

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును
 311024
 Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12
 సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జనవరి నెల 9-వ తేది శనివారము
 శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ దశమి ౧౦.

No. 317
 సంచిక ౩౧౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే కలనకలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన జ్ఞానముగలుగదు

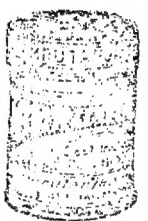
అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
 జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
 దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
 శాశ్వతము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
 విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్: 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.

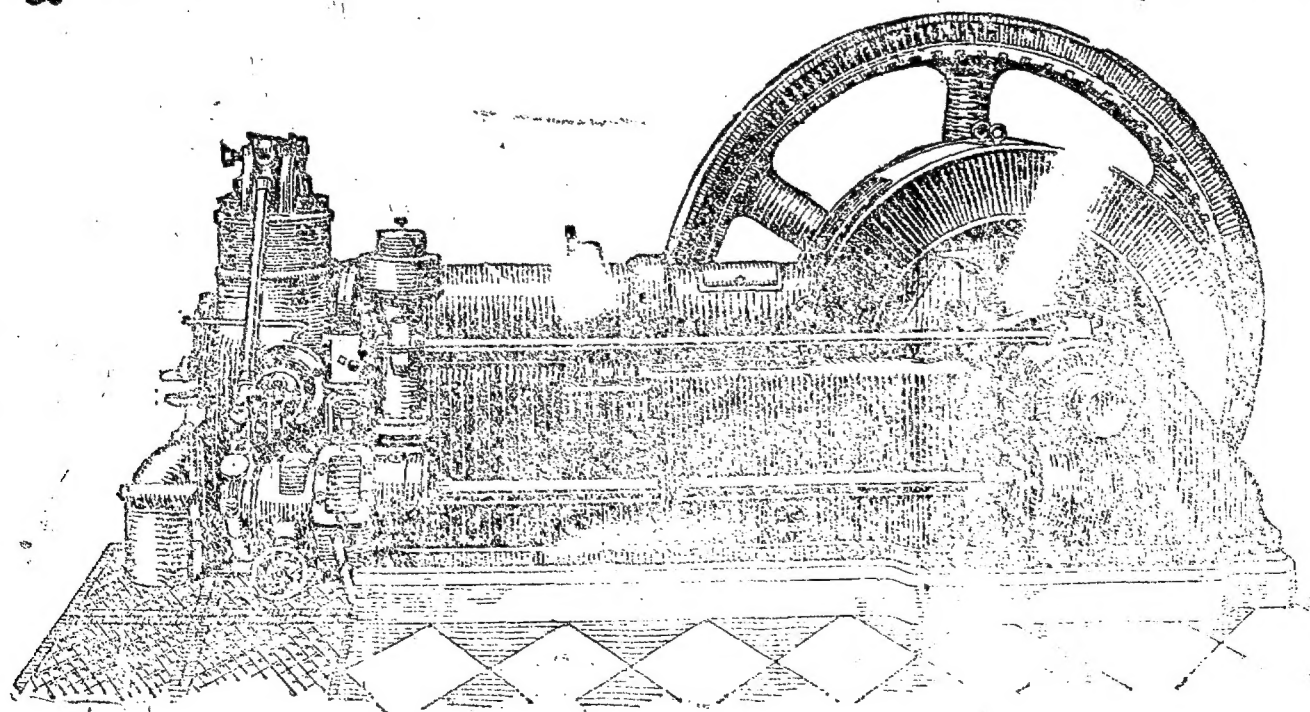
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ది రస్ట్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
 ఆయిల్ ఏంజిను లన్నిటికంటెను
 మిక్కిలి పోడిమిగలది.
 తక్షణమే కడులును.
 హాట్ బల్బు, ప్లవ్, మాగ్నెటా,
 మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
 నూనె చాలును.
 కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
 చతురతవీమియు ఉండ
 నవసరము లేదు.

నెం 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యోటలాగుకు వ్రాయును
 మద్రాసులో ఫోల్ విజంట్లు, మాస్కి ఆంధ్రకో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తహల్ దెల్టా నెం 60, మద్రాసు.

(385)

3068

భౌగోళమునను హిందూమతమునుండియు కలిసివది, బుద్ధ
దేవుడు హిందువుగానే పుట్టెను. హిందువుగానే సిద్ధిబొందెను.
ప్రాచీన హిందూమతమునందు లేనిదానిని దేనినిగూడ బుద్ధునూ
త్రైక్రొత్తగా బోధించియుండలేదు గాని వివాదాస్పదముల
గు వేదాంతవర్ణన వచ్చితిని బహిష్కరించెను. సరియగు జ్ఞాన
ముతో సత్సార్థుల నొనరించుచు భౌతికశీవనమునందు మమకార

మును త్యజింపవలెనని బోధించెను. వక్త లెవరును భగవంతు డిట్టి వాడని వర్ణింప లేదు. భగవంతుని వర్ణింప వారంభించగానే ఆ ప్ర మేయడగు భగవానునకు పరిమితి యేర్పడును. భగవంతుడు దేశ కాలావచ్ఛేదముల కతీతు డనినచో సామాన్య ప్రజలు గ్రహింప జాలరు. మనుష్యులు సాకారులగాన భగవంతుడు గూడ సాకారుడనియే కొందరు భావించెదరు. భగవంతుడు తన ఆకృతితోనే మానవుని నిర్మింపలేడుగాని మానవుడు తన ఆకృతితో భగవంతుని కి పరిమాణమును కల్పించుటయే గొప్ప పాపము. దీనినందరును ప్రతివినమును చేయుచునే యుండుదురు. పరస్పర జ్యేష్ఠ ము ల కు ను మ రిక ల హములకును గూడ నిదియేకారణము. అన్ని మతములును భగవంతుని మూడు విధములుగా నిరూపించెరు. సంపూర్ణుడు నిరాకారుడు. సాకారుడు. భద్రునికి మేలు చేయుటకు భగవంతుడు సాకారుడగును. దిగ్భగవంతునకే యీమూడు అస్త్రములు ఉండును.

సర్వోత్తమత్యమునుగూర్చి శివశేషుల భక్తులు కలహించుచుండుదురు. పిరు కేవలము విశ్వాసమునే ఆధారము చేసికొందురుగాని సహేతుకవాదము సంగీకరింపరు. చిన్నపిల్లవాడు తన తండ్రియే సర్వజ్ఞుడని భావించుట యెట్టిదో పిరివాదము గూడ నట్టిదే. మతపాపాండ్యమును సరిశేయుటకు వేదాంత మవసర మగును. నమ్మకము సహేతుబద్ధముగూడ నైనచో అపుడు సహజఆధ్యాత్మికజీవితభిన్నధర్మ కడి చాల సహాయక మగును. హిందువులకు వేదాంతము ప్రధాన మగుటవలననే వారికి పరమతస్థానము హెచ్చుగా కలిగినది. ప్రతిమతమునందును గూడ సత్యము కలదని వేదాంతము బోధించును. నీళ్ళను ప్రోక్షించినంతమాత్రమున ఒకనినొకడు మారజాలరు. సహేతుకమగు నమ్మకము కలిగిననే మతముమారుడు కావుననే హిందూమతము ఎన్నడును వ్యాపక మతముగా నుండలేదు. భగవంతు డొక్కడే. ఆ భగవంతుని యెందుట కనేకమార్గములు కలవు. ఆదియే వివిధమతము లనబడుచున్నవి.

అన్ని భేదములు ఏకమేయనియే అన్ని మతములును ముఖ్యముగా బోధించుచున్నవి.

మనుష్యులందరును సమాను లను భావమును హిందువులు బాగుగా వృద్ధినిొందింపవలెను. అటుల చేసినచో మతసంబంధములకు కలహము లన్నియును అంతరించును. ఇట్టి సర్వమతసభలలన నిది చేకూరుగాక అని స్వామిలవారు నుడివెరి.

The safest, simplest, strongest and the most advantageous Oil Engine with many improvements.

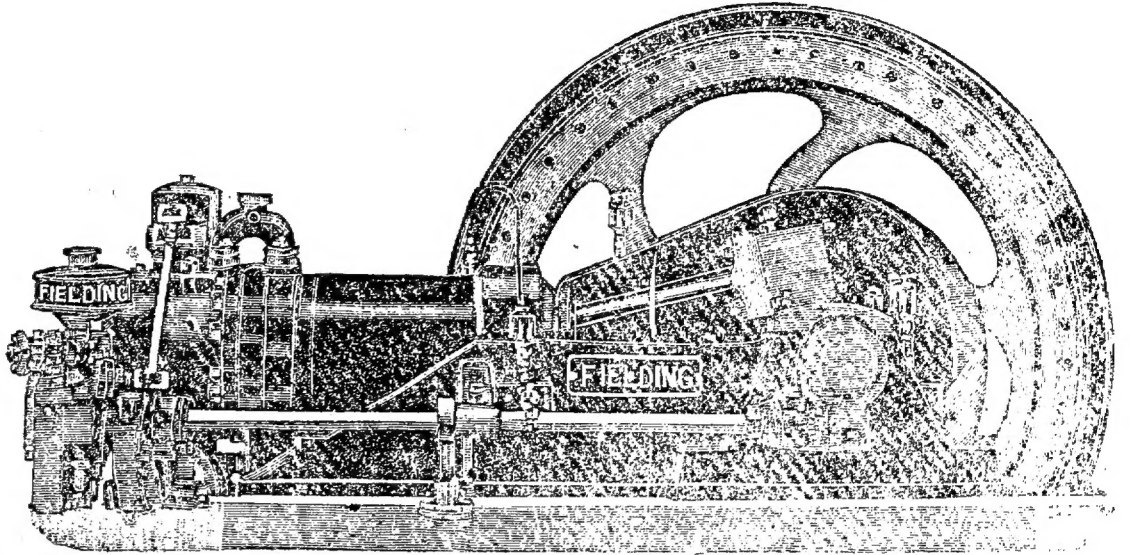
“ఫీల్డింగు”

వేరుంటు సేప్టీ క్విక్ స్టారింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్ట్రపుతో కాల్పవలసిన అవసరములేకుండగనే

586

రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలను.

వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నునుంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధి చెంది వున్నవి. క్రూడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రూడ్లు ఆయిలుతో నయినను బహు చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టార్టులో వుంచబడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాసు. బ్యాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

యిదివరలో జార్జి డ్రాల్సు

లైను సబ్బును

వాడకుండిన తప్పక వాడిచూడుడు

యిదివరలో దీనిని వాడినవారిని అడిగిన దీని సుగుణములు తెలియును. మరియు మీరొకసారి స్వయముగా వాడిన తప్పక ఆనందము తృప్తి కలుగుటయే గాక మీ స్నేహితుల కందరికిని సిపాచ్ఛేముదురు.

సువాసనయందును యితర గుణములయందును దీనికి సమానమైన దేదియు లేదు. ప్రతి పట్టణములో నుండు దుకాణములందు ఇది దొరకును. లేనిచో, ఈ దిగువ మీసమునకు వ్రాసిన పంపబడును.

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను

1827

సోల్ ఏజెంట్లు:—

ఎ. వి. ఆర్. ఎ. అడికప్ప చెట్టి, 52, బందరువీధి, మద్రాసు.

మీకు విన గ కావలసిన ను తయారు చేసి యిచ్చెదము.

భూవస్త్ర మేలరకం కంపులు, పువ్వరాగములు పచ్చలుచేర్చికట్టబడిన టీకాలు, జువెల్లలు యేరకములో నైనను, ఎంత సైజులో నైనను గలవు. లేనివి తయారుచేసి యిచ్చెదము. ఇదిగాక పలురకముల బంగారుగాజులు, గొలుసులు, వెండిరేంగులు, గొలుసులు, నాణాకు సామానులు మొదలగునవి అమ్మకమునకు సిద్ధముగావున్నది. కానుబంగారు చొక్కపువెండికాపుల మొదలగువాటికి పూచీనిచ్చెదము.

కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్యబ్రదరు, ప్రొవైటర్లు,

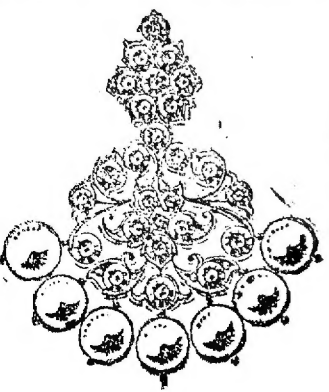
1557

ఆంధ్రజ్యోయలరి మాన్యు ఫాక్చరింగు కంపెనీ,

12

హైదరాబాద్, బెజవాడ.

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

మాతన ప్రచురము ఆనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

పోతానామాత్మగణితము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న భాగముగ ముద్రించునైనను

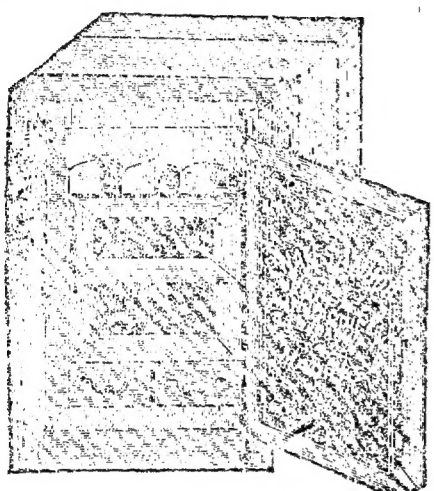
12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లాజాకాగితములు క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు వెల రూ 6-0-0

సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు రూ 8-0-0

2080 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు రూ 9-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

న ర స ము దృ థ మై న ది న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము భాగముగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

భాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,
ఇనుప పెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాచ్యేటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

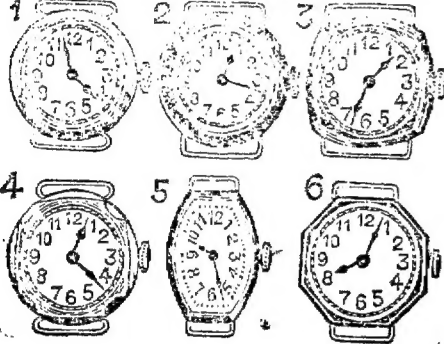
సటరాజన్ ఎంబీసింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ ట్రాన్స్ ఫార్మింగ్స్ ఆయిర్ ఎంజీనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సన్నగ్ధులవారు. రై సుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, పోస్టింగ్ నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పి శిల్పి, పెద్దనాయక్ కేట మద్రాసు. మెషినులను సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చిన తయారుచేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బహులు, వ్రాయబడును.

సగముధర అసలు 14 కారెట్టు రోల్డ్ గోల్డ్ చేతిగడి

ధర 1 కి రూ 14 యారములు సగము ధర 1 కి రూ 7

ఏమాదిరి కావలయుననినను కోరువారికి సగము ధర 1 కి రూ 7/-కు పంపబడును. మాడుసంవత్సరములు ఉత్తరవాడము. కాలమునకు మంచిఘంట ను చూపును. యామోస్తరు యంత్రవత్తు యిచ్చియుండరు, ఒక నెలవరకు మాత్రము యీ ధర. ప్రతి చేతిగడియారము, మేలైన పట్టుపట్టుతో పంపబడును.

ధర 1 కి రూ 7.
స్వాను హ వు సు
తపాలుపెట్టె 508 పి. టి. మద్రాసు.

మద్రాసు పెన్సల్స్

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్ సెట్స్ యొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

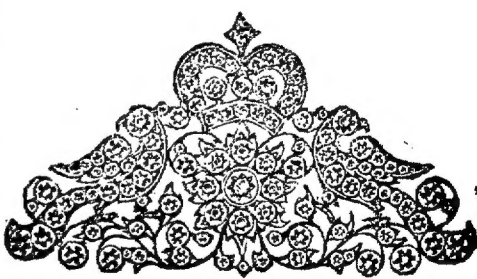
వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు

1964

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములుగలవు

మానవ్య సరబంగారు సీమవెండి, మేలైన పువ్వురాగములు, మొదటితరము పట్టె కెంపులు, కుచ్చు కెంపులు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాశీమాలలు, మెడచెయ్యిములు, ఒడ్డాణములు వంకీలు, నాగవత్తలు, మల్లె మొగ్గలు, జడబిగ్గలు, లోలాకులు, తోడులు, చంపసరలు, కెంపు అడ్డగిలు, ఉంగరములు, అంటుపోగులు, బేసరులు, బులాకులు, పట్టెగొలుసులు, మట్టెగొలుసులు, యాలగొలుసులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉద్రణిలు, పలువిధ వేడుక సామానులు యివి, యివి యననీల ముక్కులక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్ని రకముల సామానులు మానవ్య సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరుచ్చిన వెంట తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమృకమును పరీక్షించుచు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

హనుమాన్ సబ్బు

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బృందరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు. 1727

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కులు, బ్రాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (809) ఎం క్రే వింగు

1924

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

వివరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపర్దులుగాను మార్చిరి.

మద్రాసు మీటింగు

ఆటవదినము 2452
13-1-1926 తేది బుధవారము
మొదటి పందెము నుభ్యాహ్నము

2 గంటలకు

గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటు వారికి తెలియపరచిన మీదటనే ప్రారంభింపబడి రూ 10,000 లు మొదలు రూ 10 లు వరకూ వరుసగా రూ 25,000 లను 356 బహుమతులుగా పంచియిచ్చుచు నికరాదాయమును దీనరక్షణాలయమునకు వినియోగింపబడు

ది క్రిస్టాలిక్ హోమ్ రెండవలాటరి

యొక్క చీట్లు కలుపుదినము ది 21-2-26 తేదీ కావున చీట్ల పుస్తకములను ఖర్చుపెట్టు వారలెల్లరు ది 10-2-26 తేదీ లోపల కాంటరు ఫయిల్స్ ను సామున్నా పంకోరెదము.

ఇట్లు
కే. జీ. మూర్తి,
డైరెక్టరు, ది క్రిస్టాలిక్ హోమ్,
మచిలీపట్టణము, (కృష్ణాజిల్లా.)

కాకోరీ కుట్ర కేసు

రెండవ అప్రూవరుని సాక్ష్యము ముగిసిన
రేపు క్రాసు పరీక్ష చేయబడును

లక్నో, జనవరి 18:—కాకోరీ కుట్ర కేసులో లక్నో సైన్లు
మేజిస్ట్రేటు సయ్యద్ ఐనుద్దీన్ గారియెదుట నిన్న ప్రారంభించిన
రెండవ అప్రూవరు ఇందుభూషన్ మిత్రయొక్క సాక్ష్యము
ముగిసినది. ఆతరువాత చెప్పెను.

నాశేర స్కూలుకు చాలా ఉత్తరములు వస్తూవుండేవి.
నాశేర వ్రాయబడిన రామప్రసాదు (ముద్దాయి) కొరకే
యొద్దే ఉంచబడినవి. అవి నాశేర కంప్లెక్స్ లో ఉన్నాయి. కవ
రులమీద కొక విగ్రహం గుర్తుండేది. అట్టి గుర్తు లేకుండా
వాని యొక్క ఉత్తరములను మూడింటిని నేను చదివినది. ఒకటి అబ్దు
లాదు నుండియు మరొకటి లక్నో నుండియు వేరొకటి పాటి
యాలా నుండియు వ్రాయబడినవి. మొదటి రెండు ఉత్తరముల
లో కాళీబాబు అనే వారిని గురించి పలుసార్లు చెప్పబడియుం
డెను. మూడవ బాబులో కొంతమంది మనస్సులను తాను నిర్ద
పరచితి ననియు రామప్రసాదు స్వయముగా వచ్చి చూచుకొన
వచ్చు ననియు చెప్పబడినది. రామప్రసాదు నరేంద్రుని వాని
యిల్లు సోదా చూచినపుడు నేనెప్పుడు నుండినది. రామప్రసాదు
వ్రాసిన యొక యొక్క ఉత్తరములను కాకోరీ నుండి రామనాథు
పాండేయొక్క చిరునామా వాకు తెలిసినది. రామప్రసాదు
అరెస్టు చేయబడిన వెంటనే జాగ్రత్తగా నుండవలసినదని తెలియ
జేయుటకై రామనాథ పాండేయ వ్రాసినది. (తాను వ్రాసిన
బాబు నే కోర్టు లో చూప గా సాక్షి గుర్తించెను).
పారి పోయిన అసఫ్ కుల్ల ను నే నెరుంగుదును.
పోలీసు వారు అరెస్టులు ప్రారంభించి రెండు
దినాల వారికి తెలియ గలందులకై షాజహాన్ పూరు అరెస్టులను
గురించి పత్రికలకు తిలకింపవలసినదని ఆశ్చర్యము నొనరించెను.
నే నట్లు చేయలేదు కాని బాబుధగవంతపహాద్ (బీదరు) అట్లు
తిలకింపెను. అతడు స్వరాజ్యవాది కాసనసభకు షాజహాన్
పూరులో ఎంతమంది పోలీసు వారు రుంజిలో పట్టాభిషేకములలో
రైల్వే వంతెనలలో కూడ ఎన్ని వంతెనలలోనో నడులపెట్టెను
యో, అడుపులెన్నియుండెనో భాగ్యవంతులెవరో ఇవన్నియు
తెలిసికొనవలసినది రామప్రసాదు నాకు చెప్పెను. మరియు
“విప్లవము” అను పేరుతో అచ్చుతింపబడిన కరపత్రములను
పంచిపెట్టవలసినదనికూడ నాకు రామప్రసాదు చెప్పెను. కాని
నే నాపని నెప్పుడును చేయలేదు. కాకోరీ లు దోపిడి సంగతి
నాకు మొట్టమొదట వదలితా తెలిసినది. ఆదోపిడి జరుగుటకు
వారమురోజులకు ముందు రామప్రసాదు యింట్లో కొంతమంది
క్రొత్తవారిని జూచినది. వారందరు అకస్మాత్తుగా షాజహాన్
పూరు నుండి వెళ్లిపోయిరి. రామప్రసాదు కూడ అగడ్తలలో
10 రోజులవరకు షాజహాన్ పూరులో లేడు. ఉత్తరము లిచ్చు
టకై నేను తరువాత వారియింటికి పోవుచుండేవాడను గావున
నా కావిషయము తెలిసినది.

కోర్టులో నన్ను ముద్దాయిలలో సాక్షి రామప్రసాదు రేపన్
సింగు, పొరగోలిందు, ప్రేమకేశోర్, భానారామదాస్ తొలకు
గుర్తించెను. వీరిందరును విప్లవసంఘములో సభ్యులే నని సాక్షి
నమ్మకము. రామప్రసాదుని సంఘము పేరు “రుద్ర”
ఇందుభూషణుడు రేపు క్రాసుపరీక్ష చేయబడును.

(అ. ప్రె.)

రుక్కణి కుక్కరు

ఈ కుక్కరునందు వంటచేసుకొనుటవలన ప్రతి
సామనునకు రూ 20 యలు లాభమును,

గడించవచ్చును. వంటచేయు
మరియు అవసరములేదు. వంటను
మీరే చేసుకొనవచ్చును. వివరము
లు గల పుస్తకమును ఇనాముగా
తెప్పించుకొని మీరు చూడవచ్చును.
1, 2, 4, 6, 8, వంటకి సరిపోవు
సెల్లు ధర రూ 13, 18, 22, 24, 38 మా
త్రమే. ప్యాకింగ్, థిఫాట్ ఫ్రీ ప్రత్యే
కము.
ఏజెంట్లు కావలెను
రుక్కణి కుక్కరు కంపెనీ
నెం. 19 వడమర మాదాగుడిపి
రాయపూరు, మద్రాసు.

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

పాట్నా, జనవరి 18:—20వ తేదీన ప్రారంభమగు బీహారు
ఒరిస్సా శాసనసభలో చర్చింపబడుటకు 40 మేగా తీర్మానము
లు పంపబడినవి ముఖ్యమైనవాటిలో ఒకటి బ్రహ్మమహాదేవు
వారినందరిని ఒక రాష్ట్రమున చేర్చుటకు సలహానిచ్చిన ఫిలమెంట్
కమిషను రిపోర్టును ఆమలులో పట్టవలసినదని స్థానిక ప్రభుత్వ
మునకు సిఫార్సు చేయుచున్నది.

ఇంకొకటి పాట్నాయందు ఆయుర్వేద తిబ్బికళాశాల
నొకదానిని ప్రాచ్యవైద్యపద్ధతికి ప్రాశస్త్యము మిమ్మటకుగాను
ఏర్పాటు చేయవలసినదని కోరుచున్నది. మూడవది రైతులకును
భూస్వాములకును వరదలవలన కష్టము వచ్చినది గనుక కేసుకున్
కుటుంబాలినినవియు, వరదలవలన నష్టములకు లోనైనవారికి
సహాయము నిమిత్తము 2 లక్షలను కాంక్షను చేయవలసినదనియు
కోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

జనవరి 20 వ తేదీన కూడును

సెయిన్ ఆఫ్ బిల్స్

పాట్నా, జనవరి 18:—బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ జనవరి
సమావేశము 20 వ జనవరిని ప్రారంభమగును. దాని కార్యక్రమ
ముందు చాలాగా క్రొత్త బిల్లులు ఉపపాదనకును పాఠశాలలుచక్క
కును ఉన్నవి. వీనిని సెయిన్ ఆఫ్ బిల్స్ ని పిలువబోవును. ఉప
పాదనపబోవు అధికారచట్టములు ఒరిస్సా పై నెన్నవరగాచట్టము,
బీహారు ఒరిస్సాకోర్టు ఫీజుల సవరణచట్టము, కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్
సవరణ చట్టము, బీహారు ఒరిస్సా పశుచట్టము, బీహారు ఒరిస్సా
మనల్కానుల వాక్కు సవరణ చట్టము 1925 సవరణచట్టములను
ఒరిస్సా సివిల్ కోర్టు సవరణచట్టములు—ఇవిగాక ఇంకను ఇతరము
లున్నవి. రెండోజులు 28, 29 తేదీలు విశ్వవిద్యాలయపురాజు
మాన్యము గూర్చిన తీర్మానము చర్చించుటకు ఏర్పాటు చేయ
బడినవి. (అ. ప్రె.)

బి. జి. హార్ని మానుగారు

భారత దేశమునకు రాసెనైనది

బొంబాయి, జనవరి 18:—బి. జి. హార్ని మానుగారు ఈ
క్రింది తిలకిని బొంబాయి క్రాంతికు గురైనట్లు తెలిసింది నిచ్చిరి.
“చాల ఆలస్యమైన తరువాత హిందూదేశముందు కాలిడుటకు
సలవిచ్చిరి. చెన్నపట్టణము పోవుచున్నాను.” ప్రత్యేక పత్రిక
యందు బొంబే క్రాంతికి పత్రిక నేటి సాయంత్రము ప్రచు
రించినది. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి మ్యూనిసిపల్ సంఘము

బొంబాయి, జనవరి 18:—బొంబాయి ప్రభుత్వమునుం
డి నగరములో ప్రైవేటువైద్య సంబంధమైన తమ కడపారిలేఖను
రద్దుచేసికొన్నట్లు లేఖ బొంబాయి మ్యూనిసిపల్ సంఘ అధ్యక్షు
డైన జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారికి వచ్చినది. గవర్నరు మెంటువారు
ఈయనలని మొత్తమునకై ఇదివరలో తీర్మానింపబడునట్లు
వాగ్దాశమును కార్యరేపనవారు వేయకపోవచ్చును. సోమవారమునాడు
సభయెదుట ఈవిషయము చర్చకు వచ్చును. (అ. ప్రె.)

మీకు తెలియునా?

“ఎంతైనా ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అశూరెస్సు కంపెనీ
మిమెడ్ యొక్క అద్వితీయమైన విజయమునకుగల రహస్యము
మీకు తెలియునా? జాగ్రత్తతోను మిత్రయముతోను నిష్ఠ
పాటున, స్వల్పఖర్చులు. హక్కుదారులను త్వరలో సామ్య
చెల్లించుట మున్నగునవియే. వివరములకు ఈదినవవిలాసమునకు
వ్రాయుము. (5)

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co. Ltd.,
POST BOX No. 37, MADRAS.

అపూర్వమైన సమయము

ఉపయోగించవలసిన మిగిలియున్నట్టి శత్రు
చికిత్స ఆయుధములు, అందుకు సంబంధించిన
సామానులు బొంబాయి, చెన్నపట్టణమున గవర్నరు
మెంటు మెడికల్ స్టోరు డిపోవర్ష 18-1-1926 తేదీన
బహిరంగవేలమువేసి విక్రయించబడును.

విద్యార్థులు కావలెను

832

మోటారుకారులను నడపుటకు, ఇతరును సంబంధించిన
మెకానిజము పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.
ప్రాప్తైక్కుకు ఈదిన విలాసమును వ్రాయుము.

Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras.

బెంగాలు యిన్స్పెక్టర్స్ అండ్ రియల్ ప్రావరిటీ కో, లిమిటెడ్.

(ప్రధాన కార్యాలయము-కలకత్తా)

మానప్రపంచముందలి అన్ని తరహాల వారలకును తగిన
విధములు గల స్కీములు గలిగియు ప్రధాన సానముయొన్న
యిన్స్పెక్టర్స్ అండ్ రియల్ ప్రావరిటీ కో, లిమిటెడ్.

దరఖాస్తుపై వివరములప్రము

చాలతక్కువ ప్రీమియములు, నమ్మకమైనవారలవల్ల, ఆ
నుకూలముగా కమిషనుపై నెన్న జీతమునకును జిల్లా యేజిస్ట్రేటును
పశ్చేకపు యేజిస్ట్రేటును వరఖాస్తులంపుకొనుము. (2193)
బార్నలీ చాను ఫీస్ యేజిస్ట్రేటు,
కీల్వూ, మద్రాసు. (మద్రాసు రాజధాని.)

చిత్రసేనోపాఖ్యానము

నూతననాటకము) రసవంతము. ప్రదర్శనమునకు,
మిక్కిలి అనుకూలము. బాలురకు, స్త్రీలకు, పర
సీయము వెల 12 అణాలు. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.
డి. వెంకటరమణయ్య, బి. ఏ.
28, కారణేశ్వరగుడిపి, సైదాపేట, మద్రాస్.

వసంతకుసుమాకరం

క్షయలకు, అతిమాత్రములకు, మగ మేములకు ప్రత్యే
గాంచిన దివ్యవృక్షము. 20 మాత్రలు సీసా రూ 5-6 0 లు.
శ్రేష్ఠాంతకము రూ 10.
క్షయ, క్యాపకాస మొదలగు అన్ని దగ్ధలకు పనిచేయును.
గురములేదని రుజువుచేయువారికి సామ్య వాసముచేయబడును.
మానవల పలు ఔషధముల కేటాను ఉచితము.
చెన్నపట్టణ సత్యనారాయణమూర్తి,
(ఆశుర్యక వైద్యులు) శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ నికేతనము,
2455 పూపూరు, గోదావరికిల్లా.

ప్రపంచముందు అంతటను ముచిస్వాగతము

“కామకామ్యమునకు” గలదు. ఆశోగ్యము, విశ్వగ్యము,
ఆ వృద్ధి మొదలగు వాటినిగలించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము.
150 పుటలు గలది. మిగిలిన లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుము.
ఇది ఉచితముగా తపో ఆఖ్యతకే పంపబడును. ఈ గ్రంథము
వారు ఈదిన విలాసమునకు వ్రాయుము.
219 ఆతంత్రస్రీమా ఔషధశాస్త్రము,
28, ప్రాజ్ఞ, మాద్రాసు

స్టీలు నెట్ వెటి

226

ఇది 1862 సంల రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను
వీని గురము వృద్ధిచుచున్నది. ప్రపంచమునందు వీరియు కింది
మింపుటకు పిలువేను. యిప్పుడే గవర్నరు మెంటు కలెక్టర్
గాత్రన రామన్ మిమెడ్ గారి వద్దనుండి ఒక మోక్కాపాత్ర
వచ్చినది. “నా గడ్డమునందు గడ్డముండి, తిరిగేయును”
తిక్కాణే మీ ఔషధమును వాడితిని. గడ్డమును. యింక
నాయుండిన స్థలమునందు మరల మోక్కాపాత్ర తెచ్చి
2263 యిచ్చి 1-5 రూ 1-5
కోకు ధరలకు ఈదిన విలాసమును వ్రాయుము.
Collingwood & Co., Mount Road, Madras

తిలకుఘట్టమునందు గొప్ప బహిరంగసభ

అనుభవతీయము వనవిక్రములు బహుశక్తిఁ జేసి అంపి
నీలసి అరుచంకిరి. చెన్నరాష్ట్రమువంతులగు గ్రామనిధియును
స్వర్గములయును నొనర్చితఁబ. ప్రజల గారిద్రవ్యము నంపియి రుండు

అశ్వశిలలు ఆయ్యంగారు సమాధివసేమనలగుచు చక్ర
య్యకెట్టిగారు ఇట్టి సువతుమునలను వేసెనటల తా మెరుంగే
మనియు, ఏవో కొన్ని స్వల్పఅగ్నిప్రాముఖ్యము లుండుటచే
తాంబూలుగురుతుమును వచరించెననియు ఈవిషయమై సామీప్య
వ్యవహారమును పరిష్కరింపమాట మనియు జెప్పిరి.

అఖిల భారత ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు

వి. వి. సి. (హరిద్వరు) గారి అధ్యక్షోపన్యాసము

చెన్నపురిలో 6 వ సమావేశము

మదరాసులో నేడు జరిగిన ఆ. భా. కార్యకర్తల సభయందు మహాసభ అధ్యక్షుని వినిపించిన వరహగిరి వెంకటగిరి గారు తమ ఉపన్యాసమును యిట్లు చెప్పిరి.

ఇండియాలో ప్రేమ యూనియనులు 1918 22 సంవత్సరములలో నేర్చుకొనిన విద్యను మహాసభాగ్రామము ముగిసిన పిమ్మట తప్పనిసరిగా ఆర్థిక దుస్థితి పాలబడిన కార్యకర్తలకు జనసమూహమునకు, కార్యకర్తలకు మధ్య సంబంధించిన ప్రధానములైన వారి విజ్ఞానము తెలియజేయుటకు యీ ఉపన్యాసము ప్రారంభించబడినది. ప్రైవేట్, పబ్లిక్, వాణిజ్య, పాప్యులర్, స్టేషన్, మున్నగు సభలన్నింటి ఉద్యోగులు వేర్వేరు సంఘముల సామెంచుకొని యిటులుంటున్న తొలిసారి నెందినది. పిమ్మట వివిధ సంఘములు కలిసి వినిపించుట, ఒకరినొకరి యింకొకరికి కలయుట సకలముగా గుర్తించి అఖిల భారత సంఘము యీ కాంగ్రెసు సంస్థ నేర్పడుటకే అర్హులములని యిది చెప్పినది. ఈ సంస్థ సరియైన ప్రతినిధ్యము గలదని ప్రభుత్వమువారు ప్రతిజ్ఞాకారులగుట నడిచియున్నది.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడగు నరుచే గౌరవనీయుడు చక్రవర్తి ను సూచించుట నావిధానము మెయ్యును. ముఖ్యము సంఘములనుగూర్చి కొంతవరకు యింకను యీ సంస్థలయందు చేర సంతోషించువారికి నమృతము గల్గును. దేశోదారము కొరకై పని చేయువారిలో కొందరికను యీ సంస్థల ఆనందమును గుర్తించుట కొరతమును. మనము జేయుచున్న త్యాగము ఫలించి కార్యకర్తలందరు సంస్కృతీకరముగ గౌరవముగ జీవింపగల సీతి చెప్పుచున్నామని వారికి తిప్పిక నమృతము కలుగగలదు.

ప్రైవేట్ కంపెనీలయందు పని

ప్రైవేట్ పనివాండ్రు సంఘములు 25 గలవు. ఇవిన్నియు జేరి ఆ. భా. ప్రైవేట్ సంఘసమితిగా నేర్పడినవి. ఈ సమితి ప్రారంభించబడిన నాలుగునెలలు అధ్యక్షులగు రాయినాపాణి చంద్రాకా ప్రసాదుగారు, కార్యదర్శియగు శ్రీ ముకుందలాలు సర్కారు (గలకత్తా) గారు అధిపత్యము క్రింద దినముగ పనిచేయుచున్నది.

పశ్చిమ ప్రైవేట్ కంపెనీలు:—ఈ ప్రైవేట్ సంఘము 1920 సం॥ స్థాపించబడినది. నాలుగు సం॥ 25000 మంది సభ్యులు గల 50,000 రాబిట్ రూ॥ 40,000 ఖర్చు గలిగియుంటున్నది. స్థాపించబడిన ప్రభుత్వసంస్థలందఱి అగ్రతములచే సమ్మె యేర్పాటు చేసి భర్తీము బడసెను. కాని పిమ్మట సంఘములో రెండు ముఖ్యులు లేరు. వీరిని పోలించునైజముగల అధికారులు ఆంధ్రము జూరుగొని ఆగగిరికిరి. ప్రైవేట్ సంఘముల సమితి, కాంగ్రెసు మొక్క కార్యనిర్వాహకసభ్యులవారు నాగపురమందు సమావేశములు పరిశీలుచుంటినిగూర్చి చర్చ జేసి రెవ. సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారిని, ఎం. ఎల్. సర్కారు గారిని అధికారులతో అనుమతులను మరలపై రాజీ ముదర్చుటకు నియమించిరి. వారెంత ప్రయత్నించినను ఫలితములేకపోయెను. బాధ్యులను కార్యకర్తల సహాయార్థము దేశములోని దుర్లభ సంఘములే గల రైల్వేములవారుగూడ ధనమందిరి. దీనిని బట్టి మొత్తముగ నెంతో పనియైన పని తేయగలదు. ప్రతి సంస్థయు సమ్మెకు గడంగి రాదు. అన్ని ప్రయత్నములు వృథాయై పనిచేసిన అఖిల భారత సంఘముగూర్చి యీలో చించులెను. కార్యకర్తల సంప్రదానము బడిన స్వామ్యముగోర్చిల కోర్కె నవ్వకు సమ్మె ఆసమయము కార్యము నెరవేరును. నమృతముగ ప్రచారము చేయుటల వారుండి బాగుగ ధనసహాయమును ప్రైవేట్ సంస్థకు దయపరచెను. ధనాధిపతుల అధికారులు సమ్మెదారులను యెప్పుడుకలయు జేయుచుండగలరు. ఈలో పున సమ్మెదారులు సర్కారులై తిరిగి పనులు స్వీకరించెదరు. సమ్మెలకు గడంగి విడిచి వో కార్యకర్తలకు లక్షలగులవలసినదే. కావున తమ ధనసహాయము, నాయకులవలన యున్న సమ్మెకు గడంగులను పూర్వము బాగయోచించెదమన. పశ్చిమ ప్రైవేట్ కార్యకర్తల సంఘము సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించుటకై తమ యత్నములు జరుపుచున్నది.

రెండు నామ ప్రైవేట్ కంపెనీలు:—ఈ ప్రైవేట్ కార్యకర్తల సంఘము బెన్గళు కిందల సాంపబడిన పశ్చిమ ప్రైవేట్ కంపెనీల ప్రభుత్వము కింద ప్రైవేట్ కంపెనీల నిరుదు కార్యకర్తల సంఘమువారి ప్రయత్నము వలన విజృంభించుచున్నది. సమ్మె జరుగలేదని అవంతరము రుప్పొచ్చును. దేశము 7 వ తేదీన పిమ్మట మరొకటి ఇండియా గుర్తించబడినది. అందు, కార్యకర్తలు పనిచేయు గంటల పరిమితి క్రిందచేయవలసియు నెలకు 150 గంటలకు పైకి వేరన మియమమునయు దెచ్చి నిర్దేశములను యీ కాంగ్రెసు దినమున కొకసారి ప్రకటించెను.

పూర్తిగా భోజనము జేయవలయునని. అట్టివారిలో పైకి కొట్టుకుంటున్న వందలకొలది జీతములు దీనికొకటి. ఈ అధికారుల కెట్లు బుద్ధివంతముగా తెలియునని. 15000 మంది కార్యకర్తలు గలరు. వీరిందరు ఏకమై ప్రైవేట్ కార్యకర్తల సంఘము వారెట్లు నిర్ణయించిన అట్లు జేయుటకు సిద్ధమిరి. తమకు న్యాయము కావలెనని ఒక్కోచోట 4 వేలమంది పనివాండ్రు సంఘమునందు జేరిరి. అనుదినము బహిరంగసభలు జేసి తీర్మానములగావించి అధికారులకు వివరములను సమితి. అప్పుడు అధికారులు రానున్న యిక్కట్లను గుర్తించి కార్యకర్తల సంఘమువారి సహా దీనులగుట చుంచిగా నెందిరి. కార్యకర్తలు 18 తారీఖులలో పున జవాబురాకు న్నచో సమ్మెకుట్టుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ లోపుగానే అధికారులు 7 వ తేదీ ప్రకటన ఉపయోగించుకొనిరి. ఈ సందర్భమున రెం. నా. ప్రైవేట్ కార్యకర్తల సంఘాధ్యక్షుడగుటచే నాకు మిక్కిలి సహాయమునొచ్చినది. ఎం. ఎల్. సర్కారుగారికి కృతజ్ఞత చెప్పుట నావిధియై యున్నది.

ఎం. వి. ప్రైవేట్, ఎం. ఎం. ప్రైవేట్, ఇ. వి. ప్రైవేట్ సంఘములగుడ ప్రభుత్వమువారి గుర్తించబడినవి. ఇతర ప్రైవేట్ కార్యకర్తల సంఘములగుడ బాధ్యత పనిచేయుచున్నవి. ప్రైవేట్ కంపెనీలలో పనిచేయు కార్యకర్తలకి యెంతమాత్రము సంతృప్తి కరముగ లేదు. వారి యిబ్బందులన్నింటిని గూర్చి యిచ్చుట జెప్పబడినది. ఎల్లరకు దెలిసినదే. సర్కారు ఇన్ని సు గారు ఎస్. జి. ఖాన్ "1919 సం॥ ప్రైవేట్ కార్యకర్తలందరు వేరనాధిపతి జేయుటచే కార్యకర్తల సంస్థ లేమియు లేక హాయిగ నున్నామని పేర్కొనుచుండిరి. ఈవాక్యము సత్యమైనది. పశ్చిమ ప్రైవేట్ కంపెనీలలో రూపుకొనినది. నాఖరులు, ఉద్యోగుల దురస్థత తొలగించుటకై నిష్పక్షపాతపు విచారణ సంఘమును నియమించుచున్నచో అధికారులకు నాఖరులగుడ కష్టదాయకముగ క్లిష్టపరిస్థితి లేదనునది రూపిగ జెప్పగలదు. అధికారు లీవిషయము గుర్తించెదరుగాక.

ఇతర కార్యకర్తల సంఘములు

కలకత్తాలో 1918 సం॥ మందు నాకాశాఖ నాఖరుల సంఘము స్థాపించబడినది. విజ్ఞానము పనిచేసిన పిమ్మట సీసం పనివాండ్రు యిబ్బందులన్నియు తొలగింపగలెను. ఉద్యోగులను నిష్పించుటలో ముఖ్యమైనది అన్యాయమునకు పాల్పడకుండ గాపాడుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారి "రిక్రూటు మెంటు బిల్" స్థాపించిరి. ఈ సంఘము వారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పనిచేయు ఇండియాలో వివిధ ప్రాంతములందలి నాకాశాఖ ఉద్యోగుల చేర్చుకొనుటగూర్చి విచారింప ప్రభుత్వమువారికి సంఘమును నియమించిరి. బొంబాయిలోగూడ నాకాశాఖ ఉద్యోగుల సంఘము గలదు.

జమనాధులవారును తాతా కంపెనీవారి ఉత్పాదక కార్యకర్తలను పనివాండ్రందరు సంఘముగ నేర్పడిరి. కొన్ని అనుమతులను మార్పుల సాధించగలిగి, కాని కంపెనీ అధికారులు 1920 సం॥ కొన్ని వాదనలను జేసి వాటిని చెల్లించక నిరాకరించిరి. అంతట ఉద్యోగుల కసంస్కృతి జనించెను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రబలెను. కొందరు ముఖ్యులను ఉద్యోగమునండి తొలగించిరి. చివరకు మహాత్మా గాంధీగారి అచ్చటికి బోయినపుడు ఆంధ్రానుగూర్చి కొరత ప్రకారము మధ్యమ ద్రిగానుండి పరిష్కరింపవలసివచ్చెను. అధికారులు కార్యకర్తల సంఘము గుర్తించి చందాలు వసూలుజేయుటకు పని జరిపించుటకు ఆంగీకరించిరి గాంధీగారు తెల్పిరి.

కలకత్తాలో ఉద్యోగుల సంఘమువంటి కట్టుబాటులు గల వేరొక కార్యకర్తల సంఘ యాదేశమున లేదు. దీని ఖ్యాతియంతయును ఎం. ఎల్. సర్కారుగారిదే. ఈసంస్థ కార్యాలయము నందు వివిధపరిశ్రమలు కంపెనీల పనివాండ్రుకు సలహానిచ్చుట యేగాక, వారికెట్టి అన్యాయము జరిగినను వానితరపు వాదించుటకై యత్నించును. ఈ సంస్థ అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారుగూడ గౌరవించుదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని నిట్టిసంస్థలు యేర్పడుట ప్రసరము.

వస్త్రముల పరిశ్రమ

భారత కార్యకర్తల పరిశ్రమయందు చెన్నుడు బొంబాయిలో యీమధ్య జరిగినంతటి ప్రతిపరిశ్రమపనివాండ్రు సమ్మె జరిగియుండలేదు. అందు యేబదివేల పనివాండ్రు తమ వేతనములో నూటికి 11 1/2 వాం తగ్గించినందులకు సమ్మెకట్టిరి. సమ్మె ప్రారంభించుట కిదియే ముఖ్యకారణము అంతయును ఏదాదిక్రమము మితవ్యయవిధానమున చేర చాలమంది పనివాండ్రు అధికారులు తొలగించియుండిరి. ప్రభుత్వమువారి ఎక్సెస్ పన్ను మూలమున తమ మిల్లుపరిశ్రమకు ప్రబలమైన వచ్చుచున్నదని మిల్లు అధికారులు కారణము చెల్పిరి.

ఈసమ్మెయందు అధికారుల నిర్లక్ష్యభావము పట్టుటలనుగూర్చియు, పనివాండ్రు సహాయక భావముగూర్చి వివరముగ చెప్పుట కిచ్చుట వ్యవధి లేదు.

ఆ. భా. ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసువారు యితర ప్రతిపరిశ్రమసంఘములు బొంబాయిలో మిల్లు అధికారులకు చెల్లిన అభిప్రాయములను క్లుప్తముగ చెల్లించెదరు.

ప్రభుత్వమువారి ఎక్సెస్ పన్ను విధానము మిల్లు పరిశ్రమకు హానికరమని అధికారులు దెచ్చి అభిప్రాయముతో పనివాండ్రు కీభవించుచున్నారు. మిల్లులపరిపాలన సవ్యముగ లేదు. పనివాండ్రు కూలి తగ్గించినచో తిండిలేక మిల్లుపని కసమృదులగుదురు. ఇది పరిశ్రమ కెంతయు చెడును చేపూర్వము. బొంబాయి అశామ్యుదాబాదు మిల్లులలో ఏజెంట్లు అవసరముగ మిల్లులసవ్యముల నెంచక అమితముగ కమిషను పొందుచున్నారు. కావున పనివాండ్రు వేతనములు తగ్గించుటకు మార్గగా పరిశ్రమలో పనిచేయుచున్న వ్యవహారమునకు బొంబాయిలో పనిచేయుచున్న వారు దారుల కెక్కువలాభముల పొందుట గత ముదాదెయ్యో మిల్లుల దేశమున కెట్లు లాభించినది యుచున్నది. ఒక విచారణసంఘమును నియమించుటచేసినయు యూనియను ప్రతినిధులు కోరిరి. ఎం. ఎల్. జోషిగారి అధ్యక్షతక్రింద కొందరు రాయబారులు బొంబాయి గవర్నరుగారిని దర్శించి విన్నవించుకొనిరి.

ప్రభుత్వమువారుగాని మిల్లు అధికారులుగాని వినలేదు. చివరకు సమ్మె కొనసాగింపక లేమిదగియె. ప్రతివారము ఎక్కువ పనివాండ్రు సమ్మెయందు చేరిరి. వేలకొలది కూలీలు బొంబాయి విడిచిపోయిరి. సహాయసంఘమువారు, లండను ఆప్సెరడారుల కార్యకర్తల సంఘములవారు సమ్మెదారులకు చాల దోడ్పడిరి. పనివాండ్రు కష్టములకునైన ఓర్చి తమకోర్కెల సాధించుటకు వ్యవస్థయై యుండిరి. చివరకు దేశము 1 వ తేదీన యథాప్రకారము వేతనము లీనుబడెను. ఎక్సెస్ పన్ను తొలగించబడెను. పన్ను తొలగించబడినపిదప అంతటి ఘనకార్యమును సాధించినవారు తామెయి మిల్లు అధికారులు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రగల్భములు పలుకుచున్నారు. కాని గతరెండేళ్లకుండి మిల్లు అధికారు లెంత ప్రాధేయపడినను పన్ను తొలగించుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు కచ్చితముగ జెప్పమండిరి. అట్టిప్రభుత్వమువారి లొంగించి ఆర్థిక సంవత్సరము ముగియకమునుచే పన్నును తొలగింపజేసి, మిల్లు అధికారులకు తమకుగూడ లాభము చేపూర్వముగ గల్గిన ప్రతిభ బొంబాయిమిల్లు పనివాండ్రుకే చెందుననుటకు సందియములేదు. బ్రిటిషు అంతర్జాతీయ కార్యకర్తల సంస్థల వారి సహాయము వల్లనే వీరు 11 వారములు పట్టుదలగ నిలిచి కార్యము సాధించుకొనగలిగిరి. కావున నెట్టికార్యము సాధించుటకైన సంస్థాపనయే ముఖ్యము. పనివాండ్రు యిబ్బందులప్పుడే తొలగిపోయినవని చెప్పజాలము. ఏదోనాకు చెల్లి అధికారులు కూలి తగ్గించు యత్నించెదరు. అట్టి దుర్దశ యేర్పడకుండుటకే ప్రేమ యూనియను సంస్థను బలపరచుకొనవలెను.

అమహాదాబాదు కార్యకర్తల సంఘము

అమహాదాబాదులో విరుప్రత్యేకమైన పరిశ్రమసంఘములు చేరి ఒక కార్యకర్తల సంఘముగా నేర్పడి అమృతమైనది జేయుచున్నది. 20 పాతకాలము, ఒక అప్పటి కట్టించి కార్యకర్తల సహాయార్థము తక్కువ వడ్డీతో బులుములను గూడ ఇచ్చుచున్నారు. ఇండియాలో యితర కార్యకర్తల సంఘము దీని యాదర్శము ననుకరించవలెను. ఈసంఘములు కాంగ్రెసులో చేర్చుటనుగూర్చి అధ్యక్షులాలభి అననుయ జేసు కారణముగూర్చి లోచించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఆ. భా. పోస్టుల సంఘము గలదు. ఇందలిసభ్యులు ప్రభుత్వోద్యోగులగుటచే మన కాంగ్రెసు నందు చేరరు. అయినను యీ కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు పోస్టుల సంఘ ప్రతినిధులు గలసి రాజకీయముల సంస్కరములేని విషయములందైన మనతోగలిసి పనిచేయు సాధనలగూర్చి విచారించుట యుక్తము.

ఇండియాలో నూటికి 95 గురు వ్యవసాయదారులే. కావున వ్యవసాయదారుల సంఘము తేర్చరచుటవ్యవసరము. కొన్ని భాగములలో వ్యవసాయ కార్యకర్తల సంఘము తేర్చరచి రయితుల యొక్క హక్కులు బాధ్యతలను గూర్చి ప్రబోధము జరుగుచున్నది. ఈ సంఘము లెంతమాత్రము భూస్వాములకు విరోధమైనదిగావు. ఈ సంఘములు గ్రామపంచాయతీలు, జాతీయ పాతకాలు స్థాపించుటకును, నూలు, వదుకుట నేయుట నేర్పు సంస్థలను యేర్పరచినచో రయితులకు చాల లాభకరముగ నుండును.

సంఘ సేవ

కార్యకర్తల సంస్థలు కేవలము అధికారివృద్ధి కొరకే గాక సాంఘిక సైతికాభివృద్ధిగూడ పొలుబడవలెను. కార్యకర్తలు పనిచేయు మధ్యపాపమునకు నీతిబాహ్య ప్రవర్తనకు తోడ్పడెను. ఇట్టిచర్య లేమి జీవితమునగాక తమ జీవితమునకు

గూడ గృహస్థులయందు. బొంబాయిలో కేంద్ర కార్యకర్తల సంఘము వారు ప్రతివారమున యేర్పరచిరి. ఈ కార్యాలయమును దీ ప్రతి ఆదివారము భజనలలో ప్రచారకలు గృహములపట్టి ఊరేగింపుచేసి కార్యకర్తలందఱు చొట్టకబోయి వచ్చునీ ధర్మము గూర్చి జూదవివర్ధనగరించి బోధించెదరు. కార్యకర్తల కిట్టిబోధ సర్వ వాయుండినచో చెడుప్రవర్తన తొలగిపోవును.

కార్యకర్తల సంఘములకు రాజకీయజ్ఞాన మువసరము

కార్యకర్త సంఘము రాజకీయములందు పాల్గొనరాదని యనుట యుద్ధసంఘములలో పనిజేయువారి కలవాటయినది. ఇందు కొంతమేరలో మాత్రమే నిజమగుటయు. కార్యకర్తల సంఘము దేశపితముగూర్చి ఆలోచించినచో, తమ పనులను గూర్చి మాత్రమే దలపోయుచుండవలెనని యనుచో అట్టి అభిప్రాయము గలవారిలోనే నేటిభవిష్యత్తును. తమ పనికి భంగము వాటిల్లునట్లుగా రాజకీయములందెక్కుముగా నుండవచ్చునో అంగీకరింపవచ్చును. మొట్టి అభిప్రాయమే బొంబాయిలోని వారు దేశమేనాటికిని పట్టి పొందబాలరు. దేశమయొక్క నైతికార్థకమును యభివృద్ధిపెనే కార్యకర్తల జీవిత మధారపడియున్నది. అట్లయిన నూటికి 95 గరిని రాజకీయములందు జోక్యములేకుండ తొలగించవలసియుండును. తెల్లవారి నిరంకుశత్వము నకు బదులు నల్లవారి నిరంకుశత్వమునే అనుభవించవలయుండును. కార్యకర్తలు యితర దేశీయులలో సరిసమానస్థితియందుండవలెనన్న నిజమగు రాజకీయజ్ఞానము గరపవలెను. ముఖ్యవిషయములగూర్చి అభిప్రాయము చెల్ల వారికిని హక్కుగలదు. కార్యకర్తలకు కాసనసభలలో తీవ్రప్రాతినిధ్య ముండవలెనను వాంఛనేడు ప్రబలమునున్నది. వారు తమకు సరియగు ప్రతినిధుల నెన్నుకొను శుభరీతిగలవారుగ నుండవలెను. వారి ఎన్నికహక్కు నిష్పత్తియొక్క నుటకు రాజకీయ విషయకములనూత్రములైన తెలిసియుండవలెను. ఇతరదేశములలో పరిపాలనా సంస్థలందు కార్యకర్తలకు తగిన ప్రాతినిధ్యము గలదు. ఏదాడికిందట ఇంకాండును కార్యకర్తలకు పరిపాలించెను. తిరిగి క్షృణలో నట్టి పరిపాలనాధికారమును స్వీకరింపగలదు. ఇండియాలో కార్యకర్తలగూడ తమదేశ రాజకీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునందు పాల్గొనటకు భాగస్వాములైయున్నాడు. ప్రస్తుత నిమిత్తమై కార్యకర్తల సంఘముల కాలగ్రెసునందు రాజకీయములందు పాల్గొన నొక కార్యపక్షము నేర్పరచుట న్యాయము.

బొగ్గగనల పనివాడయందు ఎట్టి కార్యకర్తల సంఘము లేర్పడలేదు. ఎర్రక సంఘముచోడ వారి విషయమున శ్రద్ధవహింపవలెను.

ప్రేమ యూనియను చట్టము

ఇండియాలో ప్రేమ యూనియను సంస్థల సంరక్షించుచు నిమిత్తము కేంద్రకాసనసభలో నొక చట్టము ప్రతిపాదించబడుచుండుట సంతోషదాయకముగ నున్నది. ఈవిషయమున యీ కాలగ్రెసువారు నిరుడు గావించిన నూచనలగూర్చి వేరగ జెప్పవసరములేదు.

భారతదేశ కాసనసభలలో కార్యకర్తల తరపు వాదము వెనుకబడినది. ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహింపవచ్చును. కార్యకర్తలు తమలోనివారినే ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనుటకు అధికారములేదు. ముడిమైన సంఘములో సభ్యులందరును కార్యకర్తలకు ఎన్నికహక్కు సంపాదనని శిఫార్సు జేసియుండిరి. కావున ఎన్నికహక్కును విస్తరింపజేసి కార్యకర్తలు తమలోనివారినే కాసనసభ్యులుగ నెన్నుకొనుట కవకాశమువచ్చుట ప్రభుత్వమువారు చేసిన తన యేర్పాటులు జేయవలెను.

పనిజేయుకాలము - కూలి

పరిశ్రమలయందు పనిజేయు కూలివారికి అభిముఖ జీవితవ్యయమునకు సరిపోవు వేతనమైన బిసంగవలెను. జీతము తగినంత యివ్వకతగిన గృహవసతిలేక పనివాండ్లను ప్రభుత్వమునచో పరిశ్రమలకు నష్టము వచ్చును. రైలువేకంపెనీల వారు గుహస్థుల కిచ్చు గృహములు నివాసయోగ్యముగ లేవు. పరిశ్రమల పెట్టుబడిదారులు పనివాండ్లను మంచిచెడ్డల నారయవలెను. వరియు ఇతరదేశములలో పనివాండ్లు దినమునకు 8 గంటలు మాత్రమే పని జేయుచుండటచే దృఢముగ నుండి తీరికకాలము నైతికార్థకమునకి వినియోగింపగలరు. మన దేశములో 14, 16 గంటలుగూడ పనిజేయుచున్నారు. ఇట్లు తీరిక లేకుండ పని జేయుచినచో పనివాండ్ల డ్రెస్ క్రిమార్మము లడుగంటును. విశేషరాబడియు,

6వ అఖిలభారత ప్రేమ యూనియన్ కాంగ్రెసు

నేడు చెన్నై పురియందు సమావేశమగుట

భారత్వ వరాహగిరి వెంకటగిరి గారు అధ్యక్షత వహించిరి

6వ అఖిలభారత ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు నేటి వధ్యాప్నము 2 గంటలకు చెన్నై పురి సౌందర్య మహాలనందు అసమానాధ్యమముగ భారత్వ వరాహగిరి వినర్జించి రాచకీయ మలందును ముఖ్యముగ కార్యకర్తలమందును అవతమగు సేవ జేయుచున్న బ్రహ్మపురనివాసులగు శ్రీయంత వరాహగిరి వెంకటగిరిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయెను. శ్రీయంతలు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులు ఉన్నం రామలింగ పంతులుగారు యమ్. సింగారవేలుకెట్టి వి. చక్రయ్యకెట్టి, యన్. సత్యమూర్తి, మేజరు గృహముపాలు ఎర్నెస్టు కర్కూ, పి. శివరావు, రాయసాహెబు చంద్రకామరావు, కాలప్ప, వి. యల్. కామ్రాగరలు మరయు పెక్కువారు ప్రముఖులు సభకుడుండిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు పంచాక్షరంగారు వహాభావోద్దేశములను చెల్లించు కార్యకర్తలమందును దేశమునందలి రాచకీయ విభేదములలో పనిలేదనియు కాని కార్యకర్తలమందును తోడ్పడు రాజకీయపక్షమునకు తమ సానాధుని పూకారము లొసంగదనని బోధిరి. (ప్రార్థికపక్షమునందు ప్రకటింపబడున)

భారత కాసనసభ్యులగు యన్. కె. దత్తా, తులసీనరసా గోస్వామి దేవీ ప్రసాద క్షిప్రా, యమ్. కె. ఆచార్య, డి. కె. చమన్లాల్. ద. ఇం. రైలవే కార్యకర్త సంఘాధ్యక్షులు చమన్లాల్ కమ్యూనిస్టు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు సింగారవేలుకెట్టి గార్లనుండియు విదేశములందలి కార్యకర్త సంఘములనుండియు వహాభావ జయమును గోరుచు అంబబసెన తితివార్తలను జివ్వాలాగారు చదివిరి. పివ అధ్యక్షులు తమ యువన్యాసమును జదిపిరి.

బొంబాయి గవర్నరుగారు

బొంబాయి, జనవరి 8:—ఈ సాయంకాలము బొంబాయి గవర్నరుగారు పార్సీసహకార గృహనిర్మాణ సంఘమువారి యొక్క భవనమును తెరిచిరి. ఇది దాదలలో ఆసంఘపు వీధలకు ఉపయోగపడును. (అ. ప్రె.)

వీరభద్ర విగ్రహమును ధ్వంసముచేయుట

మధుర, జనవరి 8:—శ్రీ వివాక్షి సుందరేశ్వర ఆలయములోని ఆహార వీరభద్రహమ్మివారి విగ్రహము ప్రాణేశపు శిల్పచాతుర్యమునకు సమానగా సుమారు వేయి సంవత్సరముల నుండియుండెను. ప్రపంచములోని వివిధదేశపు చిత్రకారులును శిల్పిలును దీనిని చూచుటకువచ్చి శిల్ప చాతుర్యమునకు మెచ్చుకొనుచుండిరివారు. నేడు ఉదయమున చూచుసరికి ఆవిగ్రహపు ముంజేతులులేకుండెను. విగ్రహముంతయు అసహ్యముగను అనాకారముగను చేయబడెను. ఇది పోలీసువారికి తెలియబర్చగా నేరస్థులను పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

ప్రభుత్వ సహాయముగల రైలువే కంపెనీలలోనే యిట్లు జరుగుచున్నది.

మంగింపు

అన్ని సంస్థలయందు వికమత్వమే ప్రధానము. ఈ రాష్ట్రములో జాతిభేదసమస్యయొక్కవగ నున్నది. కార్యకర్తల సంఘ సభ్యులట్టి దేమియు పాటించరాదు. ముందు తామందగు భారతీయులనుమాట గుర్తించి పిమ్మట జాతిమతములగూర్చి ఆలోచింపవలెను. తమకు సహాయముజేయు జాతినాయకులైనను గ్రహింపవలెను.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల ప్రస్తుతితీరి జాడవాల విచారమునున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయకార్యకర్తలకు తగిన సంరక్షణ మొనంగవలెనని ద. ఆ కార్యకర్త పక్షము వారిని గోరుచున్నాము. కార్యకర్తలమందును ఒకదేశమును వేరొకదేశము కొల్లకొట్టుట సరివదలు; ఒకజాతినివేరొకజాతివద్దరచరాదు. కార్యకర్త లెప్పుడునును వికమత్వముగ నుండవలెను. వారికి న్యాయము జరుగవలెను.

స్కిన్ కమిటీ విచారణలు

సి.వి. యన్. నరసింహరాజుగారు

ధర్మ, జనవరి 8:—స్కిన్ కమిటీవారు నేడు సి. వి. యన్. నరసింహరాజుగారిని (యం. యల్. సి.) ఇద్దగు ఇండియను మిలిటరీ అఫీసరులను విచారించిరి.

దేశవర్మాన్ కాలేశపదమలమీద ప్రతిరాష్ట్రీయమును కాలేశలను స్థాపించవలెననియును మిలిటరీకాఖుకు తగినవారికి పోలీసు ఫార్మెస్టు కాఖులలో తప్పక యుద్ధ్యోగము లీయవలెననియు, సాండుహద్దును పంపు పద్ధతిలో నామిశేవను పోయి పోలీస్ ఠావలెననియు చావలెననుంది రాకపోయిన యెడల వయఃపరిమితిని కొంచెము మోచ్చించిన బాగుండు నని రాజుగారు చెప్పిరి. మదరాసులో స్వరాజ్య పక్షనాయకుడుగా కింగ్మనువంటి సంఘాను ప్రతిరాష్ట్రీయలో స్థాపించు నిమిత్తమై నిధులను గ్రాంటు చేసినట్లయిన స్వరాజ్యవాదు లభ్యంతరజెల్లరని రాజుగారు తలచిరి.

8 పటాలముల స్కిమును కెప్టెన్ గృహ్యసింగుగారు రద్దు జెట్టిరి.

మూడవసాక్షి కెప్టెన్ రానాజోజ్ జంగుగారు రట్టుగాక ఆపదతి నామోదించి నర్తకములను బట్టి పటాలములు భాగింపబడవలెననియు ఏవర్ణపటాలమునకు ఆపదమువాడే నాయకుడుగా నుండవలెననియు జెప్పిరి. కమిటీలోనున్న భారతీయులు కొంతమంది వీరి నందులకై ఆధిక్షేపించిరి గాని తానుచెప్పిన ప్రకార మైనట్లయిన స్కిము జయప్రదముగా పనిచేయనని ఆయన చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

ఆగ్రాఖానుగారు

బొంబాయి, జనవరి 8:—ఆగ్రాఖానుగారు తమ ఉద్దేశములను ఇట్లు చెల్లించిరి. బట్టల పరిశ్రమకు ఎక్కువయిన తక్కువగుచుండు నుంకమునకు అనుకూలించు పద్ధతిని రక్షణ సిద్ధాంతమే నుంచినది. హిందూ వహావృద్ధియ కలహములను గూర్చి ఇట్లాస్యమును చూచెను. సహకారముతో పరస్పరముగా అనుకూల పరచుకొనజాలని సంగు విషయములు ఒక్కటియులేదు. దీనిని గూర్చి ఎందులకు కాట్లాడుకొనుచున్నాలో నాకు గోచరమునట లేదు. (అ. ప్రె.)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజమువారు, ఏలూరు ఎన్స్లవనేడ్ థియేటరునందు వరనిక్రయం

10-1-26 తెది ఆదివారం సాయంకాలం 5-30 గంటలకు ప్రదర్శించును ఎమ్. ఎన్. రావు, జమీందారు, ప్రాప్తైరురు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాపుంటురోడ్డు, మద్రాసు. 9-1-26 శనివారమునండి 11-1-26 సోమవారమునకు రాయల్ అపరాధపరిశోధక శ్రామా

వెల్స్ప్రీటు మిస్టరీ (పల్లీపి రహస్యము)

జేర్ దేలి జార్జి లార్కిన్ ప్రధాన కథానాయకుడు రహస్యమైన నైవాయందు గల రహస్యమైన అమృతవిషయములు గలవు.

కౌను థియేటరు

9-1-26 శనివారమునండి 15-1-26 శుక్రవారమునకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, 9-30 గం ప్రతి శని, ఆదివారములందు వధ్యాప్నము 8-15 గం ప్రత్యేక మాటి ని గలదు మనస్ థియేటర్సు లిమిటెడ్

సత్య హరిశ్చంద్రుడు

ప్రదర్శించురు. హిందూదేశ నాటకములన్నిటికంటె ప్రసిద్ధి చెందినది. ఇదే కథనంకి 69 వ్రాయబడినది. మిక్కిలి అందమైన "మిస్ సత్యహరిశ్చంద్రం" ప్రధాన కథా నాయకురాలు 7000 అడుగుల పొడవుగల 5 రేల్సు గలది చార్లి ఛాపలిన్ "సర్కిలైజ్"లో గల 3 రేల్సుగల హాస్యము

రెబ్బడు ధరలనుగూర్చి. అమెరికీయులు విచారణ ను
చేస్తారు.

శాపలసినవాడు తక్షణమే తొలియడరచుమని కోరుచున్నాము.

ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు

ప్రేమయూనియను, వి. వి. గిరిగారి యధ్యక్షతక్రింద ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసునకు సమావేశమయినది. కార్మికులు తమ స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుకొనుటకు పలువిధ ప్రయత్నముల నలుపుచున్నారు. వారికిమీద దాసులుగ నుండబోరు. ప్రేమయూనియను యధ్యక్షము అన్ని దేశములందును ప్రబలమగుచున్నది. రానురాను ఇచ్చుది అంతర్జాతీయరూపము దాల్చుచున్నది. కాని శ్వేత కార్మికులు భారతీయ కార్మికులపట్ల నిజ సోదరభావమును జూపుటలేదు. రంగుభేదమును పాటించుచున్నారు. ఇంపీరియల్ భావములు వీరినింకను విడువలేదు. దక్షిణాఫ్రికా శ్వేత కార్మికులు సమావేశమై ఆసియాచట్టము నామోదించుట బట్టి, స్వార్థము వీరి వెన్నంటుచున్నట్లు గనుపించును. వారినిగూర్చి ఆశభ్రష్టుకొని ప్రయోజనము లేదు. అందుచే అంతర్జాతీయ కార్మికోద్యమము గూర్చి భారతీయులు భ్రమ తేందక స్వదేశోద్ధరణకై కృషి నలుపుట ముఖ్యము. దేశభక్తియు, కార్మికాభివృద్ధియు వేరని ఎంచజాలము. మాత్రము విమోచనకు ఇతరులతోబాటు కార్మికులును తోడ్పడవలయును. గాంధీమహాత్ముని నాలుచందా పరతు కాంగ్రెసు సభ్యులందరను కార్మికుల జేయుటకు సాధనమగును. స్వరాజ్యసిద్ధి గలిగినగాని, కార్మికు లయినను సత్వరాభివృద్ధి గాంచజాలరు. ఆంధ్రాసుగారు దక్షిణాఫ్రికానుండి తొలివార్త సంపుచు చెన్నపురిలో జరిగెడి ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు సభ సోదరభారతీయులకు తోడ్పడవలయునని గోరిరి.

అందుచే తెల్ల కార్మికులు చేయుచున్న దుండగములను ప్రేమయూనియను సభవారు మొగమోటుమి లేక నిరసించుట ముఖ్యము. కార్మికులు తగిన బలమును సాధించుటకు, ఐకమత్య మత్యవసరము. ఐకమత్యము లేనిదే, సమ్మెకట్ట బ్రయత్నించుట అనివేక మని సభాధ్యక్షులు చెలిపినవిషయమును గమనించుట ముఖ్యము. సాధనలన్నియు విఫల మయినపిమ్మటనే, సమ్మెకు బూనవలయును. వి. వి. గిరిగారు చెప్పినట్లు, యజమానులు ధనికులు, బలవంతులు. కార్మికులకన్న నెక్కుడు కాలము నిలువబడగలదు. కార్మికుల సాధనసంకడ త్వరలో అంతరించును. ఒక్కమారు సమ్మె విఫల మగుచో, కార్మికుల ధైర్యము తొలగి పోవును. నైతికదౌర్భాగ్యము వ్యాపించును. చెన్నపురి ట్రాంవే ఫనివారల సమ్మెయే, యిందుకు నిదర్శనము. ఈరీతిన అనేక ప్రేమయూనియను సంఘములు అంత నెమిందినవి, సమ్మె

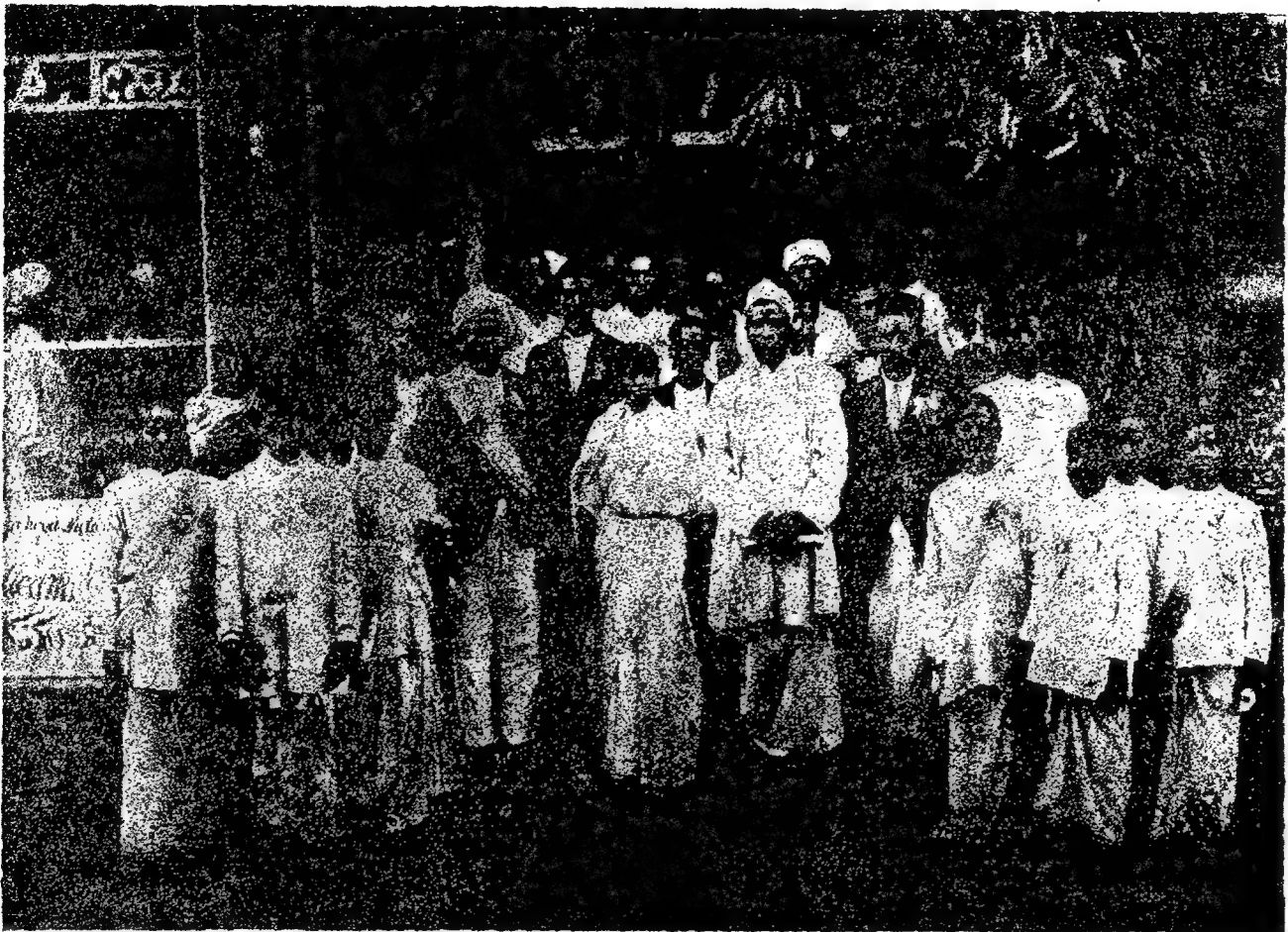
సమయములందు పనివారలు తమ్ముదాము పోషించుకొన శక్తి గలిగియుండవలెను. అందుకు నూలు వడుకుటను నేర్చి యుండవలె నని గాంధీ మహాత్ముడు పెక్కుమారులు బోధించి యుండెను. బొంబాయి కార్మికులు దీని విలువను గ్రహించి ఎటుల గడుపించును. తమ వేతనములను తగ్గించి నందుకు బొంబాయి కార్మికు లిటీవల సమ్మె కట్టుట యు, మిల్లుల నేకములు మూలబడుట యు, ఎక్సైజు డ్యూటీ నిరద్దు శేసిపిమ్మట మరల వారి వేతనములను హెచ్చుకేయుటయు, ఎల్లరకు చెలిపినసంగతియే. ఎక్సైజు డ్యూటీ రద్దగుటకు, కేవల మిల్లుయజమానుల యాదోశనముగాని, ప్రభుత్వమువారి బాధార్యముగాని కారణమని చెప్పటకు వీలులేదు. కార్మికులసమ్మెయే, ఎక్సైజు డ్యూటీ నిరద్దురలో రద్దుగావించుటకు హేతువయ్యెనని, గిరిగారు తెలిపిన సూచనతో ప్రజ్ఞ లేకీభవింపకమానరు. కార్మికులబలము, బొంబాయి సమ్మెలో అద్భుతముగ పరిశీలపబడెను. ఈ పరిశీలలో వారు విజయముగాంచిరి.

కార్మికసంఘములతో తగిన కట్టుదిట్టములు, ఐకమత్య మేర్పడుట యవసరము. కార్మికోద్యమమును నడుపువారు ప్రధానవిషయమును మరచుచున్నారు. హిందూదేశమునందు కార్మికులలో నధికసంఖ్యాకులు రయితులు. ఫ్యాక్టరీ పనివారలతల్పసంఖ్యాకులు. బొంబాయి, కలకత్తా, చెన్నపురి, అహమ్మదాబాదు మున్నగు కొలది పెద్ద పట్టణములలో దప్ప మిగిలినతావులలో ఫ్యాక్టరీ పనివార లధికముగ లేరు. ప్రధానపట్టణములలో నుండు కార్మికులు కొంచెము మంచిస్థితియందున్నారు. అందుచే కార్మిక ప్రముఖులు తమ దృష్టి సంతను ఈ స్వల్ప సంఖ్యాకుల పైన నిలుపుటకు మారుగ, క్యవసాయపు పనివారల స్థితినికూడ చక్కబరచుటకు ప్రయత్నింపవలయును. కార్మికోద్యమము ప్రధానముగ గ్రామ సమస్యయే యగును. అందుచే, గ్రామపునర్నిర్మాణమును చేపట్టవచ్చును, రయితుల స్థితిని చక్కబరుపక తీరదు. కేవల పాశ్చాత్య కార్మికుల పద్ధతుల నవలంబించుట ప్రయోజనకరము గాదు. పాశ్చాత్య దేశములందు పట్టణములు ముఖ్యములు. ప్రాచ్య దేశములందు గ్రామములు ముఖ్యములు. గ్రామముల పనివారి స్థితిని చక్కబరుపవలయు ననిన, వారికి రెండవ వృత్తిని జూపవలయును. త్రాగుడు మున్నగు దురభ్యాసములను మాన్పవలయును. పంచాయతులను నిర్మింప వలయును. ఇట్టికార్యము లేన్నియో గలవు. ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు వారు యీవిషయమై శ్రద్ధ వహింపక తప్పదు. కార్మికులకును రాజకీయవిషయములకును సంబంధ ముండ గూడదను వాదమును, అధ్యక్షు లంగీకరించుట లేదు. ఇంగ్లండునందే కార్మికులు రాజకీయోద్యమములందు పాల్గొనుచున్నపుడు, పరాధీనమగు హిందూదేశమున అటుల పాల్గొనుట మరింతయవసర మగుచున్నది. అన్ని యుద్యమములును స్వరాజ్యసాధనకు తోడ్పడవలయును. ఎల్లర ప్రయత్నములను అందు నిమిత్తము కేంద్రీకరింపవలయును. కార్మికులకు రాజకీయ వ్యవ

హారములతో సంబంధ ముండగూడదని అంగ ప్రముఖులు బోధింపవచ్చును. వారిది కడుపునిండిన బేరము. కాని స్వాతంత్ర్యమునకై పరితపించుచున్న భారతీయులలో నెవరును ప్రస్తుతసిద్ధిగనమనుమున రాజకీయసమస్యపట్ల ఉపేక్ష జూపజాలరు.

మద్రాసు కార్మరేషను రిపోర్టు: ప్రభుత్వ విమర్శనము

1924-25 సంవత్సరపు మద్రాసు కార్మరేషను నివేదికగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తమ విమర్శనమును ప్రచురించిరి. కార్మరేషను పరిపాలనము విషయమై వీరు కొన్ని సలహాల నొసగిరి. రోడ్లలో 100 కి 8 వాతున తారుబోసినరోడ్లు గలవు. తారురోడ్లను వృద్ధిజేయవలయు నని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. కాని యిది డబ్బుతో గూడుకొనినవి. ప్రధానమగు రోడ్లుదప్ప మిగిలినరోడ్లకు మూములు మెట్లుతో నయినను తరుచుగ మరమ్మత్తు జేయుచున్నగాని ప్రయోజనముండదు. అనుసంవత్సరముల కొకమారు రోడ్లను మరమ్మత్తుజేయుచో, అవి ఎట్టిమస్సితో నుండునో తెప్ప నక్కరలేదు. అందుచే యిప్పుడు విచారించవలసిన సమస్య తారురోడ్లను వృద్ధిజేయుట గాదు. అన్నిరోడ్లను మరమ్మత్తుజేయుటలునియే. తారురోడ్లు ధనవంతుల కవసరమయినను, బీదవారలకు మెట్లు రోడ్లు చాలును. తారురోడ్లకు ధన మధికముగ ఖర్చగును. ఇంతసమయము కార్మరేషనువా రెక్కడనుండి తేగలరు? తేగలిగినను, రోడ్ల నన్నిటిని తారుతో నిర్మించుటకు సాధ్యమగునా? అందుచే రోడ్లనన్నిటిని తరుచుగ మరమ్మత్తు జేయుటకు కార్మరేషను వారిని హెచ్చరించుట మేలు. తారురోడ్లను నెమ్మదిగ వృద్ధిజేయవచ్చును. దాదాపుగ చెన్నపురియంతయు విద్యుచ్ఛక్తిదీపములతో వెలుగుట అభివృద్ధిచిహ్నము. నూనెదీపములు మచ్చుకయినను గనుపింపవు. 223 మైళ్ల ఎలిక్ట్రిక్కుటిగెలు స్థాపింపబడెను. విద్యావ్యాప్తి సంతృప్తికర మని చెప్ప వీలులేదు. బాలురలో 100 కి 18 వాతు కింకను విద్యాలభము గలుగవలయును. బాలికలలో 100 కి 41 వాతు కింకను చదువు లభింపవలయును. మూడవవంతు మంది బాలులును, నాల్గవవంతుమంది బాలికలును కార్మరేషను పాఠశాలలకు వెడలు చున్నారు. నివేదన సంవత్సరమున నిర్బంధోచితప్రారంభవిద్యను కార్మరేషనువారు నెలకొల్పిరి. ముందు నాల్గు డివిజనులలో నీవిధానము నమలులో పెట్టిరి. ఆపిమ్మట నితరడివిజనులలో ప్రవేశపెట్టెదరు. ఇంతవరకయినను తగినవర్గాలు జరుగలేదు. ధనవంతులు ముఖ్యము. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారు రెంతవరకు తోడ్పడెదరో జూడవలయును. కార్మరేషను పాఠశాలలలో గజపెడివిద్య మిగుల సామ్యముగ నున్నదని ప్రభుత్వము వారి తలంపు. నీటిసప్లయక్రిందను డ్రెయి నేజిక్రిందను ఇంతవరకు 160 లక్షలు వెచ్చింపబడినవి. అందులో 12 లక్షలు నివేదనసంవత్సరమున ఖర్చయ్యెను. కాని ఏళ్లాటు లొకను సంతృప్తి కరముగ లేకున్నవి. త్రాగుటకు వడియగట్టిన పరిశుభ్రమగు నీరు దొరకకున్నది. మిటరులను బెట్టి నీటిపాత

చెన్న పురిలో జరిగిన ఆర్యవైశ్య యువజన మహాసభ

అధ్యక్షులగు దర్శి చెంచయ్యగారును, అహ్వనసంఘాధ్యక్షులగు భగవత్ గుప్తగారును కలరు.

టారిఫు బోర్డు విచారణ

దిగుమతిపడలపై సుంకము తగ్గించగోరుట

ఇరావడి ప్లాట్లకంపెనీ ప్రతినిధి సాక్ష్యము

కలకత్తా, జనవరి 8:—నేడు టారిఫు బోర్డు యందుట ఇరావడి ప్లాట్ల కంపెనీ ప్రతినిధియగు కెనెథ్ మోగిచ్చున గారు సాక్ష్యము నివృత్తము తాము దిగుమతి చేయవలసిన ఓడల పై సుంకము తక్కువ విధించవలెననియు వానివలన భారత దేశపు ఉక్కుపరిశ్రమ కేదో ఒక విధమున నష్టము గల్గునని యు చెప్పిరి. ఉక్కురేకులు మున్నగు వానిపై సుంకమును నూటికి 25 నుండి 10 కి తగ్గించినయెడల ఓడ ఖరీదులలో మొత్తముమీద నూటికి 8.9 శాతము తగ్గును. నూటికి 25 శాతము తగ్గుముతో దిగుమతిచేయు ఓడలలోని ఉక్కు భాగములం ఓడల ప్రమాణమునుబట్టి భేదించుచుండును. టన్నుకు 720 రూపాయల నుండి 840 రూపాయలకు మారుచుండును. దీనికి సుంకమును గూడ తగ్గింపవలెను. ఉక్కు పరిశ్రమను రక్షించుట కవసరము యెంత యెక్కువగనున్నను, రాకపోకలకు నష్టము గలుగజేసి దాని నాచరణలో బెట్టరాదు. రాకపోకలకవలసిన ఉక్కును తేయుట భారత సామ్రాజ్యమునందు ముఖ్యముగ నవసరమైయున్నది. యుద్ధమునకు తరువాత ఖరీదుకుతోడు ఇష్టండు ఓడలను దిగుమతిచేయుగా సుంకముభార తక్కువలెనది. ఇందువలన యిక ముందు తక్కువరకం చౌకరకం ఓడలను గట్టవచ్చును. ఇప్పుడు పనితేయుచున్న మంచివిషయ తక్కువరకపులినవచ్చుట వలన దేశమునకు వర్తకమునకు నష్టము గల్గును. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు జి. వి. దేశముఖ్

బొంబాయి, జనవరి 8:—బొంబాయి వ్యవసాయ పార్టీ వారు యమ్. ఆర్. జయకర్ గారు ఖాళీచేసిన స్థానమున బొంబాయి శాసనసభకు అభ్యర్థిగా డాక్టరు జి. వి. దేశముఖ్ గారిని నిలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందూ దేశమున వైరెస్

బొంబాయి, జనవరి 8:—హైస్కూ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక ఈక్రింది వార్తకు బాధ్యురాలు. 15 లక్షల మూల్యముతో హిందూ దేశమున వైరెస్ వాతావరణము చేయుటకు ప్రభుత్వము ఇండియా రేడియో లెలిగ్రాఫిక్ కంపెనీకి సెలవొసంగెను. ఈకంపెనీ క్రొత్తగా నొక కంపెనీని బెట్టి రెండు కలలామాటు స్టేషనులు ఒకటి బొంబాయిలోను ఒకటి కలకత్తాలో కట్టవలసియున్నది. (ఆ. ప్రె.)

తార కేశ్వరము

అప్పిలు తిరుప్ప

కలకత్తా, జనవరి 8:—తారకేశ్వర సంస్థానమున రిసీవరును నియమించును. హుగ్లీ జిల్లా జడ్జి చెప్పిన తీర్పుపై తారకేశ్వర మహాంతు చేసిన అప్పిలుతో నేడు హైకోర్టు వ్యాయమానము గ్రీతను పాటించుగాడ్డు తీర్పు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము హాంతును పోర్ట్రోలుకు 1922 సంవత్సరంలో నొకదావా లేబడెను. అటు పిమ్మట సత్యాగ్రహము ప్రారంభమై మహాంతు ఆచ్చటి నుండి నడలిపోవలసి వచ్చెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు తారకేశ్వరము కలిగియు కొడుకుతోడనే సి. ఆర్. దాసుగా నూచనలను మహాంతు అంగీకరింపవలసివచ్చెను. రాజీవీజీవునునొకటి దాఖలు చేయగా తారకేశ్వర సంస్థానమును పూజలనునడిపించుటకై పండిత మదనమోహన మాలవ్యా సి. ఆర్. దాసుగార్లను తదితరులను నియమించుటకు అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించిరి. ఈయెర్పాటు (బ్రాహ్మణ సంఘము న క్షిప్తము లేకపోయెను. ఆ సలు దావాకు వీరి ప్రతినిధులను ముగ్గురిని నిర్భారులనుగాచేర్చి వారియభ్యంతరముమీద రాజీవీజీవును త్రోసివేయబడెను. వారిదరఖాస్తుమీదనే జిల్లాజడ్జి దీనివరును నియమించెను. ఆ యు తీర్పు ప్రతియొకరికాదనియు తనఖా ఆస్తులకు తప్ప రిసీవరు పనికిరాదనియు మహాంతు అప్పిలు చేసెను.

వ్యాయమానము అప్పిలును కొంతవరకంగీకరించి వైన తీర్పుపైన ఆస్తులనే తనక్రిందమంచుకొని తక్కిన ఆస్తులను మహాంతు స్వాధీనము చేయవలసినదని యు తీర్పునిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

యఫ్. యమ్. బిగ్గాను.

లాహోరు, జనవరి 8:—నేంటుడ్వన్ ను గారిచే యుద్ధ మందు గ్రుడ్డివారైన వారికి సహాయార్థము ఏర్పాటుచేయబడిన సంస్థ తీర్పున హిందూ దేశముందు సహాయమును అక్షేపించుచు సంచారము చేయుచున్న యఫ్. యమ్. బిగ్గానుగారు నేడిచ్చుటకు వచ్చిరి. వారు కొన్ని ఉపన్యాసములను ఇక్కడ నిచ్చి భారీ సంస్థకు సహాయమును సానుభూతిని పొందవలయునన్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఎ. జె. హ్యూసు గారు జబ్బుగారున్నారు.

కలకత్తా, జనవరి 8:—బెంగాలు అసెంబ్లీ సర్కిలు పోక్తున్నట్లు జనరల్ గార్లైన ఎ. జె. హ్యూసుగారు న్యూయోర్క్ లో బాధపడుచున్నారు. ఇక్కడ (పెసిడెన్సీ ఆసుపత్రి) యందు చికిత్సచేయించు కొనుచున్నారు. నెమ్మదింపుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రూపాయి మారకము నిలుకడ లేకుండుట

ప్రాధెనరు హామిల్టను సూచనలు

కరెన్సీ కమిషన్ విచారణ

కలకత్తా, జనవరి 8:—నేడు కరెన్సీ కమిషన్ యందుట ప్రాధెనరు సి. జె. హామిల్టనుగారు సాక్ష్యము నివృత్తము ఇండియాను కరెన్సీ పద్ధతి తగ్గపెట్టులతో నుండుట లోపమనియు, మారకమునిలుకడ లేకుండుట తొలిత లోపమనియు చెప్పిరి. మారకము లేటు నిష్పాదు స్థాపింపదలచుకొనుయెడల కరెన్సీ మార్కెటు లేటు యేవిధముగ మారుచున్నదో ఆలోచించి చేయవలయును. 12 1/2 శాతము కరెన్సీ నిలువని ఆయన దలంచెను. బంగారము మారకపు ప్రమాణమువలని లాభములకును దేశము స్వతంత్రమైనదా పరాధీనమైనదాయను విషయమునకును సంబంధములేదని ఆయన చూపించెను. రెవెన్యూ కౌన్సిలు చెక్కు అత్యుక్తమువలన గల్గిన నష్టము మారకపు ప్రమాణమువలన గల్గినదను విషయము సమర్థింప వీలులేదు. 'మాజ్జికరెన్సీ' కిని 'ఆటోమాటిక్ కరెన్సీ' కిని దీయుభేదము సరియైనదిగాదు. ఏవిధమైన కరెన్సీయైనను హెచ్చుతగ్గులలో పనిచేయబడెను. భారతదేశము అప్పులపాలైయున్నది గాని లాభములో లేదు. నితరదేశానికి వచ్చునను విషయము తలపెట్టరాదు. మారకము స్థాపించు ప్రకారము భారతదేశము కావలసిన బంగారమును దెప్పించుకొనుట కాటంకములేదు. బంగారుస్థాపించు కరెన్సీ యెక్కువ ఖర్చుకు తోడ్పడును. ఇందువలన అమెరికా సంపద్యము బంగారు దిగుమతిచేయునప్పుడు చెడిపోతే తగ్గిపోవుటకు ఒప్పుకొనవలెను.

సాక్షి, నోట్ల నివృత్తికాకము ఇంటియెటు బ్యాంకింగ్ మార్పవచ్చునని చెప్పుచు బ్యాంకింగ్ నడుపుటకు ఒకచోట నధికారముంచి ప్రజాప్రాతినిధ్య మందు బాగగ నుంచవలెనని కోరిరి. కలకత్తా, జనవరి 8:—హిందూ దేశమున సాక్ష్యము తీసికొనుటకు కరెన్సీ కమిషన్ వారు నేడు ముగించిరి. (ఆ. ప్రె.)

గజాననుని పుట్టుక

విశ్వాకర్షపుబిడ్డ

'హిందూ' కొచ్చిన విశేష యిట్లు వ్రాసెను:—

తిరువాంకూరులో ఉక్కున్నాడుగర్లలో నున్న అరకల్లునందు ఒకస్త్రీకి యేనుగుముఖమును మనుష్యరీతిమునుగల బిడ్డపుట్టెనని చెలియుచున్నది. చుట్టుప్రక్కలనుండియు, రమాస్థలములనుండిగూడ ఆబిడ్డనుజూచుటకు గుంపులుగుంపులుగ జనము వచ్చుచున్నారు.

నెల్లూరుమండల ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాంశ మేనేజరుల ద్వితీయ మహాసభ

తీర్మానములు

పైనుండల ద్వితీయ మహాసభ కందుకూరు తాలూకా ఉల్లంపాడు గ్రామములో తే 29-12-25 వ మంగళవారమునాడు మహాసభ 2 వ సమావేశము, నెల్లూరుమండల విద్యాసంఘ సభ్యులను, కందుకూరు తాలూకాలోని అధ్యక్షులనుగల మిలింట్రియం. ఏ. అబ్బాయి నాయుడు, బి.ఎ.గారి అధ్యక్షతన జనుప్రభుత్వముగా జరిపించబడినది.

దైన ప్రాథమిక పాఠశాలలలో సభ ప్రారంభించి అధ్యక్షులు సంఘ ముఖ్యవనరులు, సంఘ ముఖ్యోద్యోగులు మొదలగు నవి విపులముగా సభ్యులకు తమ వ్యవహార వాక్కులతో శ్రీకృష్ణచారి. కార్యనిర్వహణ చదువనీ అంగీకరింపబడెను. సంఘ జను, ఖర్చునివ్వలను గురించి తనిఖీ గమితము ముగ్గురు సభ్యులను నియమించిరి.

ముఖ్యతీర్మానములు

మండలములో యొకన అనేక ప్రదేశములందు ఉపాధ్యాయ మేనేజరుల సంఘములు స్థాపించబడలేదు గనుకన, స్థాపించిన సంఘములలో తగినంత ప్రాప్త్యానుకూలత పనులు నిడివి సంఘములు పూర్వకమున నవ్వయందుట నల్లనన్ను, అట్టి చోట్ల సదరుసంఘ స్థాపనలకురార్చిస్తే, సంఘపాఠశాలకురార్చిస్తే శ్రద్ధవహించి శ్రీగవర్నమెంటువారి యిష్ట పరిశ్రాంతికిస్తే, మండలములో ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి అభివృద్ధికిస్తే చోట్ల వలయునని విద్యాధికారులను ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

విద్యాశాఖ ప్రభుత్వము మండల విద్యాసంఘములు స్థాపించబడి ఘనము రీతి సంతకములు అయినను ఎయిడెడ్ పాఠశాలలను గ్రాంట్లు పంచిపెట్టు పనితప్ప మరెవేమియునైన నను దేశకాలానుగుణ్యమైన ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి తగిన కృషి చేయవలయునని ఏదేవిధములలో మార్పులు గావించవలయునో అను విషయములను పరిశీలించుటకు శ్రీ మండల విద్యాసంఘము వారు యాజ్ఞానుసంబంధించిన మట్టుకు విద్యాపాఠశాలలనున్న, విద్యాధికారులనున్న, ఉపాధ్యాయ మేనేజరులనున్న, ఉపాధ్యాయులనున్న సమావేశపరచి విద్యాపరిస్థితుల బాగుకొరకు తర సమవాయములను వెలకి తద్వారా మనదేశ యనకు తగిన ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి కలిగించి దేశసేవ తేయవనని శ్రీ మండల విద్యాసంఘమువారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

శ్రీ మండల విద్యాసంఘములు కేవలము ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు గ్రాంట్లు పంచిపెట్టుట, సూతనపాఠశాలలు, తరగతులు అంగీకరించువలయునట్లు దేశకాలానుగుణ్యమైన ప్రాథమిక విద్యా వ్యాప్తి అనుగుణ్యము పనులను చేయవలయునని గాన అసంతృప్తి పురమండల విద్యాసంఘమువారు చేయుబానిసపర్చునని విద్యాప చారుమనైనను చేసి ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి తోడ్పడి దేశసేవ చేయవలయునని శ్రీ మండల విద్యాసంఘమువారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

పరిశోధకారులు ప్రతియెడెడ్ పాఠశాలల సాగుసరి పరిశోధింపబడునూ, అందుపై మండల విద్యాధికారుల సవరణ ల కాటుకనూ, మండలవిద్యాసంఘమునకు చేరిన వెంటనే శ్రీ కాన్యలనూ సదరు రిపోర్టు కాపీలలోని రిమార్కులను తమమరు సటి సమావేశములోనే చర్చించి గ్రాంట్లు నిరూపించవలయు ననియు, సదరు గ్రాంట్లు నిరూపణ తీర్మానముల కాపీలను అందు కు సంబంధించిన టీచరు మేనేజరులకు తక్షణం అందజేయ వల యుననియు యాసభవారు పదేపదే ప్రార్థించినను ప్రార్థన లంగీక రింపకయున్నాడు గాన యిక్కనైనను యాజ్ఞానుకూలమైన కరుణించి పైవిషయన గ్రాంట్లు నిరూపించవల యునని శ్రీ మండల విద్యాసంఘమువారిని యాసభవారు ప్రార్థించు చున్నారు.

పరిశోధకారులు ప్రతియెడెడ్ పాఠశాలల సాగుసరి పరిశోధింపబడునూ, అందుపై మండలవిద్యాధికారుల సవ రణల కాపీయున్న నెం 110, 111, 112, రు పరిశోధనబంధ నల ననుసరించి ప్రతిటిచరు మేనేజరులకు పంపకపోవుటయే గా కుండ, గ్రాంట్లు తగ్గుట, అభివృద్ధివిషయములలో ఏసందర్భ ములను సదరు పాఠశాల మేనేజరులకు తెలుపకపోవుటచేతను గ్రాంట్లు చెక్కులు అందువరకు పాఠశాలలకునిర్ణయించిన గ్రాంట్లు తెలియకయు, అవీలు చేసికొనుటకు గాని, తృప్తిపడుటకుగాని అవకాశములను లేక నష్టములపాలగుచున్నాడు గాన యావిష యమై గవర్నమెంటు వారున్న, మండలవిద్యాసంఘమువారు

రున్న, తగు ఆలోచనచేసి పైవిషయనల ననుసరించి పరిశీలు తరపునట్లు ఏర్పాట్లుచేయవలయునని గవర్నమెంటువారినిన్ని మండల విద్యాసంఘమువారినిన్ని యాసభవారు ప్రార్థించు చున్నారు.

పరిశోధకారులు తమ సాగుసరిపరిశోధకాలమున టీచరుల సర్వీసుస్టేటుమెంటు 12 మాసములకుగాను తీసుకొని సదరు స్టేటుమెంటుప్రకారము గ్రాంట్లు నిరూపించుచు, దరిమిలా మా ర్చి అఖరువరకు ఏకారణముచేతనైనను స్కూలుజరుగనికారణము లలో గ్రాంట్లుపరిశీ అయిన మాసమునంచి మార్చి అఖరువరకు గల మాసములకు పైస్టేటుమెంటు ప్రకారము ఏర్పడిన 12 మాసముల గ్రాంట్లునుంచి యానిలుపుట కాబడిన మాసములకు దామాషాగా తగ్గుదల గ్రాంట్లకు సిఫార్సుచేయుచున్నారు. కాన సదరు పద్ధతి కేవలము సరి అయినదికాదనియు గ్రాంట్లుపరిశీ అయినపిమ్మట పాఠశాల జరిపినను జరుపకపోయినను గతసంవత్సరపు గ్రాంట్లు పూర్తిము తమను అంగీకరింపవలయుననియు మండలవిద్యాసంఘమువారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచు న్నారు.

మండలములోని ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు యిచ్చబీచర్ల గ్రాంట్లు అభివృద్ధిగ్రాంట్లతో ధూ, స్కూలు యింటి అద్దెలు, కంటింజెంటు, స్వీచరుగే రా ఖర్చులకై ఏమాత్రము గ్రాంట్లు ఇవ్వకపోవుటల యాజ్ఞానుకూలమేనేజరులకు మిగల కష్టమున్ను నష్టమున్ను కల్గుచున్నదిగాన యిందువిషయమై పరిశోధకారు లున్న, మండల విద్యాసంఘమువారున్న ఆలోచనలు సరిపి పై అంశములకు పూర్తిఖర్చులు యిప్పించవలయునని గవర్న మెంటువారినిన్ని శ్రీ మండల విద్యాసంఘమువారినిన్ని యా సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

శ్రీ సంతకము యెయిడెడ్ పాఠశాలలకు పంపించు గ్రాంట్లు చెక్కులు సకాలములో అందకయు, అందినను మార్గప్ర యాసకున్ను ద్రవ్యసహాయమునకున్ను 'ఓర్పి యెక్కువదూరము లో నుండు ఖజానాకచ్చేరిలకు పోయి గ్రాంట్లు చెక్కులు మా ర్చుటయు అట్లు మార్చుకొనిన గ్రాంట్లను తీసుకొని అదవిమార్గ ములలో వచ్చుట ప్రాణహానికరములుగా యున్నవి గనుక శ్రీ మండల విద్యాసంఘమువారి నెం 14/1-5-25 రు గల మెమో మేరకు మండలములోని ఆయా టీచరు మేనేజరుల కొరికపైని, కొరికపైనివారికిమాత్రము మణిచిర్చుద్వారా గ్రాంట్లను పంపుమం దవలయునని మండల విద్యా సంస్థాధ్యక్షులను ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

మండల విద్యాసంఘమువారు తే 3/11-12-25 రు గల రిజల్యూషన్ మేరకు ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు నిచ్చు గ్రాం ట్లు ఆరుమాసముల కొక ప్రక్రియయు ఇచ్చునట్లు అంగీకరించు చూ. రి-సంతకములు వరుసగా నిర్వహించిన పాఠశాలలకు మా త్రము పైవిధమున గ్రాంట్లు యిచ్చెదమని అంగీకరించియున్నా రుగాన సదరు పద్ధతిని దయతో సవరించి రి సం॥ బదులు రి సం॥ అనియు, రి మాసముల కొక పర్యాయము అనుటకువలయు ప్రతి మూడు మాసముల కొక పర్యాయమునందు అంగీకరించి ఎయిడె డు పాఠశాలల పాఠశాకు మిగల తోడ్పడవలయునని మండల వి ద్యాసంఘమువారిని యా సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఎయిడెడ్ పాఠశాలల గ్రాంట్లదరఖాస్తులు మంజూరు చేయుటయో, లేక రద్దుపరచుటయో, లేక పాఠశాలలు బొత్తుగా రద్దుపరచుటయో జరుగవలసినవిషయము ముందుగా ఆయాసెం టరు టీచరు మేనేజరు సంఘములవారి అభిప్రాయములను తీసు కొని దరిమిలా విద్యాసంఘములోని ఉపసంఘమువారి తనిఖీ రి మార్కులను అనుసరించిన్ని తీర్మానించవలయునే గాని కేవలము పరిశోధకారుల రిపోర్టుననే ఆధారపడి తీర్మానించ కూడదని శ్రీ మండల విద్యాసంఘమువారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచు న్నారు.

శ్రీ గవర్నమెంటువారు విద్యావిషయక చట్టమును మార్చుచేసిన చందముననే, ద్రవ్యసహాయచట్టమునకూడ మార్పు చేసి, బోర్డుగవర్నమెంటు పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల నేతనముల వలెనే ఎయిడెడ్ పాఠశాలల కిచ్చుగ్రాంట్లూపాఠశాలసహాయము ను గూడ సాధ్యమైనంతవరకు సమానముగా గ్రేడుల ననుసరించి అతిశయించజేసి సాధ్యమైనంత త్వరలో అమలునకు వచ్చునట్లు చేయవలయునని గవర్నమెంటువారిని యాసభవారు ప్రార్థించు చున్నారు.

ప్రస్తుతము ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు అంగీకరించిన హెచ్చుగ్రాంట్లను గరించి యాసభవారు తమ తాత్కాలిక సంతృప్తిని తెలిపెదరు. (ట్రయినింగు అయి ప రీ త్త తప్పిన వారికిస్తే, ప్రయచరి, నె కం డ రీ ట్రయినింగు పరిశీ అయిన యు పా ధ్యా యలకున్ను, యే మాత్ర ము హెచ్చుగ్రాంట్లు అంగీకరించకపోవుటకు యాసభవారు తమపరి పూర్ణ అసంతృప్తిని తెలియపరచుచు, యొకనైనను గవర్నమెం టువారు సదరు ఉపాధ్యాయులయొడ దయజూపి వారలకుకూడ కొంత హెచ్చుగ్రాంట్లు అంగీకరించవలయునని గవర్నమెంటు వారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

పాఠశాలమువారు జిల్లా యెడ్యుకేషన్ కోన్సల్టంవారికి పంపు విద్యావిషయకప్రతి గవర్నమెంటు ఆర్డరు (జి. 2) కాపీ నిన్ని ప్రాసీడింగు కాపీనిన్ని సదరు కాన్సల్టం అభిమతకు పంపు మాదిరిగానే యామండల టీచరు మేనేజరుల సంఘమునకు పంపుమండలమునని గవర్నమెంటువారిని యాసభవారు తిరిగి ప్రార్థించుచున్నారు.

మండల విద్యాసంఘమునందు కేవలము స్థానిక సంఘ సభ్యులు యెక్కువమంది యుండుటవలననూ, ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యాయ మేనేజరుల ప్రతినిధులు ఒక్కరైనను లేకపోవు టచే ప్రాథమిక యెయిడెడ్ పాఠశాలల పాఠశాల యెయిడెడ్ కల్లుటలేదుగనుక తక్షణం స్థానిక సంఘ సభ్యుల స్థానసంఖ్యల తగ్గించి, సదరు విద్యాసంఘముందు ఎక్కువ విద్యావంతుల స్థాన ములనున్న, ఉపాధ్యాయ మేనేజరుల స్థానములనున్న, యెక్కువగ యెర్పాటుచేసి యెయిడెడ్ పాఠశాలలపాఠశాల చేయ వలయునని గవర్నమెంటువారిని యాసభవారు తిరిగి ప్రార్థించు చున్నారు.

పాఠశాలమువారి సూతన విధానములలో ఒకటి అ యిన ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాలలను మాధ్యమిక పాఠశాలలుగ మార్చవలయునని ఉద్దేశించినట్లు తెలియచున్నది గాన అవిద్య ముగ తేయుటకు మారుగ కేవలము బీదవారికి సహితము ఉన్నత విద్య లభ్యపడుటకుగాను మాధ్యమిక పాఠశాలలన్నియు, ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాలలుగ మార్చి యిట్టి పాఠశాలలలోని విద్యా ర్థులకు స్వల్పవేతనములతో నెకండ్రీవిద్యకు అనుగుణ్యముగ విద్య ను నేర్పించుటకు తగిన వనతులను కలిగించవలయునని యా సభ వారు గవర్నమెంటువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఈమండలములో కెల్ల రామారావు తాలూకా విద్యయందు హీనవశయం దుండుటవల్ల యిక్కకు పాఠశాలమువారు పరి త్నాధికారుల స్థానములను వృద్ధి తేయబోవునట్లు తెలియచున్నది గాన సదరుతాలూకా బీదజనులనుండి పరిపూర్ణకటాక్ష ముం చి ప్రత్యేక డెప్యూటీ యిన్స్పెక్టరు గాని లేక సూపరువై జరుగు గాని నియమించవలయు నని గవర్నమెంటువారిని ఈసభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

గవర్నమెంటు వారిచే ఏర్పరుపబడిన మద్రాసు పతన గ్రంథసమితి (టెక్స్టు బుక్ కమిటీ)యందు ప్రాథమిక పాఠశాల లకు అనుకూలములగు పాఠపుస్తకములు అంగీకరించు సందర్భము లలో అంగీకారమునకు ముందు ఉపాధ్యాయులన్నిటికి సంబంధిం చిన వారి ఆలోచనలు ముఖ్యముగా గైకొనవలసిన విధానము ను గుచున్నది గాన సదరుసమితియందు మాసంఘము తరపున యి డ్దరు టీచరు మేనేజరులకు ప్రాతినిధ్యము కల్పవలయునని గవర్న మెంటువారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

సూతనవిద్యావిషయక నిబంధనల ప్రకారము 40 లేక 80 విద్యార్థులకు ఒక్క ఉపాధ్యాయుడు యుండుట ప్రాథమిక పాఠ శాలలలో విద్యావ్యాప్తికి భంగముగా నుండును గనుక పాఠశాల ల ద్రవ్యవసతుల ననుసరించి 1, 2, 3, తరగతులలో ఒక్కొక్క ఉ పాధ్యాయునికొంద 20 మందికి తక్కువగాకుండానున్న, 4, 5 తరగతులలో ఒక్కొక్కతరగతియందు ఒక్కొక్క ఉపాధ్యాయుని క్రింద 10 మందివిద్యార్థులకు తక్కువగాకుండానున్న, విద్యార్థు ల సంఖ్య యుండునట్లు ఉపాధ్యాయుల నియమించుటకు అవకా శము కలుగజేయవలయు ఉత్తర్య దయచేయించవలయు నని గవర్నమెంటువారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రస్తుతకాల పరిస్థితుల ననుసరించి ఎయిడెడ్ పాఠశాలల యందు నిష్ఠానుసార పాఠములుగా సంస్కృతము, హిందీ మొ దలగు దేశీయవిద్యలనుకూడ నేర్పించుటకు అవకాశములు కలిగిం చుచు, తతో విద్యాభివృద్ధి కనుకూలములగు సువచితకేతము, బాల రామాయణము, అమరము ఇత్యాదిపుస్తకములు బాలరు తరగ తులలో శాహసముగా చదువుకొనుటలగున అనుమతి యొసగవల యుననియు పైయిష్టానుసార పాఠములను నేర్పించు ఉపాధ్యాయులకు వారియొగ్గుతల ననుసరించి ప్రత్యేక స్పెషలు గ్రాంట్లు యిప్పించవలయు ననియు గవర్నమెంటువారిని యా సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో స్పెన్సింగు, వీవింగు, వడ్రంగము యిత్యాదివృత్తివిద్యలకు నేర్పించుటకు తగినంత ద్రవ్యసహాయ ము ఒసగవలయుననియు, పై వృత్తిసంబంధ పనులకు కావలసిన పనిముట్లకు పూర్తిగ్రాంట్లు యిప్పించవలయుననియు, పైవృత్తు లు నేర్పించు ఉపాధ్యాయులకుకూడ యితరసామాన్య ఉపా ధ్యాయులకంటె హెచ్చుగ్రాంట్లు ఇప్పించవలయుననియు గవర్న మెంటువారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

గవర్నమెంటువారు దేశమందంతటను నిర్వహించిత ప్రా థమిక విద్యాభివృద్ధిని కలకొల్పవలయుననే పరిపూర్ణ ఉద్దేశము లలో చాలామట్టుకు తాలూకా మ్యునిసిపల్ బోర్డుల సమ్మతిం చి సదరు విషయమును అమలునందు బెట్టుచున్నార గాన సద రు బోర్డులకు సంబంధించిన ఎయిడెడ్ పాఠశాలలకు సంవత్సర గ్రాంట్లుగాక పాఠశాలలవల్ల వచ్చు ప్రతి నెల విద్యార్థులశీతములకు బదులుగాను ఆయాబోర్డుల యెయిడెడ్ పాఠశాలల కోలు సంఖ్య ననుసరించి సంవత్సరము దామాషాగా బాలునకు రూ 10-0-0 లునూ, బాలికకు రూ 8-0-0 లు వంతుననున్న, శీతముల రూప కముగా నష్టపరిపూర్తి యిప్పించవలయునని గవర్నమెంటువారిని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

కనుపర్తి నారాయణయ్య, కార్యదర్శి.

కను తగ్గినవలె నని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. ఆరోగ్యము తృప్తికరముగలేదు. జననములరేటు ఎప్పటివలె నుండ, మరణములసంఖ్య హెచ్చెను. ఊపిరితిత్తులకు సంబంధించిన వ్యాధులవలన చావులభీకమయ్యెనని సూచించబడినది. తగిన గాలి వెలుతురు లేకుండుటచే నిట్టివ్యాధు లంకురించుచున్నవని గ్రహింపవచ్చును. ఇందుకు తగిన ఏర్పాటుల గావించకున్నచో వైద్యాలయములవలన విశేషప్రయోజన ముండజాలదు. స్నానము, క్షయ, మన్యజ్వరములు మున్నగు వ్యాధులు బలముగ నున్నవి. వీనిని బోగొట్టుటకు కార్పరేషను సభ్యులు యావచ్చుకొని వివిధాచించినగాని ప్రయోజనములేదు. శిశుమరణసంఖ్య గూడ చాల హెచ్చుగ నున్నది. శిశురక్షణవిధానమువలన నేమిలాభము గలిగెనో తెలియదు.

బ్రిటీషు లిబరలుపక్షము

బ్రిటీషు లిబరలు పక్షము నానాటికి సన్నగిల్లుచున్నది. ఒకవంక లేదని పక్షమును, కేరొకవంక కస్పర్చేటిపు పక్షమును ప్రబలముగ నున్నవి. త్రిశంకు స్వర్గమునందువలె లిబరలు పక్షము అంత రాజమున చిరకాలము నిలువజాలదు. వీరిప్రత్యేక శయములును గనుపించవు. ఇప్పుడు లిబరలు పక్షమునందు చీలిక ఏర్పడినటుల, వార్తలు చెలుపుచున్నవి. లాయడు బార్జిగారు, వ్యవసాయాభివృద్ధి ప్రభుత్వమువారు నిర్వహింపవలయు నని కోరుచున్నారు. ఇది జరుగుచో, వ్యక్తిస్వాతంత్య్రమునకు భంగము కలుగుననియు నాపలినము వ్యాప్తి జెందుననియు సర్ ఆల్ఫ్రెడు మాండుగారు భయపడుచున్నారు. ఉభయల మధ్య తీవ్రాభిప్రాయభేదము పొడనూపినటుల చెలియుచున్నది. ఈచీలిక సీరపడుచో, లాయడు బార్జి పక్షమువారు లేదనిపక్షమున గలియక తప్పదు. సర్. ఆల్ఫ్రెడుమాండు పక్షమువారు కస్పర్చేటిపులలో జేరక తీరదు. ప్రభుత్వమువారు పారిశ్రామిక విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదని ప్రాతకాలపు లిబరలు, కస్పర్చేటిపు పక్షములవారు వాదించెదరు. వ్యక్తుల లాభములకు కొరంత గల్గు నని వీరి తలంపు. లేబరుపక్షము వారటుగాక, ప్రభుత్వమువారే పరిశ్రమలను నిర్వహింపవలయు నని కోరెదరు. ప్రస్తుత సమయమున లాయడుబార్జిగారు లేదని పక్షమున జేరుచో, లేబరు పక్షమువారి పలుకుబడియు, బలమును చాల హెచ్చుగు ననుటకు సందియము లేదు.

రాటపురందేశము

పైన్న కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధిగ వెడలిన ఆచార్య ప్రభుల్ల చంద్ర రాయ గారు బాంబాయిలో రాటపు సందేశమును బోధించుట జూడ, రాటము ప్రకృతిశాస్త్రవిరుద్ధము గాదని గ్రహింపబచ్చును. గ్రామజనులకు జీవనాధారమొనగుటకు కద్దుపరిశ్రమకన్న అనుకూలమగున దింకొకటి లేదని రాయగారు ఘటాపథముగ చాటిరి. కోటి శ్వరులు రాటపు విలువను గ్రహింపలేక బోవచ్చును. వ్యవసాయమువలన జీవనము చాలని పలువురకు మాత్రము రాటమే పరమశరణ్యము. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట రాటము దేశమందంతటను విరుగుచుండెను. దక్కా సెల్లాలవంటి సున్నితమగు

వస్తువులు ప్రపంచమును దిగ్భ్రమ జేరించుటకు, రాటము సాధనమయ్యెను. అట్టిసిద్ధిని కొంతవరకయినను పునరుద్ధరించుటకు సాధ్యపడదా? రాటము నాధారము జేసికొననిది, గ్రామ పునర్నిర్మాణప్రయత్నము వ్యర్థమగును. ఆర్థికపండితుల మనుకొనువారి సంగతిని గ్రహించుట మేలు. రాటము మరల తొంటియాన్నత్యము జడయువరకు విద్యాధికులు వయితము రాటము త్రిప్పవలయును. తమ జాబుకర్పములను మానివైచి, గాంధీ మహాత్ముని వలె పల్లెటూరి బారి బోలి ఉడుపుల ధరింపవలయును. నిరాడంబరముగ జీవనము గడుపవలయును. ఇందుకు ఆధునిక శాస్త్రములందారితేరిన, ఆచార్యరాయి వంటి శాస్త్రజ్ఞుల వాక్యములకన్నను ప్రమాణమింకొక టుండజాలదు.

హార్ని మెనుగారు: హిందూ దేశమునందడుగిడుట ఇంతకాలమునకు హార్ని మెనుగారు హిందూ దేశమునం దడుగిడుటకు ఏలయ్యెను. ధనుషోక్తిలో వీరినిదిగనిచ్చిరి. వీరు చెన్నపురికి విచ్చేయుచున్నారు. ఏదేశముకొరకై హార్ని మెనుగారు తమ సర్వశక్తి సర్పించిరో, అట్టి హిందూదేశమును తిలకించినపుడు వారి కెట్టియానందము గలిగెనో చెప్పనక్కరలేదు. భారతీయులపక్షమున, హార్ని మెనుగారికి మనఃపూర్వక మగు స్వాగత మొనగుచున్నాము. వీరు ప్రవాసముం దున్నను, వీరి దృక్పథము హిందూదేశముపైనే ప్రసరించియున్నది. బాలీయోద్యమాభివృద్ధికై వీరు సలిపిన కృషి నెవరును మరువజాలరు. రౌలెటుచట్టమును తొలగించుటకు వీరుజూపినయత్నాహ మహారము హిందూదేశమునకు దూరమున నున్నను, హార్ని మెనుగారు మహాత్ముని యుద్యమమునకు చేయూత నొనగుచు, ఆందోళనము సలుపుచునే యున్నారు. ఇప్పటి కయినను వీరిని రానిచ్చుటలో అధికారులు వివేకమునే జూపిరి. ఇటులనే, దేశము సధికముగ ప్రేమించిన దోషమునకై భారతీయులు పలువురు ప్రవాసమున నుండవలసి వచ్చెను. ప్రభుత్వమువారట్టివారి కనుజ్ఞ నొనగి రానిచ్చుట న్యాయము. జన్మస్వాతంత్ర్యనిర్బంధములను తొలగించునెడల, అనుకూలవాతావరణము ప్రబలు ననుటకు సందియము లేదు.

వర్ణ ద్వేషము

లిట్టనగరమునందు భారతీయులగు ఫర్మాండజుగారు, క్షయవ్యాధిసంబంధ మగు నుద్యోగిగ పనిజేసిరి. వీరికత్తిసామర్థ్యములను పలువురు పొగడిరి. ప్రజలకు వీరు మహోపకారము గావించిరి. అటులయినను, తర్జు భేదమును మనమునం దుంచి కొని ఫర్మాండజుగారికి మరి రెండుసంవత్సరముల వర కుద్యోగము నీయ లిట్ట మ్యునిసిపలు సంఘము వారు నిరాకరించిరి. బ్రిటీషు వారు భారతీయోద్యోగులను నియమించుట కంగీకరింపకున్నను, భారతీయులుమాత్రము బ్రిటీషు ఉద్యోగులను చెప్పించి పోషింపవలయును. హిందూ దేశము అన్యతంత్ర మగుటచే, ఎట్టిదుస్థితి ఏర్పడెనో జూడవచ్చును.

ఆగాఖానుగారు: హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ గూర్చి, సుప్రసిద్ధులగు ఆగాఖానుగారు దెలిపిన విషయముల నించుక పరికించుట యుక్తము. హిందువులును మహమ్మదీయులును తగవులాడుట కేమిగలదని ఆగాఖానుగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. పరస్పర నహకారమువలన నిర్ణయింప విలులేనిసమన్వయొక్కటియు లేదని, ఆగాఖానుగారియుద్దేశ్యము. పరిశితులు లిటులున్నచు, కలహాప్రేత పెచ్చు పెరుగుచున్నది. స్వల్పవిషయములగూర్చి పట్టుదల లధికమగుచున్నవి. పరస్పరసహనభావము, సోదరప్రేమయు తొలగిపోవుచున్నవి. ఇందుకుకారణమేదియనినను, ఆగాఖానుగారు మహమ్మదీయ ప్రముఖులు ముందుకు వచ్చి, అబ్దుల్ రహీంగారి బోలు మహమ్మదీయుల వికటవాదమును నిరసిం చుట యవసరము. సోదరసాంఘికులకు అనుకూల హిత మొనగుట ముఖ్యము. అందుకు వెలచువా వారు స్వసంఘమునకుగాని దేశమునకుగాని మేలొనర్పజాలరు.

కాన్పూరు తీర్మానములు

యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి అభిప్రాయములు

బా. బాయి, జనవరి 7:—కాన్పూరు కాంగ్రెసు కమిటీకిని తదితర నామ స్వరాజ్యవక్షునుపను అభ్యుదయ యస్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు కాన్పూరు కాంగ్రెసును సూచి తమ అభిప్రాయములను ఫీచరువారితో విల్లు చెప్పిరి:—కాంగ్రెసువారి సంవరని ఏకమతేయాలకై కాన్పూరు తీర్మానములు తోడ్పడినవి. కేల్కారు జయకరు మూడీగాంగ్గోరింపక పోవుట విచారకరము ప్రభుత్వమువారు మనముచెప్పేవిధానిని ఒప్పుకొనుటయో, లేక మనము స్వరాజ్యసంపాదకకై అవలంబించెద పక్షుత విధానమును నిరాశతో విడుదలుయో జరిగినగాని వారిపక్షమును కార్యక్రమమును అంగీకరింపబడుట కేమాత్రమును తగవు. నిజమేమగుగా మనముండే మనకు సమృద్ధము పోయి ప్రభుత్వమువారితో సహకారము సల్పినగాని మనకు గతి లేదని తలంచుట కల్గ నేరె స్వాసీపు సహకారమును సది పుట్టినది. అయినను వారు తొందరపడక కాంగ్రెసు తీర్మానములనుబట్టియే నడచుకొందురని తలచెదను. అట్లు జరిగి పెక్కుస్థానములను కాంగ్రెసువారే ఆక్రమించుకొన్నచో ప్రభుత్వమువారు మన దిమాండలను తప్పక అంగీకరింతురు. కొంద రనుకొన్నంతవరకు కాకపోయినను కార్యవిధానమునకును కార్యక్రమమునకును కట్టుదిట్టము లేర్పడినవి కాసనోల్లంఘనముగూడ ఒకపద్ధతిగా దృష్టియందుంచుకొనబడినది. ఇక ముందు కాంగ్రెసుపక్షమునగా స్వరాజ్యపక్షముకంటే పెద్దతయని భావము. కానసభలోనేగాక బయటకూడ ఎంతోపని జరుగవలసియున్నది. రెండింటికీ నికముందు సంబంధముండును. నిరాశతో కొందరు వలించినట్లుగా కాంగ్రెసులో ఎక్కువసంఘిభావము కనబడుచున్నది. అన్నివిధములను కాన్పూరు కాంగ్రెసు విక్రీలి జయప్రదముగా జరిగినది. సరోజినీదేవి తన శక్తిసామర్థ్యములవలన అభ్యుత్పదదశకి తగిపోయియున్నది. ఇతరదేశములనుండి చాలమంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. వారితోనేను మాట్లాడియుంటిని. రాజకీయముగా మనశక్తినిగూర్చియు మత ఏర్పాట్ల కత్తినిగూర్చియు వారాశ్చర్యపోయి. బాంబాయి పంబాయి రాష్ట్రములలో ఆందోళన అవసరమైయున్నది. దేశములో మెహారిటిపక్షముతో కలిసి రాక లేబరులపక్షమువారింకను దూరదూరముగానుండుట కోచనియము. ప్రజాహితము గోరు వారు స్వతంత్రవాదులమనియు ఏమేమో బాతీయవాదులమనియు కేట్లుపెట్టుకొనుట విచారకరము. స్వరాజ్యముకొరకు నిరంకుశాధికార నర్తకంలో పోరాడుటకై అందరను కలియుట అవసరమని గుర్తింపవలెను. పొనుగల్లు రాజాగారి క్షయమునను, అయినప్పటికీ పక్షమునను సేనాశీల వడలు కొంటిని. దేశభక్తిలోను బాతీయలలోను వారింకను మదరాసు నియోజకవర్గమునుండి నీతులు సేర్పబాసవలసియున్నది. అయిన యుద్ధకేమీ మైనను సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు అల్లిఖతులో అక్టోలమాట్లాడినో బోధపడినది కాదు. అదికేలము ప్రభుత్వమువారి తరపున ప్రచారమే కాదు. స్వల్పమైన పత్రిక గూడ కానిదిచూచి సంతృప్తి జేంతలేదు. (శ్రీచైతన్య)

చరకా సందేశము

అచార్య శేగారి ఉపన్యాసము

బొంబాయిలో 7 వ తేది సాయంత్రము కాంగ్రెసు భవనమున ఒక మహాసభ జరిగెను. అందు వివిధపక్ష నాయకులు ఉండిరి. ఖద్దరు గూర్ఖ ద్వారా శేగారు గంగాధర రావు దేశపాండేగారు ఉపన్యసించిరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవి ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించెను.

అచార్య శేగారి టిల్లు చెప్పిరి. "నైస్స వహాసభనుండి ఖద్దరునకు దృష్టి పరల్చుట ఆధ్యాత్మికమునుండి భౌతికమునకు మార్చివేస్తుంది. బొంబాయి పురవాసుల యెదుట ఖద్దరు గూర్ఖ మాటాడుటకు జంకుగా నన్నది. వంగదేశపు పుత్రికారత్నము నాఅండనుండుటచే భార్యను తెచ్చుకొంటిని. ఆమె వైద్యవంశమున జన్మించినది. ఆమె తండ్రి వంగదేశపు వారిలో ప్రథమమున ఎడింబరోలో డాక్టరుఅప్పైన్సు ఓరువనును వహించినవాడు. ఇప్పుడు మీఎదుట మాటాడు ఈఅడంబరహీతుడు, నేను ఆదిరువము వహించినవారిలో రెండవవాడను కనుక ఈవిధముగా మాడ్చుకను సంబంధ మేర్పడుచున్నది.

చరకాను గరించి చెప్పా సందర్భముందు మధ్య పరగణాల యందు ఎట్లు ఉంది వారి సహాయమున ఒక కంపెనీవారు బీడిలను తయారుచేయించిరి ఆ సంగతిని చెప్పెదను. నేను కొండియానుండి జబల్పూరుకు పోవునపుడు ఒకయువకుడు నన్నా యూల్స్లోనికి తీసికొని పోయి విక్రాంతి సమయమున బీడిలు చుట్టుటయందు ఉపయోగించు పల్లెటూరివారిని నాకు చూపించెను. ఇట్లు చేయుటలన 10000 మందికిపైగా కొంత అధిక ఆదాయమును కలిగియుండిరి. విక్రాంతి సమయములో సగటున 6 రోజు ఆకాలము సంపాదిం చుచుండిరి. ఇవి మోసాని బీడిలనుకేర కలకత్తాలోనున్నయుక్త పరగణాలలో అమ్ముచుండుచేసి. నిన్నజాతులవాడు వాటిని ఉపయోగించు చుండిరి. నిన్నజాతులవాడచే చేయబడిన వాటిని పైజాతులవాడు కాల్యక ఇతర దేశములలో చేయబడి అందుగా బంపించుగా చేయబడిన గిగల్లను కాల్యచున్నాడు. బీడిలు కాల్యుల విద్యావంతులకు మహా పాపము వంటిది. కాని వారు సిగిల్లు కాల్యులనల ఇతర దేశములకు పోవుచున్న ధనప్రవాహము విషయము ఆలోచనచే చేయరు.

ఆ బీడిలయ మెంత సిద్ధాంతమో ఖద్దరు సంగతియ అంతిమే సిద్ధాంతము. "విలాయతీ" సరకలకు ఎప్పుడైతే పోతున్నారో అప్పుడే అధిక పతనమునకు తయారగు నున్నారు. ఖద్దరుల సధనశక్తి మా లాభమా అనుభ్రష్ట గారు. బీదలకు తమజీవితమున నడపుటకు తగినంత ధనమును సంపాదించుకొనుటకు మార్గమున వీర్చుచుట ఎట్లు అనునది ప్రశ్న. ప్రతి పల్లెటూరి వానిని బీడివానిని రాటమొకటి యుంచుమని కోరెదను. రాటము ఖరీదు తక్కువకాని తరతరములందును తిండిలేని వారికి తిండినిచ్చును. మనము ధక్కా మసిలిశలు అనుట వినియుంటిమి. ధక్కా పూర్వము స్త్రీలులను తయారుచేసెడిది. వంగదేశమునకు కావలసి నంతభుక్తు కా గా 20 కోట్ల రూపాయిల ఖరీదు గల సరుకును, ఎగుమతి చేసెడిది. కాని ఇప్పుడట్లు లేదు. అంతయు మారింది, ఆలవాటు తప్పింది. తయారుచేయు పద్ధతులే మరచితిమి. అస్సలు అంత చక్కని దారమును తీసినచేతిలో ఎక్కడ? రాటమును తిప్పుట యనగనే ఒడిలు వడికించున్నది. పట్టావాసులకు పల్లెవాండ్రకు రాట్లనున నేమో యర్థముకాదు. తాముడుప్రదేశములో రైతులకు సంవత్సరమున నాలుగుమాసములు పనియుండదు. సోమరి జీవితమునకు ఆలవాటుపడి నిరాడంబరజీవన మన నేమో మరచిరి. చేతిలో డబ్బున్నపుడు దాదై "విలాయతీ" దుస్తులను కొనుచున్నారు. వెండి సామానుపల్లెలో కనుగొనుట కష్టసాధ్యముగానుండెడిది. దానిని సొచ్చెనది. అడంబరము పెరిగినది. మితజీవనము మరచిరి. వారు రండించిన పుస్తకమందు రాప్సే మార్గోపాయాగారు ఈవిషయము వ్రాసిరి- పాశ్చాత్య శాగరికత ప్రాచ్యదేశములందు నాలు కొగిసిది.

ఈవిచ్చి పదల్చుటకు మనఅదృష్టవశాత్తు గాంగిగారి ఉపన్యమును కొంతసరి చేసినది. దృష్టిభేదమును కలిగించినది. పురాతనపు పరిశ్రమ ఖద్దరు పరిశ్రమ మరల ప్రారంభింపవలసిన టిడుడు కొంతతృగ మావత్సకము-చాలపెద్దమొత్తమును చరకా సుపయోగించుటలన నిలవ చేయగలరు. మనదేశమున నుండు గిలరు, ప్రతి గిలరులో ఒక్కడు ఒక అర్థకా సంపాదించినయెడల మనదేశమునుండి బట్టలకై పోవుచున్నదానిలో సగముమొదలును నిలిపగలరు. ఈసమస్య కష్టమైనది కాదు. ప్రతియెడల

విరామ సమయములందు రాటమును కొనుటకును (త్రిపుల్ 2000 సమస్య పరిష్కారమును - అమ్ముటకును వ్యాపారమునకును ఖద్దరు ఉద్దేశింపవలెను - ఇంటికి గావలసినదా ఇంటిలోనే తయారు చేయబడెను.

తరువాత శేగారు తృగయుక్తులై వంగదేశమున ఖద్దరు వ్యాప్తిచేయుచున్న యువకులగూర్చి ముచ్చటిం చె ను. వారు అంతరాత్మ ప్రావీణ్యముచే పని చేయుచున్నారు. అది లేనియెడల జీవించియున్నను లేనివానితో సమమే అందరును తీగ్రముగా నాలోచింపును. రాటము మిల్లులతో పోటీ చేయజాలదని మన మందరమును చదువుకొని యున్నాము. కాని రాటమును ప్రతి యింటను నుంచినయెడల రాటముతో ఏదియును పోటీ చేయజాలదు. హిందూదేశములో నూటికి 95 గురు పల్లెలలో నివసింతురు. వాటికి రాటము ముక్తిపాదము. పల్లెటూరి వాడు పట్టావాసపువానివంటివాడు కాదు. పట్టావాసులందరు భాగ్యవంతులు గారు. శేగారు చివరకు రాటమును ప్రతియింట నుంచునట్లు చేయవలసినదని అందరిని కోరుచు విరమించిరి.

దేశపాండిగారు

గంగాధరరావు దేశపాండేగారు పల్లెలలోని తమ అనుభవములను చెప్పిరి. రాజకీయ ఉపన్యాసములు గందరగోళము ఎట్లు వ్యర్థమయ్యెనో వివరించిరి. ప్రజల సానుభూతి వడయుటకు ఖద్దరువంటిది మరొకటి లేదు. గాంధీగారియందు స్రుష్టిశక్తిచే నే చెప్పుటలేదు. పామరులకు సంపన్నుత్తి కలుగజేయులేని ఏకార్యక్రమమును నెగ్గలేదు. సంఘమర్్యాదకు భంగమనెంచునను అనుమానము కలుగజేయు అంగవస్త్ర ముత్రియను గాంధీగారు పిచ్చివాడై ధరించలేదు. పల్లెలలోని వారి సానుభూతిని బడయుటకు వారివలె తానును భోజనవజ్రనారులు చేయవలసియుండునని గాంధీగారి వస్తువును. తినుటకు రావ్యులనుపును స్వరాజ్యము వారికక్కర్లేదు. - తంతుకొరసంభావించు జీవనవిధమును ఖద్దరు ధరించవలసినదనియు మోక్షసంప్రదు విరమించెను.

శ్రీమతి సరోజినీ

శ్రీమతి సరోజినీదేవి అతిగంభీరమైన అంత్యోపన్యాసముచ్చెను. ఆమె బొంబాయివచ్చుననికి శేగారు ఖద్దరునుగూర్చి మాటాడుటకు సరి ఏర్పాటునకుట విని అంతకంటే తన మూత ససంతకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకు మంచి అదను దొరకినదని తీక్షణమే తానచ్చటనుచేసినయె చెప్పెను. శేగారు భారతదేశమునకు తనరాజకీయ ఉపన్యాసములచే గాక శక్తిపామర్శ్యములచే గౌరవము సంపాదించెను. కీర్తికి లెక్కనేయక తన జీవితమును ఖద్దరుకు వినియోగపరచుచున్నారు. తాను మాడు విషయములకునుత్రము కాంగ్రెసు అన్యత పదవిలో నుండు ఈ సంవత్సరకాలమును వినియోగపరచదలచె నని చెప్పెను. ఖద్దరు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులస్థితి, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము.

మృతసంస్కారము

డిశంబరు 28న తారీఖున బందరు వాస్తవ్యులగు మానపాక కల్యాణ శాగభూషణం నాయుడుగారు మృతివొందిరి. గంటూరు ఆంధ్ర అర్యమిమకా కార్యదర్శియగు శేవశేషయ్యనిగారు మృతసంస్కార విధులను జరిపించుటకు ఆహ్వానింపబడిరి. నాయుడు గారు క్రైస్తవమతములో చేరితిరిగి హిందూమతమును స్వీకరించిన ఒక బ్రాహ్మాయువతి నుద్వాహమాడిరి.

ప్రదేవన రోజైన జనవరి 9న తారీఖున నాయుడుగారి బంధుమిత్రుల సహాయముతో వేవవిప్రకారము ఒక యజ్ఞము జరుపబడెను. హిందూదేశము తనజాతివిధులను నిష్కామబుద్ధిలో నాదరించి యజ్ఞయాగాది క్రతువులను చక్కగా నాచరించి తనదేశప్రాముఖ్యతను ప్రపంచమునకు వెల్లడించెను. నాయుడుగారు గతించిన తరువాత జ్ఞానిగారి సహాయముతో జరుపబడిన యజ్ఞము భారతమాత పూర్వ ధౌన్యత్యమును, అక్కడనుండువాని మరల శోక్రరి సంస్మరింప చేసెను. యజ్ఞానంతరము నాయుడుగారి బంధుమిత్రులు జాతిమతవిచక్షణ లేకుండ కలసి భుజించిరి. అనంతరం అనేక మంది బీదలకు అన్నదానము చేయబడెను.

సాయంత్రము నాయుడుగారి కుటుంబము అంతయుకలసి హోమమొనర్చిరి. జ్ఞానిగారు నాయుడుగారి ఆత్మకాంతి గౌరకు ప్రార్థనావజ్రులను యధావిధిగా జరిపి గంటూరున శేగిరి. ఆంధ్రదేశమునందున్న అర్యసమాజకులును మిగిలిన విద్యావంతులను మతవిధులను నిర్వర్తించుట యందు శేవశేషయ్యగారి సహాయము కోరిననో సంతోషముగా వారొసంగెదరు.

(ఒకవిలేఖరుడు)

దక్షిణ ఆఫ్రికా వర్ణదముల చట్టము

రైటు ఆనరబిల్ వి. యన్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

మదరాసు, జనవరి 9: - రైటు ఆనరబిల్ వి. యన్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిదిగవ విషయములను అస్సాసియేటెడ ప్రెస్సువారికి చెప్పిరి: - ఇంతనిరాశగానున్న యీ సమయమున విదేశములలో నిదురకన్నెరుగకుండ పనిజేయు ఆంధ్రానుగురు దక్షిణ ఆఫ్రికా వర్ణభేద చట్టమును ప్రస్తుతము నిలిపివేయవలసినదిగా దక్షిణ ఆఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారికి కోరవలసినదని ఇండియా గౌరవసమువారికి సలహా జేయుచున్నారు. ఈ విషయమై ప్రజలు ప్రభుత్వమువారికి తొందరకలిగించుట మంచిది. దీని పర్యవసాన మేమో నేనాలోచింపలేనుగాని రోగివిషయమై ఆశలన్నియు వదులుకొని ఆమరణ సమయమును దగ్గరకు రామంజ తమ శక్తినంతయు వినియోగించుచున్న డాక్టరులై ఆంధ్రానుగురు ప్రవర్తించుచున్నారు. రైవఘటన మేమో ఎవ్వరికి తెలియును. రైవము తోడ్పడిన యెడల జీవించుట యేమన విధి. పాడినన్ రాయభారమును పంపుంగా ఇండియా ప్రభుత్వము వారు సయిత మిపదధి నే అవలంబించిరి. ఎట్లైనను వర్ణభేదమును బోయగి సిద్ధాంతమే స్థాపింపబడును. ఈస్థవహారములో మిక్కిలి విచారకరమున విషయము నేటాలులో మనలను బాధించునది జెనరలు స్వబుగగు బాగ్రత్తపడి చెప్పినట్లుగా నక్షిణ ఆఫ్రికా బోయరులుగాక బ్రిటిషు బోయరులై యున్నార.

దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి తంతి

బొంబాయి, జనవరి 9: - ప్రభ్రాటు ప్రయుజేటు కా ర్యురర్ల నినివతితి పంపబడెను: - ఇండియను ఇండియన్ సిటిజన్షిప్ అక్టోబరును ప్రతినిధి వర్ణభేదముల చట్టమును గూర్చి 1926 జనవరి 14 తేదీన యూనియను ప్రభుత్వము వారు చర్య దీని కొనసదల చిరని నక్షిణ ఆఫ్రికానుండి తంతిచేసెను. పాడినన కమిటీ రిపోర్టును విచారించి దానిమీద సూచనలు చేయుటకు ప్రభుత్వము వారికిని ప్రజలను అంకాశము చిక్కువరకు ఆచట్టమును నిలిపి వేయవలసినదిగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నడిగెదరని యీ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు. యూనియను ప్రభుత్వము వారు నిలిపివేయుట కంగీకరింపక పోయినట్లయిన పాడినను కమిటీవారి నచ్చటినుండి రమ్మని అడుగవలసినదని యీసంఘము వారు వేడుకొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, జనవరి 9: - రాజప్రతినిధిగారు భారతీయ ప్రాచ్యకా ప్రచర్యనమును చూడబోయిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభ

కార్యనిర్వాహకసభ

ఈనెల 20 వ తారీఖు మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక సభయున్నా, 21 వ తారీఖు మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభయున్నా గంటూరులో జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యస్థానమున జగ్గును గాన సభ్యులందరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థింతు. సభయొక్క ఎజెండా సభ్యులకు పంపబడును.

దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య కార్యదర్శి.

శాసనసభాధ్యక్షుల మహాసభ

ధీర్, జనవరి 9: - అఖిలభారత శాసన సభాధ్యక్షుల మహాసభ నేటిలో ముగింపబడినది. పెద్ద కార్యక్రమమును పూర్తిచేసిరి. ముఖ్యముగా శాసనసభలయందు కార్యనిర్వహణమును గూర్చి ఏర్పాటు చేయబడెను.

భోల్పుర సంస్థానము

బొంబాయి, జనవరి 8: - భోల్పుర సంస్థానమునకు రావు బహదరు యల్. బి. లాటిగారిని దివానుగా నియమించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, జనవరి 8: - బి. జి. హార్మి మానుగారు

బొంబాయి తిరిగి వచ్చుటనుగూర్చి అధికార వర్ణమునడుగ బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు ఇండు చెప్పవలసినది ఏదియోలేసని తెలిసి నది. (ఆ. ప్రె.)

అంతర్జాతీయ సభ్యుల

యువజన సమితి సభ

అంతర్జాతీయ సభ్యులగుల్ని వివిధ దేశములవారు ముక్త వారము సామంకాలము గోళితే హాలు యువజనసమితి గూడ మాన్యమున జరిగిన సభలో వివిధ దేశములవారు ఆసక్తినించిరి. మాం గు మాం గు జీ గా రు అధ్యక్షత వహించిరి.

మాన్యవాగ్ధులుగాడు (అమెరికా) ప్రధమమున ఉపన్యసించిరి. వివిధ దేశములమధ్య సభ్యుల ప్రేమభావము పెంపొందించుచేయుట, ఆర్థికభీతినిబట్టియుండును. వివిధజాతులవారు ఒక్కచో సమావేశమయి కమిటీను వున్న ప్రేమభావము పెంపొందుట కవకాశములేదు. అమెరికావారు సతతము సంచారము చేయుచున్నారు. వారు భారతీయుల వాదరింతురు. భారతీయుల విజ్ఞానాతిశయమే యిందుకు కారణము. ఈ అంతర్జాతీయ సభ్యులకు మత మే అద్భుతములగున్నది.

అన్యమతస్థులు అపవిత్రమార్గమున నందున్నారను. భావముంటుందే వారియడల ప్రేమకుదురుదు. ఇండియాలో యేనాయకుని బోధించిన మతవిద్వేషములపొయి యాయుధ్యమునకు అవకాశము కదురునని దలంచుచున్నారని వార్తలుగారు బల్గిరి.

మిగు డోవాహు గిల్లాగారు (హోలేండు) వివిధ దేశముల యువజనల మధ్య సెట్టి అడ్డంకి లేదనియు, అందరు మార్పుకొరకే జూచుచుండురనియు, వారుమాటలు విడిచి పని ప్రారంభించినచో నీకార్యము సాధ్యమగుననియు, చెప్పిరి.

ఆర్థిక బలైనుగారు (ఇంగ్లాండు) యువజనమునకు అంకర్జాతీయ సభ్యుల చెడినదనియు, మరల పునరుద్ధరించుటకై వివిధ దేశముల ప్రాయ వకు లా ప్రయత్నించుచున్నారనియు, ఇంగ్లాండు లోని వారు అంగ్ల భారతదేశీయులు నెక్కువ సభ్యులగు నుండునట్లు జేయప్రయత్నించుచున్నారనియు, ఇండియానుగూర్చి నిజస్థితి వారికి తెలియకుంటుందే యిట్లు యువజనలను ప్రచారము నిమిత్తమై ఇంగ్లాండు పంపబలెననియు చెప్పిరి.

అస్సరు కాలెస్ట్రీయుగారు (ఆస్ట్రేలియా) తమ దేశములో ప్రకృతిని జయింప యత్నములు జరుగుచున్నవనిరి. అంతరాజ్యసమితికను దేహాభిప్రాయమే ముఖ్యముగావున యువజనలందు నిమిత్తమై పాటుపడవలెనని చెప్పిరి.

అస్ట్రీయా జర్మనీనుండివచ్చిన బ్లాంకాస్కూల్జునుగారు, (ఇటలీ) తమ దేశముల యువకుల సానుభూతిని చెప్పిరి. స్వీడను నుండివచ్చిన మిగు నోర్ని హేసగారు, తమ దేశములో యువజనల అభివృద్ధికై అనేకసంస్థలున్నవనిరి. 30 ఏండ్లనుండి వ్యాయా మక్రీడలందు పాల్గొనుచుంటుందే ఇప్పుడు దేశములందు దృఢముగ మంచి ఆరోగ్యము కలిగియున్నారనిరి.

చిల్డ్రోగారు తమ శమగు పాలెండువిజ్ఞానము ఇండియా దేశవిజ్ఞానమునంటిదే యనియు, తమదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చినట్లై ఇండియాకుగూడ వచ్చుచుండుననియు తమై ఇండియా యువకులతో గలసి పాటుపడెన మనియు చెప్పిరి.

ఆర్. వివార్నోగారు (హవా) ఉపన్యసించిన పిదప అధ్యక్షుని ముగింపుమాటలతో సభము సేమ.

అభయంకారుగాడు-క్రొత్తపత్రిక

నాగపురం జనవరి 3:—కెస్సోన్ సహకారవాదుల పక్షపాదీని లెగింపుటగాను క్రొత్తగా యుమ్. వి. అభయంకరుగాడు పత్రికాకారానిని ప్రచురింప నిశ్చయించిరి. ఇది ఈ రాష్ట్రప్రచారమునకే మరొకటి ప్రచురింపబడును. కెస్సోన్ సహకారప్రచారముకొరకు డాక్టరు మూర్తిగారు ప్రత్యేకము ఒక అంగ్లము పత్రికను ప్రచురింపబోవుచున్నారు.

ఒక విలేజునిండి శంతి

బర్మా గవర్నరుగారు

ర. గూను, నవంబరి 3:—గవర్నరుగారు కపాన్లు బాబు, క్రాష్టగారికో శీతావయసు మాడలేమిండి వచ్చిరి. గురువారము వధ్యాహ్నముయొ పండితాగాడికి పతాహ్వానమున బహుమానము చేసిరి. ఈ పత్రికను వాడగ్రంథములలో విద్యాచతులై ఉత్తీర్ణులైనవారి కిచ్చురు. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

కల త్రా జనవరి 3:—ఈయనకుం 11-44 నిమిషము లకు రాజప్రతినిధి కాశీమీదుగా డిల్లీ పయనమయ్యెను.

వాతావరణ స్థితి

1926 నవంబరి 9-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యతెల్లలు	గ్రామ	అంతర్జాతీయ సభ్యుల	అంతర్జాతీయ సభ్యుల	జనవరి 9-వ తేదీ	జనవరి 9-వ తేదీ
గోపాపురం	80.7	65.2	...	0	44.96
విశాఖపట్టణము	79.8	71.7	...	0	37.09
కాకినాడ	80.4	7.08	...	0	39.89
మచిలీపట్టణము	81.4	69.4	...	0	41.59
కర్నూలు	88.8	69.4	...	0.05	26.01
బల్లారి	84.2	68.2	...	0.15	20.51
అనంతపురము	0.03	0.31	27.88
కడప	85.4	71.2	...	0	31.23
నెల్లూరు	88.7	72.1	...	0	37.98
మద్రాసు	85.1	74.4	...	0	50.74
కడపూరు	81.1	73.6	0.07	0.07	52.94
నీలము	91.4	72.2	...	0	39.80
కోయంబూరు	85.7	71.8	...	0.03	27.27
తిరుమనాపల్లి	91.9	71.4	...	0	33.19
నాగపట్టణము	77.9	73.2	1.68	2.33	54.96
మధుర	88.6	72.8	...	0	38.68
పొంద్య	81.9	76.4	...	0	37.00
తిరునల్వేలి	1.45	1.45	28.84
తిరువేంగుడము	82.5	73.8	0.87	0.87	64.51
కొచ్చిక్	85.8	74.5	...	1.10	114.51
కాళికట్టు	87.8	72.3	...	0.15	117.16
ముంగళూరు	86.1	73.5	...	1.08	125.68
దెంగుళూరు	84.3	64.3	0.61	0.08	35.87
మేకాగ	74.2	59.2	0.07	0.07	125.46
కొడెకాగ	66.2	49.8	0.20	0.20	62.18

సర్కారులు:—గోపాపురంలో 0.19 ఎర్ల ఉపము. అవట అవేళము నిర్వలముగనున్నది. కెక్కినచోట్ల మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. రాత్రివేడిమి క్లిష్ట నుండి 5 డిగ్రీలు యెక్కువ.

దక్కణ:—మేఘములు లేనే లేవునున్నవి. 2 గ్లాస్ లో అద్భుతయెక్కువ. కర్నూలులో 5 గ్లాస్ వేడిమి 5 డిగ్రీలు కక్కువ. రాత్రివేడిమి 6 1/2 నుండి 7 1/2 డిగ్రీలు యెక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు పలచగనున్నవి. రాత్రివేడిమి 5 నుండి 5 డిగ్రీలు యెక్కువ.

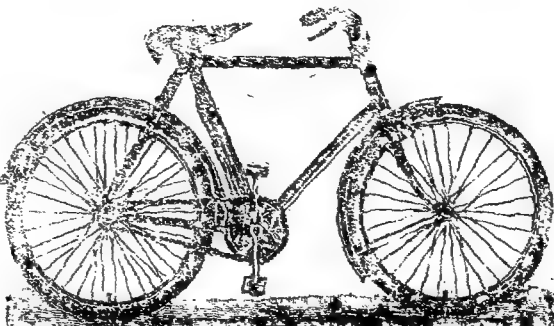
ఏవోకొద్ది స్థానికచినులు తప్ప వాతావరణ మనుకూలముగ నే యుండును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాజ్య

వాతావరణావస్థాము.

మేగ్ లాయిడ్ బార్లీ కన్య

లండన్, జనవరి 7:—నేడు మరల స్టేనువ్యాధికి లాయిడ్ బార్లీ గారి మాతలు మేగ్ లాయిడ్ బార్లీ గారికి కన్యచిట్టికెనెరి.

మావ్వవన్న మెషినులన్నియు ఇంగ్లాండునుండి యురుదేయబడినవిని పూచి నిచ్చెదము. పూర్తి వివరములకు దయచేసి భాగ్యున మావ్వకు రావచ్చును లేక ఉత్తరము వ్రాయవచ్చును.

M. SINGARAM & Co.,
Direct Importers of Cycles & Accessories, Wholesale & Retail Dealers in
Cycle & Motor Accessories,
Sub-Agents for
world Famed Mead Cycle
3185, MOUNT ROAD, MADRAS.

అమెరికా బొగ్గునమ్మె

వార్తాపత్రికల హెచ్చరిక

న్యూయార్క్, జన 7:—అమెరికా బొగ్గునమ్మె హెచ్చరిక ప్రజల కిష్టములేదు. దీనివలన అమెరికాను అర్థికనష్టము గలుగుచున్నదనియు పనిఅంతయు స్తంభించిపోయెననియు గట్టి బొగ్గుకు గిరాకీ పోవుచున్నదనియు, గమలపనివాండ్రు గుండె బ్రష్టలగుచున్నదనియు ఆ మాపక్షముల కున్న విభేదములచే మరల భిన్నాభిప్రాయ మేర్పడుట సమంజసము గాదనియు ఈ దుర్భవ్యమునకు ఉభయపక్షముల నాయకులను ఉత్తరవాదులుగ ప్రజలు తేనెదరినియు వార్తాపత్రికలు హెచ్చరించుచున్నవి.

మదరాసునుండి బెంగుళూరుకు మార్పుట

చెల్లెంగ్లము జనవరి 3:—మద్రాసు జిల్లా ఆఫీసులు బెంగుళూరు మార్పు పలసినదను సిద్ధమైనచన ఆసంభవముగ తోచినందున ఇదివరలో జన్మ స్థలముండే ఉంచెదరు. మద్రాసు జిల్లా జి. డి. సి ప్రధాన కార్యస్థానము ఇచ్చటనే యుండును.

(అ. ప్రె.)

వైమానిక వ్యయమును దగ్గించుటకు ఆర్ బి విమానపు నిబ్బందిని తగ్గించిరికాని విధానమును మాత్రము మార్చరు.

కలరామాత్రలు

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రూ. 0-8-6

కలరా స్టేనువరేనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుట వలన గలుగును. ఈ పురుగులు శరీరములోకి రక్తమును తెలుపును. దీనిముఖ్యలక్షణములు:—అజీర్తి, కడుపులో స్పర్శనొప్పి, వాంతులు, విరేచనములు, రోగము హెచ్చినకొలది గంజి నీటివంటివిరేచనములు, మూత్రము బంధించుట, నాడి ఊపించుట, శరీరమంతట అతిబాగు, దుర్బలము. ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి, వాంతిదేరుల తగ్గించి మూత్రము వెడలిచి నాడికి పుష్టిగలుగజేయును. తగిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యొన్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0

రక్తవిరేచనములు, బంక విరేచనములు, జిగురువిరేచనములు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్ర మూడుపూటలు నేవించినచోడనే నిలిచిపోవును. చిటిని లకు కూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుం మిచ్చును.

సుందరి తైలము

డబ్బి 1-కి వెల రూ 0-8-0

ఒక డబ్బితైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిములు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దము వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నానాభు లేరును. ఈతైలము మంచి మనాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమ్మ తొండనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

మిడ్చుమాడల్ సూపర్బు క్రాసువారు ర్బు	165
" " " రోడ్ డ్టరు	155
" " " నార్మరోడ్ డ్టరు	135
" " " రోడ్ మానార్కు డ్టరు	125
" " " రోడ్ డ్టర్	120
" " " హార్వెల్ మాడల్ డ్టరు	115
" " " రోడ్ డ్టర్	110

తీగలేని తెలిఫోను

ఇంగ్లండులో బీముస్టేషనులు

జొమినియనుగతో కలుటపుట

లీపెల్లు జనవరి 7:—వాణిజ్యవ్యాపారములందు తీగ లేకుండ తెలిఫోను ప్రచారమును ఆరంభించు మార్గమును కంపెనీ వారు స్థాపించుచున్నారు. ఇది వారి కంపెనీ లాభకరముగ నుండును. కొన్ని నెలలలోనే మార్గమును బీముస్టేషనులను పర్యాయములో దెబ్బివారు. ముఖ్యము జొమినియనులన్నిటికి టెలిఫోన్ గతినిబోవు వాయువ్యా ప్రచారమును జరపవలెనని. ఇట్టిను, బ్రెగ్నాటరు ప్రదేశములందీ స్టేషనులు పూర్తియగుచున్నవి. మొదట కనడా దక్షిణాఫ్రికాకు అందజేయుచున్న, అందుకొనుటకును అనగా కనడానుండు బంపెదరు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో అందుకొనెదరు.

తక్కువ శ్రమతోనే వార్తలను ఈప్రధర్తి ప్రకారము బంపవచ్చును గ్రీన్స్ట్రీ, పెన్సిల్వేనియాలో ఆఫ్రికాలో గలపుటకు నిర్మించుచున్నారు. న్యూయార్కు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నేంబంధముండుటకు 17 స్టేషనులను గట్టుచున్నారు.

“హేలియము” ఉత్పత్తి

ఇంగ్లిష్, కనడాలో నుండుట

లీపెల్లు జనవరి 7:—“హేలియము” అనునది అత్యంత మైన వాయువు. చాల తేలిక అయినది.

టారంటో కనడాకు కొద్దిమైళ్లదూరములో చురుగునగులందు తయారు చేయబడెను. ఈచురుగుగాని వరలిపెట్టిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో ఎక్కడనుండైనను కాలసినంత హేలియము దొరకు ననుచున్నారు. టెక్సాస్లో గాలిని తయారు చేయు ప్రదేశములందు దొరుకుదాని కంటే ఎక్కువగ దొరకు ననుచున్నారు.

“హేలియము” వర్తకమునకు ఎంతయో లాభకరముగ నుండును. హైడ్రోజను గాలికంటే చాల తేలిక అయినది. అందుకొనదు. కనడా ప్రభుత్వమువారిగవల కాఖవారు పరిశోధించి దీనిని ఇంగ్లిష్లో కనుగొనిరి. దానిని తయారుచేయు గనే టారంటో విశ్వవిద్యాలయమువారి కిచ్చివేసిరి. ప్రపంచములో ఇంకొక రెండు విశ్వవిద్యాలయములవారే హేలియముతో పరిశోధన జేయుగల్గిరి. అత్యుచి “లేడెను” లో నున్నది. ఇది హేలియములో జేరినది. బెర్లినులో ఇంకొక విశ్వవిద్యాలయమున్నది. ప్రపంచముంతటను 1917 లో 200 ఘనపుటకుగల హేలియము మాత్రమేయుండెను. ప్రతిసంవత్సరము ఇంగ్లిష్లోలో 100 ఘనపుటకుగల హేలియమును తయారు చేయవచ్చు నను.

బ్రిటిషు రంగుపరిశ్రమ

వర్తకసంఘమువారియెదుట

లీపెల్లు, జన 7:—వర్తక పారిశ్రామిక సంఘమువారు బ్రిటిషు రంగుపరిశ్రమనుగూర్చి బ్రిటిషు రసాయనపదార్థము సంఘముతరపున డాక్టరు ఆగంప్రాంగుగారిసాక్ష్యమును వినిరి. ఇంగ్లండు తనకుగావలసిన రంగులను తనదేశములోనే తయారు చేసికొనుచున్నదనియు జర్మనీయైన ఆధారపడుట లేననియు దెలిపిరి. కావలసినరంగు ఇంగ్లండులోనే తయారగుచున్నదట.

గ్రీసు నిరంకుశ పాలనము

రాజకీయవేత్తల ఆశ్చర్యము

లండన్, జనవరి 5:—పానగాలా నేనానిగారి ప్రకటనను ఇంకను గ్రీసులో కలవరమును గలగజేయుచున్నదనియు ఎవరికిని ఏమియు తెలియనున్నదనియు, మంత్రివర్గమువారు గూడ ఆశ్చర్యపోవుచున్నారనియు ప్రెస్సుపత్రికావేత్తల వీధి ద్వారముండి తెలుపుచున్నాడు. ఒక్కొక్క గోలానీనేనానియే సం తాముజేసినను అతినిప్రకటనమును మంత్రివర్గమువారు రంగీకరించిరి. ఇంత ఆశ్చర్యముగ విధానమును మార్చుటకు కారణమేమియో ఇతర రాజకీయవేత్తలుగూడ బయట ప్రయత్నించలేదు. ఒకవంక ఎన్నికల సమీపించునది ఇట్టిచర్యకు గడంగు లేందు లోకి రలుపకున్నారు. మామూలు పార్లమెంటు తేరిపాలనా విధానమునకు దేశము దిగునని అనుచున్నారు.

జాతీయమిత్ర-జాతీయలక్షణము

సిసిలుప్రభువుగారి యభిప్రాయము

లీపెల్లు జనవరి 7:—లండనులో ఆధునిక భాషాసంఘము సమావేశమాయెను. తత్సమావేశమున సిసిలు ప్రభువు “జాతీయమిత్ర, జాతీయ లక్షణములను గూర్చి ఇట్లుపన్నవించిరి: జాతీయమిత్ర అనంటి ఏనభకు వచ్చినను, సభ్యులలో భిన్నత్వము కన్పించుచున్నది. కాని ప్రాపంచిక శాంతినిమిత్రము అందరును గలిసి పనిచేయుట కెట్టి యభ్యంతరము గలుగుట లేదు. మాటిమాటికి ఎదుర్కొను సమస్యలను గూర్చి యూరపు జాతి ప్రతినిధులు గూడ తమ మార్గములందు భిన్నత్వముతో ప్రవర్తించిరి ఈభిన్నత్వముండుటయే మంచినదియు లేదో కష్టమే యుచిరి. జాతీయమిత్ర యాదృశ్యము అందరిని ఒకటిగ జేర్చుటయే ఒకవిధముగా దేశికోనుట, ఒకదానికొకటి జేసికొనుట జాతీయమిత్ర యాదృశ్యములు. జాతీయమిత్ర సైనిక సార్వభౌమమును వహించవలెనన్న వికమత్యముతో ప్రవర్తించవలెను. కాని భిన్నత్వములోనే ఏకత్వ ముండవలెను. మనకష్టమెంతో శీఘ్రముగ అభివృద్ధి జరుగదు. కొంచెము కాలము పట్టును. కొంత ఆలస్యమైనను వికమత్యముచే జాతీయమిత్రవారు విశేషమును నిజమును తమ తీర్పులందు గనబరచెదరు. జాతీయమిత్రో ఎక్కువ భిన్నత్వమే యుండవలెను గాని ఎక్కువ యభిప్రాయములను దెలుపవలెను. ఇతరజాతులు భిన్న జాతులగుటచే జాతీయమిత్రో ఇతరజాతులు చేరవలెనని.

లక్సంబర్గులో భూకంపము

లక్సంబర్గు, జన 7:—కొన్ని నెలలకు భూకంపము తీవ్రముగనే రెండు లేదని గ్రాండు డచ్చిరాజ్యములో అనేకచోట్ల గన్పించెను.

వాక్సరు పరిహారము

ఎట్లు పయోగించుట?

బ్రిటిషుసంఘమువారి తీర్మానము

లీపెల్లు జనవరి 7:—బ్రిటిషు సంఘమువారు చీనాలో పరిశీతులనుబట్టి తమ కర్తవ్యమును దివ్యముగ నిర్వహించుటకు సమావేశమై చర్చించిరి. చీనాసభ్యులను ముగ్గురిని చీనాసంఘములో జేర్చవలెనని. ముగ్గురు బ్రిటిషుసభ్యులు, ముగ్గురు చీనాసభ్యులును వెల్లింగ్టన్ ప్రభుని ఆధ్యక్షతకేంద్ర సమావేశమై తక్షణము అక్కడనే చీనాలో ఏమిచేయవలసినది ఆలోచించవలెనని.

తమకు సంబంధించిన వివిధ విషయములను గూర్చి సాక్ష్యమును విచారించవలెనని. రాయబారులందరును ఒకటిగనే సంఘమునకు తమ నివేదికమును దెలియజేసెదరు. బ్రిటిషుసభ్యులు తక్షణము చీనాకు బయలుదేరుచున్నారు. మార్చి ప్రారంభమునండి రాయబారులందరును గలిసి పనిని ప్రారంభించెదరు.

యూరపు సంక్షోభము

గట్టుముల వర్షమితి

భేమునది పొంగుట

లీపెల్లు జనవరి 7:—నిన్నటిదినము కొన్నిచోట్ల భేమునది తీసిపోవుచున్నదను సున్ను మరల వర్షము కురియుటచే వ్యవసాయ మొదలుకు విచ్చేటట్లు కన్పించుచున్నది. నది ప్రభాగములందు కొంతనీరు తీసినది. 42 సంవత్సరములనుండి జనవరిలో కొంచెం 1 కి సగటున 235,000,000 గ్యాలనులు పొంగుచుండెను నిన్నటిదినములు గంటలకు 6,100,000,000 గ్యాలనులు మించిపోయెను. కాని ఈ వరదలకాలములో అంత ఎక్కువని చెప్పరాదు. నిరుడుకంటే తక్కువే. నదిప్రక్కల చాల ఇబ్బందిగనున్నది. బాధపడుచున్నారు.

రైసు ప్రదేశములో నష్టములు

కొలోను, జన 7:—రైసుప్రదేశములో వరదలచే అపారము నష్టముగల్గినది. ప్రక్షియా దేశముమొత్తి విస్తారము సలచారున్న ఇకముందు ఇట్టివిపత్తు రాకుండ జేయు సాధనములను సానికాధికారులతో ఆలోచించుచున్నారు. ఉపలూపులేవు 1000000 మార్కులనష్టము గల్గినవని మదింపువేసిరి. దగ్గమున్న 15 ఖరములు 867,000 మార్కుల నష్టము గల్గినవనున్నది. కొల్లంజిలో అప్పుడే 2000000 మార్కులకంటే ఎక్కువగ నష్టములను లేఖలో జేర్చిరి.

కొండలు జారిపడుట

లండన్, జనవరి 5:—74 ఎకరములవరకు కొండలు జారిపడినవి. పొలములు, ఫలవృక్షములతోలు మట్టమైనవి. ఎంత ప్రయత్నించినను దిగజారుచున్నవి. ఆపటలేదు.

మొదటనున్న ఇండ్లను 150 గజములదూరములో పెద్ద కొండలు బ్రదర్లై జారిపడినవి.

హాలండులో భ

ఆముట్టర్లం, జన 7:—రైసు, వాలు, య్యూజునదులు తీసిపోయినవి. కాని యాసిలునది ఇంత ఎక్కువగ ఎన్నడును పొంగలేదు. అప్పుడే 1000 ప్రజలను అటకలమీదనుండి కాపాడిరి. ఇంటికప్పులనుండి, ఇరుకట్టలనుండి తప్పించిరి. కాని ఇంకను చాలమందిని గాపాడవలయున్నది. చాలమందికి సర్వస్వము పోయినది.

ఎడింగ్లరస్సుపై రైలుక బారకములదగ్గరకు విశ్ హెల్మీనా రాణిపోయి చూచెను. ఇచ్చట పడవలచే నష్టపడిన స్త్రీలు, పిల్లలు తలదాచుకొనుచున్నారు.

ఎమ్మారాణి వరదలచే నష్టపడినవారి సహాయార్థము 200 పానుల నిచ్చిరి. బహేవియానుండి ఇదివరకే 2000 పానులు జ్ఞి ట్టివె.

దొంగ ప్రెంచి నోట్లు

అరెస్టులు

బుడాపెస్టు జన 7:—గోరో, జోస్ఫ్, జర్జి నీ వరహా ఖతుగార్లు అరెస్టు చేయబడిరి. పోస్టోఫీస్ల కుపయోగించిన కాగితము కాట్టా గ్రాఫికలు కార్కాలనుపు పనివాండ్లు సప్లయజేసి నిరూపించు గూడ పట్టువడినందు ఒప్పకొనెను. గోరోగారి దగ్గర 1000 ఫ్రాంకుల నోట్లుండెను.

మితకథ

లండన్, జనవరి 5:—ఆర్మీనులకు ఆర్మైచిటిగారిని మరల రాజగ జేయుటకు సామ్యము చేయవలసి యున్నదనుటచే ఈ నోట్లను సృష్టించుటకు కారణముని కొందరు చెప్పుచున్నారు. అట్లుగాదనియు లండన్లో రాకొమరడు ప్యాసిస్టు పక్షపాతియూ, మగయూరలప్రభోధమునకు ప్రయత్నించుచున్నాడని కొందరి వాదము.

ఆతనికి ఉత్తర హంగరీ దేశమందును జోస్టావకియాలోను గొప్ప ప్రస్థితియున్న చాల డబ్బునిమిత్రము కష్టముల ననుభవించుచుండెను. నిరుడు కత్తినిమిత్రము లండను ఆమె రికాలో ఆతని కార్కదర్శి అప్పు చేపూర్చెను. పరమ్యుతుడైన కారలు చక్రవర్తి నిమిత్రమీరాకొమరడు విశేషమొత్తమును ఖర్చుజేచెను.

ప్రారంభ దుర్వదంతి

1918 లండన్లో రాకొమరడు ఆవరకాఖామాత్మ్యుడగు నున్నపుడు బుడాపెస్టులో అపారముగ ఉర్రలకడ్డలను గొనెను. దానివలన దుర్వదంతి ఏర్పడెను. తమ పక్షము నిమిత్రము పెద్దమొత్తములను, కమిషనును దీసికొంటిమని అతని ప్రారంభ కార్యదర్శి దోయితేసెను. ఎవరును విచారణ సర్వకపోవుటచే దాని నంతటితో విడిచిపెట్టిరి.

ఈ విషయమై పూర్తిగ విచారణ సర్వీరవలెనని పూర్వము ప్రధానామ త్యుకుగనున్న అహ్మీ ప్రభువు నుడివెను.

సింహాసనమును బట్టుకొనుటకు

సాహసమగు కుట్ర

లండన్, జనవరి 5:—ఇచ్చడు ప్రచారములోనున్న దొంగ నోట్లు ఎవట బయలుదేరినవో కనుగొనుటకు బుడాపెస్టులో చేయుచున్నప్రయత్నములను ప్రాంసు కనిపెట్టి జూచుచున్నది. ఈ కుట్రలో పెద్దలందరును గలరనుచున్నారు. బుడాపెస్టులో నున్న ప్రెంచిమంత్రి తమ ప్రభుత్వమునకు దెలియజేయుటకు ప్యారిసు కేగనట.

ఆఫ్ఘ్రియాలో 100,000 మంది

పని లేకుండుట

లండన్, జన 5:—వారమునకు ఆఫ్ఘ్రియాలో పనిలేని వారిసంఖ్య 10,0000 హెచ్చుచున్నదట. దేశంబున 81 లేదకే 24000 మంది పనిలేకున్నారట. దేశములోనున్న జనములో నూటికి 4వరకే పనిలేకున్నదట. ఒక్కవియన్నాలోనే 100000 మంది జీవనోపాధి లేకున్నారట. ఇంతివరకేదే గరిష్ఠసంఖ్య.

స్థానిక సంఘములు 1923-24

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

(శనివారపు సుబ్బారావుగారు)

జిల్లాబోర్డులు 11 గలవు. తాలూకాబోర్డులు 59 గలవు. యూనియనుబోర్డులు 285 గలవు— 1923-24 వసరలనా రిపోర్టును యారిపోర్టునందు 82 యూనియను బోర్డులు ఎత్తి వేసి, పట్టణపంచాయతీలు— పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 8 టి నిన్ని, గంటూరు జిల్లాలో 17 టి నిన్ని, గంజాం జిల్లాలో 4 గింటినిన్ని, కృష్ణా జిల్లాలో 1 టి నిన్ని, కడప, నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక్కొక్కటి చొప్పున యొక్క ఎత్తివేసిరి— యూనియనుబోర్డుల స్థాపన లో కృష్ణా జిల్లాలో 45, గంటూరులో 41, విశాఖపట్నము లో 25, బళ్లారిలో 24, గోదావరిలో 13, కర్నూలులో 15, కడపలో 14, గంజాంలో 14, అనంతపురంలో 14, నెల్లూరులో 13, చిత్తూరులో 10 చొప్పున గలదు. ఇందు కృష్ణా జిల్లా మొదటి స్థానముగను గంటూరు రెండవ స్థానముగనున్న వి— యూనియనుబోర్డులను ప్రదేశములలో విధించిన యూని యనుబోర్డులకు వచ్చేస్తున్న ఆదాయము అంతటిని దామయి పా చేసిన ఆయా ప్రదేశములకు దున్న జవాబుకు ప్రతిమసికి ఎంతవచ్చినదో పంచిపెట్టి చూచిన రు0-5-8లు వచ్చినట్లుగపడి నది. తాలూకాబోర్డులను యొక్క ప్రతినివెన్యూతాలూకాలో నొక్కొక్కబోర్డు స్థాపించబడలేదు. తాలూకాబోర్డులనే ఎత్తి వేయవలెననియు జిల్లాబోర్డులను ఉంచిన చాలునని కొంతమంది యు, తాలూకాబోర్డులనుఉంచి జిల్లాబోర్డులను ఎత్తివేయవలె నని కొంతమందియు యామగ్యను పార్లాపత్రికలో వ్రాయు చున్నారు. జిల్లాబోర్డు రెట్టివేసి ప్రతినివెన్యూతాలూకాకు నొక్కొక్క బోర్డు ఉండవలెనని తప్పక వేయవలెననియు నా ఉద్దేశము. మన ఆంధ్రరాష్ట్రమున లోకలోభండు తాలూ కాలు 59 గలవు.

దామయిపాను యీ లోకలోభండు తాలూకాలోని ప్రతిమసికియు రు 0-2-10 లు పన్నును చెల్లించుచుండెను. ఈపన్ను విధించుటలో ఎక్కువగా కృష్ణా జిల్లా యున్నది. అన గా రు 2-2-2 వరకు ప్రతిమసికి యున్నది. రెండవది, గోదావరి జిల్లా యున్నది. గంటూరు మూడవదిగనున్నది. చాల్లూరి కర్నూలు, గోదావరి, గంటూరు, కర్నూలు ఆను చూడున్న రూపా యిక్రేగా విధించియున్నది. కడప, నెల్లూరు కొంచెము తక్కువగా రూపాయవరకు విధించినవి. విశాఖపట్నము, బళ్లారి మాత్రము అర్థరూపాయకి కొంచెము మించియున్నవి. మిగతా జిల్లాలు అర్థరూపాయకి పే విధించియున్నవి. జిల్లాబోర్డులు దా మయిపాను ప్రతిమసికి 0-2-2 లు పన్ను విధించెను. కొంచె మొకటిదిగ గోదావరి రెండవదిగ గంటూరు మూడవదిగ గంజాం నాల్గవదిగ కృష్ణాయును ఉండెను. ఒక్క గోదావరి మాత్రమే పావులను దాటియును, గంటూరు రమారమి పావులవరకును విధించెను. గంజాం, కృష్ణాలు రమారమి 0-8-0 వరకు విధించె ను. మిగతా జిల్లాలో అనంతపురం తక్కినవన్ని ఒక అణాకు పైగా విధించెను.

అనంతపురం జిల్లాలో ఒకరినిన్ని, కడప జిల్లాలో యిద్దరి నిన్ని, నెల్లూరులో ఒకరినిన్ని లోకలోభండు తాలూకాలకు అధ్యక్షులను ప్రభుత్వమువారి నియమించిరి. అంటే 4 తాలూ కాబోర్డులను మాట మిగతా 55 టికి అధ్యక్షులను మొంబట్టి ఎన్నుకొనిరి.

చారికా ప్రాథమిక పాఠశాలలు 755 గలవు. 1922-23 కన్న 14 పాఠశాలలు హెచ్చించిరి.

ఒక కృష్ణా జిల్లాలో 93 గలవు. కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాలో 80 కి దాటియున్నవి. గంటూరు, అనంతపురము బళ్లారి జిల్లాలో 70 కి దాటియున్నవి. గంజాం, గోదావరి, విశాఖపట్నం జిల్లాలో 50 కి దాటియున్నవి. చిత్తూరు, కడప జిల్లాలో 40 లోపున గలవు.

బాలర ప్రాథమిక పాఠశాలలు 4269 గలవు. 1922-23 కన్న 458 హెచ్చినవి. ఒక్క కృష్ణా జిల్లాలో 714 గలవు. గోదావరి, కర్నూలు జిల్లాలో 500 కు కొద్దిగా మించియున్నవి. గంటూరు, నెల్లూరు విశాఖపట్నం జిల్లాలో 400 కు కొద్ది గా మించియున్నవి. గంజాం జిల్లాలో 300 కు మించియున్నవి. మిగతా జిల్లాలో 200 కు పైగానే యున్నవి.

చారికా ప్రాథమిక పాఠశాలలో 73621 మంది చారి కలు విద్య నేర్చుకొనుచుండిరి, గత రిపోర్టుకన్న 4968 గు హెచ్చిరి.

బాలర ప్రాథమిక పాఠశాలలో 191878 గురు చదువుచుండిరి. గత రిపోర్టుకన్న 13798 గురు హెచ్చిరి.

శకంధరి పాఠశాలలు 83 గలవు. గత రిపోర్టుకన్న 8 హెచ్చి నవి. కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలో 15, 14 చొక్కగలవు. గంజాం, విశాఖపట్నం జిల్లాలో 12, 9 చొక్కగలవు. గంటూరు, బళ్లారి జిల్లాలో 8, 6 చొక్కగలవు. కడపలో 4 గలవు. మిగతా జిల్లాలో 5 చొక్కగలవు.

శకంధరి పాఠశాల లున్న చొక్క ప్రాథమిక విద్యకుడ నం దును గావున 4169 మంది ప్రాథమిక విద్య నభ్యసించుచుండిరి. గత రిపోర్టుకన్న 815 మంది హెచ్చిరి. శకంధరి విద్య 8275 మంది నేర్చుకొనుచుండిరి. గత రిపోర్టుకన్న 831 హెచ్చిరి.

ఆసుపత్రులు 55 గలవు. 119 డిస్పెన్సరీలు గలవు. విశాఖపట్నం జిల్లాలో 15 ఆసుపత్రులు. కృష్ణాలో 10, నెల్లూరులో 8, గోదావరిలో 6, గంజాంలో 4 గలవు. మిగతా జిల్లాలో మూడు, రెండు చొక్కగలవు. కడప జిల్లా కంఠటికి ఒక్కటే ఆసుపత్రి గలదు.

గంజాం, నెల్లూరు జిల్లాలో 17 చొక్క, కర్నూలులో 15, కృష్ణాలో 10 చొక్క గోదావరి గంటూరులో 11 చొక్క బళ్లారి లో 9, విశాఖపట్నంలో 5, మిగతా జిల్లాలో 8 చొక్క డిస్పెన్సరీలు గలవు.

కసాయి దుకాణములు 80 గలవు. ఇతరులవి 5 గలవు. విశాఖపట్నము, బళ్లారి, అనంతపురం, గోదావరి జిల్లాలో 10 కి మించియున్నవి. కృష్ణా జిల్లాలో 6 న్ను, మిగతా జిల్లాలో 5 టికి లోపున గలవు.

సంతలు 801 గలవు. ఇతరులవి 58 గలవు. చిత్తూరు జిల్లాలో 87, గోదావరిలో 48, కృష్ణాలో 36, విశాఖపట్నము లో 32 గలవు. అనంతపురం, బళ్లారి జిల్లాలో 25 కి పైగా గలవు. కడప, గంజాం జిల్లాలో 15 కి పైగా గలవు నెల్లూరు లో 6, గంటూరులో 4 గలవు.

సంతలను వృద్ధివేసి అందు వడను నూలు సంతలను పెంపాం దింప జేయుటకు పాటుబడిన ఖద్దరు సమస్యకు ఎక్కడ లోడ దిన వారముడు. ఒక్క విశాఖపట్నం జిల్లాలో నూలు సంతలు ఇంకను నిర్మియున్నవి.

ప్రెసిడెంటుల ఖర్చులు

తాలూకాబోర్డులు 59 టిలోను ప్రెసిడెంటులు వారి ట్రావిలింగ్ ఖర్చులకు క్రింద రు 27968 లున్న, వైసు ప్రెసిడెంటులకు రు 4523 లున్న, మొంబట్టకు రు 37630 లున్న ఖర్చైనవి.

ఇందు రాజవంశీ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు రు 1490 లున్న, క్రీకాకుళమువారు 1460 లున్న, పెద్దాపురంవారు 1119 లున్న, రాయచూటివారు రు 1109 లున్న, బరంపురం వారు రు 1088 లున్న, దోపిరు 1085 లున్న ఖర్చు చేసిరి.

రాయచూర్తి కైకలూరు బోర్డు అధ్యక్షులొక్కొక్కరు రు 900 లకు పైగా ఖర్చు చేసిరి.

భగ్యవరం, పెనుగొండ, బడవలె, కాకినాడ, పితాపురం కందుకూరు బోర్డుల అధ్యక్షు లొక్కొక్కరు రు 800 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి.

విజయనగరం, నవసీపట్నం, కర్నూలు, రేపల్లె బోర్డు అధ్యక్షులొక్కొక్కరు రు 700 లకు పైగా ఖర్చు చేసిరి. అంతపురం, బళ్లారి, నరసారావుపేట, పల్నాడు బోర్డుల అధ్యక్షు లొక్కొక్కరు రు 600 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి. చంద్రగిరి, భద్రాచల వారు రు 500 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి. ప్రొద్దుటూరు, గుమ్మనూరు, మార్కాపురం, గంధాల, కసిగిరి వారు రు 400 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి. కావలి, కొయిలకుంట్ల, బెజవాడ, చిత్తూరు, హస్తేట్ల, హర్షనపల్లి, గుత్తివారు రు 300 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి. కడప, గంటూరు, సత్రేనపల్లి, ఏలూరు, నూమూరు వారు రు 200 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి. రాజంపేట రామచంద్రపురం, ఒంగోలు, బండరు పార్వతీపురం వారు రు 100 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి. బాపట్ల, తెనాలి, భీమవరం, తణుకు, నరసాపురం, విశాఖపట్నం వారు రు 100 లకు తక్కువగానే ఖర్చు చేసిరి.

మదవల్లి, జమ్మలమడుగు, గుడివాడ, నెల్లూరు, వెంకట గిరి తాలూకా బోర్డుల అధ్యక్షులు ఏమియును వారి ట్రావిలింగ్ ఖర్చుల క్రింద ఖర్చు చేసుకొనలేదు. వైసు ప్రెసిడెంటుల విషయములో అంతగా పని వైసు ప్రెసిడెంటులకు బోర్డు అధ్యక్షులు వదిలిపెట్టెను. అందుకల్ల అంతగా ఖర్చు అవదు. గుత్తి, హర్షనపల్లి, హస్తేట్ల, చంద్రగిరి, బడవలె, జమ్మలమడుగు, క్రీకాకుళం, రాజమండ్రి, నరసారావుపేట, ఒంగోలు, పల్నాడు రేపల్లె, తెనాలి, బెజవాడ, గుడివాడ, నరసాపురం, కందుకూరు, కసిగిరి, కావలి, కర్నూలు జిల్లాలో నున్న 5 తాలూకా బోర్డుల వైసు ప్రెసిడెంటుల వారి ట్రావిలింగ్ ఖర్చుల క్రింద ఏమియు

ఖర్చు చేయలేదు. ఒక్క మదవల్లి బోర్డు వైసు ప్రెసిడెంటు గారే రు 500 లకు దాటి ఖర్చు చేసిరి. మిగతా వారిలో కొందరు ముండు, రెండు, నందల చొక్క ఖర్చు, మిగతావారిలో చాలమంది నూరుకు బాగా లోపునయున్న ఖర్చు చేసిరి.

మొంబట్ట ట్రావిలింగ్ వారు ఖర్చు చేసిన సొమ్ములో 2/3 వంతు అధ్యక్షులే ఖర్చు చేసుకొనిరి. అధ్యక్షులు వాడిన సొమ్ములో రమారమి 6 వ వంతునకు తక్కువ వైసు ప్రెసిడెంటు ఖర్చు చేసిరి. మొత్తము మొంబట్ట అధ్యక్షుల వైసు ప్రెసిడెంటు కడివాడి నది రు 70216 లు అయినది. ఒకటైన 59 తాలూకాబోర్డుల వారు మొంబట్టకు, అధ్యక్షులకు, వైసు ప్రెసిడెంటుల కేసీమ సాలకు రు 1190 లు బతాల క్రింద ఖర్చు చేసిరి.

జిల్లాబోర్డులు 11 గలవు. ఇందలి అధ్యక్షులు రు 17,867 లున్న ఉపాధ్యక్షులు రు 1641 లున్న మొంబట్ట రు 40408 లున్న వెరళి రు 59916 లు ఖర్చు చేసిరి. 59 తాలూకాబోర్డుల వారు రు 79216 లు ఖర్చు చేసి జిల్లాబోర్డులు 11 న్ను రు 59916 లు ఖర్చు చేసినవి. తాలూకాబోర్డు వారి ఖర్చులో శ్రీలి వంతుకు పైగా జిల్లాబోర్డువారు ఖర్చు చేసిరి. తాలూకాబోర్డు లోని మొంబట్టి జిల్లాబోర్డులో వుండురు.

తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డు బతాలు కలిసి యీరెండు హోదా లున్న మొంబట్టకు నె 18 కి సగటున ముప్పది నలుబది రూపాయల చొక్క గిట్టును. వీరు చేసే దేశసేవ ఏమైనా వున్నదేమో అంటే నెలకొకసారి మీటింగునకు పోయి జరిపంతకల్లపై చలాయించుట, నూతులమీద చెరువుల ప్రక్కన చెట్లనీడకమ్మింపి వాటిని సరికించాలనియు, పుంతలు మొదలగు చొక్క గోతులు పెట్టినవారికి జాల్మనాలు విధించాలనియు మున్నగు తీర్మానాలు చేసుకొని బత్తాలను క్రింద ఖర్చు వ్రాసుకొని పోవుచుండురు. లోకలోభంబుల యు ఎండమావులవంటివని తెలిసికొని అందలి లోపములు బయలుపెట్టుటకుగాని స్థానిక స్వస్థిపాలనా సంఘ మలనే వేరులో “స్థ” అన స్వరాజ్యము అనేమాట జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని ప్రభుత్వమువారికి జోహారు లానర్యక పరిపాలన గావించుటగాని జరిగించుటలేదు.

తాలూకాబోర్డులు చేసే పనికన్న జిల్లాబోర్డులవారు చేసే పనులైన కార్యములేవియులేవు. అందుకల్ల జిల్లాబోర్డులను ఎత్తివేసిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మన ప్రతిపాలన అధ్యక్షులు, వైసు ప్రెసిడెంటులు, మొంబట్ట బతాల క్రింద ఖర్చు చేసే రూపాయలు రమారమి అరవదివేలు మిగలును. ఇంతేగాక జిల్లాబోర్డు ఆఫీసు ఖర్చుల క్రింద ఖర్చు అయ్యే లక్షలకు లక్షలుగూడ మిగులును. ఇవి మిగులుటయే గొప్ప యానాహు. తాలూకాబోర్డులకు చెందినదగుటచే తాలూకాబోర్డులు కొంచెమెక్కువ పనిచేయుట కవకాశముగలదు.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల లంగరిలోను గోదావరి రు 2898 లు కృష్ణా రు 2582 లు, గంజాం రు 1977 లు, అనంతపురం, బళ్లారి వారు రు 1800 లు పైను, చిత్తూరు రు 1791 లున్న, నెల్లూరు 1781, విశాఖపట్నం, కర్నూలు వెయ్యికి పైను, కడప వెయ్యికి లోపున, గంటూరు మాత్రము రు 272 లే ఖర్చు చేసిరి. వైసు ప్రెసిడెంటులలో అనంతపురం, బళ్లారి, గోదావరి, గంజాం, కృష్ణా జిల్లాబోర్డులవారు ఏమియు ఖర్చుచేయలేదు. కర్నూలు జిల్లాబోర్డు వైసు ప్రెసిడెంటు రు 839 లున్న క రూ 2 లు రు 10 లు వా గు ని కా ఖ ప ట్టు ం రు 89 లున్న మిగతావారు రు 200 లకు పైగాయున్న ఖర్చు చేసిరి. సగటున ప్రతిజిల్లా యున్న భత్య ఖర్చులకు రు 4447 లు చొక్క ఖర్చు అసమన్యవి. 59 తాలూకాబోర్డులు ఆఫీసు గును స్తాలు వరేరా ఆఫీసు ఉద్యోగీయుల క్రింద రు 168960 లు న్ను, జిల్లాబోర్డులు రు 118586 లున్న ఖర్చు చేయుచున్నవి. అన గా సగటున ఒక్కొక్క తాలూకాబోర్డు 10830 లున్న ఖర్చు చేయుచున్నవి. జిల్లాబోర్డు ఎత్తివేసిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తము విద ఆఫీసు గును స్తా ఖర్చుల ఉద్యోగీయుల క్రింద రు 118686 లున్న మొంబట్ట వరేరా బతాలు క్రింద రు 59916 లు వెరళి రు 178552 లు మిగులును. ఇంతగా యింకను అనేక విధము లుగ ఖర్చులు అగు వరికొన్ని వేలు మిగులును.

కే. నాదముని అండు సన్మ
వారు, నాటక సంఘములకు కావలసిన కలగల్గ వస్తువులను మా నద్దచిక్కును. కావలసిన కావలసినవారు అణా టిల్ల పంపిన యెడల పంపుతాము. 1926 వ సంవత్సరము పారికి లేటి కాలకొడగ్గ పైజు 12/24 ధర డజను. 4-0-0 ఒక టికి 0-6-0 పలయువారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

No. 161, China Bazaar Road Madras.
ఆయుర్వేద హృదయ రత్నా కరమ్
అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 2-0-0
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జ్యోతిష వళి రు.2. భస్మ ప్రకాశిక రు.1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి 2048
ప్రిన్టింగ్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

మళయాళ స్త్రీలు అక్కచెల్లెండు

మిస్. గోపాలకృష్ణన్. కారవాదిలాసము, చిత్తూరు, (కొచ్చి):—మీవద్దనుండి తెప్పించిన 6 లోట్రబుడ్లులో 3 నేనును, తక్కిన 3 మాచెల్లెలును నేదించుటచే మాయొక్క ఋతు కూలు మాయమయినా.

10 సం|| ల ముట్టుకుట్టు

శ్రీమతి మిసెస్. కర్తగాడు, కోల్కత్తా అమ్మనాత్ హౌస్ ఇంజనీరు, (కొచ్చి): 10 సంవత్సరములకు ముట్టుకుట్టువల్ల బాధపడుచుంటిని. దానిని మీ "లోడ్" అత్యద్భుతముగ నివారణ చేసెను.

గారడవిద్య

శ్రీమతి మిస్. అమ్మకుట్టిఅమ్మ సంగీత ఉపాధ్యాయి, సర్కార్ మైన్సులు, తిరుచూరు (కొచ్చి):—చాలకాలముగ ననేక విధములైన గర్భాశయరోగముల వల్ల బాధబోందుచుంటిని. అనేకవిధములైన చికిత్సలను పొందితిని. కాని నివారణము కాలేదు. కడపట తమ "లోడ్" నేదించిన వారమురోజులలోనే గారడవిద్యవల్ల మందు పనిచేసెను. దాని ప్రభావమును క్రిందిప జాలను.

ఈమందు అన్ని పాపులలో దొరకును.

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద

బేషధశాల - ఎన్టర్, మద్రాసు.

(832) ఆంధ్రులకే 2957

శ్రీ. శ్రీ. రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు గారిచే వ్రాయబడి, శాస్త్రాత్మకముగా పరిశీలన చేయబడ్డ మెప్పువడిసిన "Othello" Unveiled & "Hamlet" Unveiled అను సుమారు 700 పేజీల గ్రంథములు, అసలు ధర 15 రూపాయి లయినప్పటికి, మావద్దన్న కొంచెముస్తాకు అయిపోవు వరకు ప్రతి 3 రూపాయికు యిచ్చుచున్నాము. ఈ పుస్తకములు తిరిగి అచ్చు పడనేరవు.

విక్టోరియా డి పో, మైలాపూరు - మదరాసు.

మలయ చందనము

నెగరోగమునకు కురారము

ద్రవ్యము లేదు. విధికారితో పనిలేదు. మూడుపూటలలో తిప్పక నులము కనబడును. ఒకడబ్బాలో వ్యాధినిర్మూలమగును. రోజుకు ఐదుపూటలు నిమిత్తము కనిపెట్టువలెను. రోజు డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము నావలెలము బొమ్మ 6-0-0. రెండును ప్యాకెట్లయై రా ౧౧౦౦ 6-0-0. ౧౯౧౭

గంధర్వ ఫార్మసీ థామసన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

పాలనగంధిదేహ్యము

అక్షరశక్తి శ్రీ. శ్రీ. చయ్యపడి. చవామేనూరు, తేలూ పాడేలు, చిత్తూరు యిదిగర్రుగోగముల నులబట్టును. చిత్తూరు, మెదక్కునాటిని పొందుదు. 4 డబ్బాలు చాబూరు. 500 కులి డబ్బా ౧. 1-4-0. డి. పి. ఆ. 6 1
వి. శి. సి. అందుకో, ఆయుర్వేదమునకు నెరదేసి నల్లూరినెలూ.

కాకినాడ

(ప్రకీయవిలేఖరి)

జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కమిషనరు

కాకినాడ, ఆనవరి 6:—బడ్డలు ఈ కవున్నివారి ప్రత్యేకపథ నేటి యుదయమున జరిగెను. జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా విద్యాకాళాధికారి వహీ 14 మెంబర్లు హాజరైరి. ఉపాధ్యక్షురాల గ్రామనాథిపత్యము వహించెను. కవున్నిలు బడ్డలులో సిబ్బంది తీతభత్యములు, గ్రాంటులు ముఖ్యవిషయములు. గ్రాంటుల మొత్తము క్రమముగా హెచ్చుచున్నందున వై సంవత్సరమువకు రు 1,38,000 మందిపుచ్చేయబడెను. ప్రెసిడెంటుగారి మకాము అనులాభము, అఫీసు కాకినాడలో నుండుటచేత 1925-26 సంవత్సరమున తాచేదాదల రాకపోకలకు రు 20) పెలవయ్యెను. 1924-25 సంవత్సరమున రు 19 లు మాత్రమే వ్యయమయ్యెను. ఈ చొప్పున 1926-27 సంవత్సరమున కూడ నుండవచ్చునని రు 120 లు మదింపుచేసిరి. కవున్నిలు అఫీసును 1-11-1925 వరకు రు 80, రు 25 లు తీతముగల యిద్దరు ముకద్దీలు, ఛేరి రు 18 లు తీతముగల యిద్దరు బంట్రోతు లుండిరి. గవర్న మెంటు వారి పన్నులిమిద గుమాస్తాలతీతములు రు 20, రు 22 1/2 తగ్గించి, రు 18 తీతముగల ఒకబంట్రోతు హోదాను తీసివేసి, ఉన్న బంట్రోతుకు రు 11 చేరి దీనివలన మిగిలిన రు 22 1/2 లతో యూడవ క్లర్కును నియమించిరి. దీనివలన మునక్తేశు, అసం తృప్తి కల్గెను. ఈవార్తలు కవున్నిలువారి యెరుకలేకుండ జరుగుటకు మెంబర్లు తమ స్వాతంత్ర్యము నిలుపుకొన దలచిరి. పుట్టింపబడిన యీ మారణోద్యోగమునకు నియమించబడిన ప్రెసిడెంటుగారి యట్లుడు ఈ మారణోద్యోగమునకు యూడవపాఠం పేక్షలో కృతాగ్రహై, తెలుగు దస్తూరి చక్కగా వ్రాయగలిగినవారు మాత్రమే దరఖాస్తు చేయవలెనని ప్రకటించిరి. ఈ విషయమునుమాచి కలెక్టరుగారు, జిల్లా యెడ్యుకేషనల్ అఫీసుగారు విజ్ఞప్తులైరి. ఈ కవున్నిలుకు యూడవ క్లర్కు అనావశ్యకమనియు వై సంవత్సరమునుండి మరల పూర్వపు తీతములిమిద నిర్దేశ గుమాస్తాలు, ఇద్దరు బంట్రోతు లుండవలెనని ఇంటెక్షమించి మార్పు చావశ్యకమునని; 1-11-25 లగాయీ తక్కువ తీతములతో పనిచేయుమన్న విజ్ఞాపిక కోడితీతము తీయవలెనని కవున్నిలువారు తీర్మానించిరి.

ఉచితనిర్దేశ విద్య

పెద్దాపురము రాజవంశి మ్యూజిఫిల్స్ లలో ఉచిత విద్యాభ్యాస ప్రారంభవిద్య నేర్పుటకు విద్యాకాళాధికారులు కష్టముచేసిన స్త్రీములు, అయిదువార్షికములు పలుమందికి విద్యాకమలతో రాగండున చానివి మ్యూజిఫిల్స్ ల కవున్ని లకు పంపుటకు నిర్ణయించబడెను.

ఎక్కువ గ్రాంటుల నిమిత్తం

ఆవిశిష్ట విద్యార్థులను నిరాటంకముగ ధాం శముగ తిరుగుటలలో కేర్తుకొనుచున్న హిందూ పాఠశాలోపాధ్యాయ మేనేజర్లకు వారిమామూలుగా వచ్చెడి గ్రాంటుకన్న నూటికి రు 5 చొప్పున హెచ్చుచిరళి మిచ్చుటకు నీవున్నిలువారు గత పెద్దెంబరులలో తీర్మానించిరి. దొరతనము వారేర్పచిన రూపున కువరిగా కవున్నిలువారు రూపు కేర్తువనక్కరలేదనియు, ఇట్టితి కవున్నిలువారి బాధ్యతకర్తవ్యములతో చేరినది. కావరియు సర్వత్రవ రించునటల నిట్టి నియామక మునావశ్యకమనియు, ఏదైన కొన్ని పాఠశాలలకు ప్రత్యేక పాఠితోడికము, ఏ హాస్యము చేయవలయున్నయెడల కారటాల చేయవలెననియు క్లర్కుగారు తగ్గిప్రాయులైరి. దొరతనముగా రీయలి ప్రాయముతో నేకిభవించిరి.

ఒక అశ్చర్యము

విన్నోడము

పాకెట్టు డిపెక్టివ్

ఆమరహాస్యములను కనిపెట్టుచున్నపుడు 20 వ కేకాబువైన కలెయగిలింగ

దీని ఉపయోగము యేమనగా, దీనిని చేయవలెనని కార్మకులను ప్రేమాపాక్ష ఆంతరంగమున చేయవలెనని రహస్యకార్మకులను దీని మాలముగా తెలుసుకొనవచ్చును. దీని విక్రయి ఉపయోగకరమైన విస్తృత కాంట్రీ దీనిని కలుగుగా ఉపయోగింపవలెనని నల్లపట్టును. 2400

1888 1-8-0 3 మిశ్రానీ దీనివలన రు 6.

The East India Novelty Stores,
198B, of Madras.

వైద్య రత్న

పండిత. డి. గోపాలాచార్యులవారి
ఆయుర్వేద ఆశ్రమము పోస్టుబాక్సు నెం 287
మద్రాసు

ఉచితము సలహా ఉచితము
డాక్టరు ఏ. కనకరత్నము ఏ. ఎమ్. ఏ. సి. (హావరరి డిమాన్స్ట్రేటరు ఇన్ అనాటమి, గవర్న మెంటు ఇంజియన్ మెడికల్ స్కూల్, మద్రాసు శ్రీయుత డి. గోపాలాచార్యులవారి శిష్యుడు) వారు రోగులను పరీక్షించి, సలహా ఉచితముగ నిచ్చెదరు.

సలహా నిమిత్తము

ఉదయం 7 గం-10 గంటలవరకు 151 గోవిందప్పనాయకపేరి, సాయంత్రము 5 గం-7 గంటలవరకు 183 బ్రాడ్వే మద్రాసు. క్యాటలాగు కావలసినవారు వ్రాసిన, ఉచితముగా పంపబడును.

డి. చే శి కా చా ర్య లు

(గతించిన పండితులుగారి సోహదరు).
మేనేజింగు ప్రొప్రైటరు.

నిజమైనదగు లేక పడిశములకు

నిజమైన బేషధము

కఠినముకాని దగ్ధులకు, పడిశములకు కాంతమైన బేషధములు వాడుటవలన తప్పేములేదు. ఆయురే నిజమైన దగ్ధులకు, పడిశములకు తప్పక గుణమిచ్చునట్టి నిజమైన బేషధమునే వాడవలెను.

చేంబరేన్

దగ్ధునివారిణి

(1871 స్థాపితము)

పసిపిల్లలకు, పెద్దవారికి ఈ నడి. 50 సం|| రములనుండి వాడి బలము పొందిన వారు దీనిని శిశువుచేయుచున్నారు. ముక్కుపడబాధము లిందు చేరుటలేదు. పరిశోధించు విక్రయమునకు దొరకును. 123, 9x8

పల్నాటి యుద్ధము

ఇందుబూర్య మార్గములైన వల్నాటి పీఠులు నిరుపమాన కౌర్యంబు యుద్ధంబున నెట్లు ప్రకటించినదియు నీపుస్తకంబున వచనంబున గంగాపరాశరామవరే తీతమును గంధీరమును వైన వృసుచుధుర కైలో వ్రాయఁబడినది.

వెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

భద్రాద్రిరామదాసు

500 పద్యములు కైలిమనోహరము. చిత్రకర్తకనుగు రసపుష్టి. చెఱలోనున్న రామదాసుయొక్క వేదనామితభక్తి మృగయోలేజకము.

వెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

కురంగి

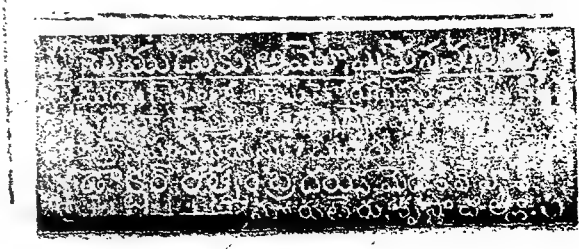
కన్యబాలికయైన కురంగియు నామెలచిన రామ మోహనుడును సన్మోన్యమేమి బంగంబులంబడి యహార నిరవాస ముద్రలు నీచులు దెబ్బ మనోహరమైన కైలిలో రవి యుంపబడిన యొక చిన్నవద్య కావ్యము, సాంఘిక నీతి బోధకము.

వెల ప్రతి 1-కి ఆ 0-6-0.

అరవిందయోగి జీవితము

వచనము. ప్రతి 1-కి ఆ 0-5-0.
మొగటి మామే ఒక్కసారి కొనుపాడి రు 2 లకు పంపబడును. పద్యలకు పదవైష్ణవరలు

ప్రెస్:—పంగనామముల రామచంద్రరావు, అరంపుపేట-గుంటూరు.

ప్రస్తుతపు ఆంధ్రభాషాస్థితి

(క్రియత పాన గంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులు గారి ఉపన్యాసము)

(పాద్రాబాదునందలి బాలనరసింహారావు పక్షమున (కేండ్రియేటరులో జరిగినది)

హాహాహాహా! సోదరులారా!

ఈదినము, ఈ సభయందు ప్రస్తుతాంధ్రభాషా స్థితిని గూర్చి ఉపన్యాసములకు కోరబడితిని. నాకు తెలిసిన నాలుగు మాటలు వినుచు ప్రార్థనముగా తెలుపుటకు విచ్చేసితిని.

ప్రస్తుతాంధ్రభాషాస్థితి యనగా—౧౮ లేక ౧౫ సంవత్సరముల క్రింద ఆంధ్రభాషయందు సాధారణాభిమానమెట్లుల నుండెనో కొంచెము తెలిపెదను. ఆంధ్రభాషా పరిజ్ఞాతలకు ఆంధ్ర భాష యం దెట్టి యభిమాన ముండెనో చెప్పబోవుచున్నాను. ఇరువది సంవత్సరములకు పూర్వము ఆంధ్రభాష పరిజ్ఞాతలకు, ఆంధ్రభాషయందభిమానరాహిత్యముకలవని స్పష్టముగా జెప్పవచ్చును. ఆంధ్ర గ్రంథములందైనను ఉన్నదాయని వారు తలచుచుండిరి. ఆంధ్ర గ్రంథములను మనుష్యుడు ముట్టచునో లేదో యని సందేహించిరి. వారెప్పుడు ఆంధ్ర గ్రంథములే పఠించుచుండెడివారు. ఎప్పుడు చూచినను ఆంధ్రయ పత్రకే, ఆంగ్ల పత్రిక చూచిన నాడు వారి పరితాప మేముచెప్ప! కాఫీ మరచి పోయిన వానివలె, నలుమందు తినువాని వలె, పిడకలవే పీడింబడినవానివలె. ఓహో ఆంగ్లము, శరీరమునకు ఆశ్చర్యమైనదే! అదినములలో వారొక తెనుగుపత్రికయైనను జదివెదారే! ఆంధ్రపత్రిక, కష్టపత్రిక, ఆకువారి ప్రాత్యూహముచేత, కర్మముచాలక, తెప్పించిన యెడల, వేడుకేమిబాపిల్లో పడచేరేకాని చదివెదారే!

తెలుగుపండితుడని యెరుగని, యెవరైన ఆరణిని గౌరవింపటకు లేదినయెడల, యితఁడు తెలుగుపండితుడని చెప్పిన వారు మన ఆంధ్రభాషాపరిజ్ఞాతలుకాదా?

ఇంటిలోని చాకలివలె, పంటయింటి బ్రాహ్మణవలె తెలుగు పండితుని జూడలేదా? అయ్యో! ఖిల్లో నెక్కడనో తెలుపుకొట్టినయెడల, ఎవడా తెలుపుకొట్టునది? తెలుగుపండితుడు కొట్టినా యని అనాదరణచేసినవా రెవరు? మన ఆంధ్రభాషాపరిజ్ఞాతలే!

తెలుగునకు, ఆంధ్రమునకు, భేషముకలవని చెప్పట పరిజ్ఞాతత్వము తగ్గుటచేతదా? ఆంధ్రభాషాపరిజ్ఞాతత్వము హెచ్చుట చేతనా? సోమరివలె, స్వాస్థ్యమునలె, తెలుగుసంఘమున కీయజ్ఞులెచ్చినవారెవరు? మనవారే, మన ఆంధ్రభాషాపరిజ్ఞాతలే! మేము ఆంధ్రభాషాలో నేకాని మాటలాడుము. ఆంధ్ర భాషలో మాటలాడుమనిరి. అయ్యయో! మాతృభాష, స్వజాత భాష, స్థానికభాషయనె జారినపుడు అమాయకుల రెండక్షరములుచ్చరించితిమే! సన్యసాన మొనర్చితిమే! ముడికట్టుకొని మక్కురు ముట్టికొనినటుల, దేవతార్చనచిత్తులైనటుల, యెవరు జూచిరి. అయ్యయో మనవారలే, మన ఆంధ్రభాషాపరిజ్ఞాతలే.

ఆంధ్రభాషలో ఫోన్యతను, దానిధాటిలో 'రైఫ్'తను. ఎంతసేపైన, పేలించినవలె పెసరిపప్పుజారుమాటలు కాని, వాని యందు కేకకాని, 'సోలో'కాని లేదన్నవారు మనవారే! మన ఆంధ్ర భాషాపరిజ్ఞాతలే!

మాకు—ఆంధ్రభాష పలుకనివారికి కప్పగితవలె నుట్టు మునకు గుకెంపువలె.

మనకు ఆంధ్రదేశ మన, మన ఆంధ్రభాషయన నింత అనాదరణ, యింత తేలికతకలవేమనా?

ఈ భేషములన్నియు నెచ్చట బుట్టెనో చెప్పనా? కృష్ణాగోదావరీ మధ్యదేశమున బుట్టినది.

ఏమని చెప్పను ఏమనిచెప్పనా? అట్టి మన ఆంధ్రభాషా పరిజ్ఞాతలకు ఏకాగ్రముచేతనో రవంత వెళుకకు జూచి, రవంత కృతాజ్ఞు! మనదుమని యెంచి తమ భాషయందు, ముందునకు జూచి, ఆంధ్రభాషానేన చేసినయెడల మనము తమ భాషయందు, తమజాతియందు, ఆంధ్ర గ్రంథములయందు, అభిమానము కలిగినది. కాని ఇప్పుడుగూడ, అక్కడక్కడ, కొందరు మాటలాడునపుడు ఆంధ్రభాషలో ఆంగ్ల భాషను సమ్యేకము చేయలేకుండ మాటలాడతరు.

Life ఉన్నదే Existence I mean ఇది Solve చేసేవారు గొప్పవారు. Ofcourse, Westernsలో ఈ argument convince అయినది. కాని Easternsలో dogmatism కలదు.

ఓహో! ఇట్టి ఆంధ్ర ఆంధ్రభాషా సమ్యేకము మేల? నేమిభాష?

మొదటివాడు—“మీకు నీత మెంతటి? రెండవవాడు—“ఏమిది యాపాయిలండి?

మొదటివాడు—“ఏమిది యాపాయిలండి? యెట్లా geton అయితూ వున్నావు? Hyderabad లో Life చాలా deer కాబోలు.

రెండవవాడు— ఎటులనో economy observe చేస్తూ జరుపుకుంటావున్నా.

మొత్తముమీద ఈ ౧౦, ౧౫ సంవత్సరములలో మార్పు గలిగినది. ఆంధ్రభాషపైని అభిమానము హెచ్చినది. ఆంధ్ర భాషకు మంచిదినములు రావచ్చును. తప్పక రావచ్చును. ఈ యిరువది సంవత్సరములలో గలిగినదా? లేక నై వ్యక్తమా?

ఎన్నడు వేరికెడ తెలుగు లీ వెలికన్నులు కాదుకన్నుల వన్నుకులలో పిలుచు బటులై బటులై ఖిల్లె కొనెంగదే మొన్నగదవ్వు పిన్న మొనమొల్లులు నేడిన ముద్దరాజే! జమ్మలు గొప్పవై పయిలపండిన దాగుడు మాతలాడెదరా!

ఈ పద్యము వ్రాసిన దుదయ్యోని- ఆ మహానుభావుకు ఎంతభావ మిచ్చియున్నాడో చూచుడు. ఆమెట్లు యొక్క బాల్యయాశనానాథుల నెటుల వర్ణించినాడో చూడుడు. బాల్యమునుండి యెంత ఆకస్మికముగా నెంత తొందరగా మార్పు గలుగునో కనిపెట్టుడు. చిన్నతనమున నిరాడంబరములగు కన్నులతో అభిప్రాయము లేని కన్నులతో చూచుచుండెనే. పన్నెండు సంవత్సరములు దాటి పదుమాడవ సంవత్సరము వచ్చేనపుడు, ఎంతమార్పు, ఎంతమార్పు, చూచి చూడకుండ, చిత్రించితమలైన నృపులతో జూచునే. ఇది యన్నియు నెవరు నేర్చిరి? ఇట్టిమార్పు నెవరు గల్పించిరి? మును ధర్మమే యీ మార్పు గల్గించి యున్నది. ప్రైవేటుమున మిగిలిన చరణములకు మీరే ఆర్థము చేసికొనుడు.

ఈ మార్పు మాడగా—ఈ ఆంధ్రభాషా పరిజ్ఞాతలకు గలిగిన మార్పు—పీడికొడ బుతుధర్మము (సభలోనవు) గొరిగినది తోచుచున్నది.

సోదరులారా! సోదరులారా!

ఆంధ్రభాష యొక్క స్థితి యేమనిచెప్పను? దేశమందంత యశాంతిగలదో తెలిసికొందారే! జంఘాలకాస్త్రీ (సభలోనవు) యేమిచెప్పెనో తెలియునా?

గీ! తెల్లగుడ్డు మరవిధూరికిని వడదు
సున్నముక్కల రెంటికీ జాక్కయెదరు
పగలిన విధూరికంకలలో బ్రబలకరము
వైనతెగల రెంటిని వస్త్రావృతంబు

గీ! బొగ్గదారి బొగ్గది ముక్త బూడిదలకు
దాని కప్పుచునై ధూతారవరుస
ఆరవలకు నాంధ్రులకు గ్రద్దుబాటదాటి
వైగ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణభండంబు.

దేశము దెంతయశాంతిగలదో భాషయందుగూడ అంత యశాంతి గలిగినది. భాషయందుగూడ అంత సంతోషము కలిగినది. ఈ సంతోషమును మనవిచేసెదను.

నాయనలారా! పెద్దవాడను. నిన్నటి ఉపన్యాసమునంత అలసితిని. దోషములన్నయెడల తమింపును. ఇప్పుడు చెప్పన దేమనగా గ్రామ్యభాషనుగూర్చి చెప్పెదను.

ఏగ్రామము ప్రజ్ఞాన తూర్పుకపుట్టినట్లు గ్రామ్యవాదము గూడ తూర్పుననే పుట్టినది. అచ్చలకొందరు దాక్షిణ్యులతో గూడి ఈపనినిజేయుచున్నారు. వారెవరో నేను ప్రమాణపూర్వకముగ జెప్పుచున్నాను. వారిలోనొకడు యద్వైతి. బ్రాహ్మణుడు. రెండవవారు గోలకొండవ్యాపారి. ప్రతి 'సెన్సు'లో నొక 'స్పిరిట్స్' ఉండక పోయిన నృనాయనట్లు ఒక్క అయ్యంగారు గూడ దీనియందు గలరు (సభలోనవు) వారెవరో మీకు తెలిసి యుండవచ్చును. పి. టి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, గిడుగు రామమూర్తిపంతులుగారే. గ్రామ్యభాషయందు వారికిగల ఆదరాదృతిలో నేను కొంచెము చెప్పెదను. గ్రామ్యవాదులకు ఈ ఆంధ్ర భాషయందు ప్రవేశము తక్కువ. వారేమి ఆలోచించినారో ౧౦౦ కి ౯౦ గలరు చదువు రానివారున్నారు గదా! కావున వారు మాటలాడు మాటలలోనే గ్రంథములను వ్రాసి కేలము పావరు తెలుల మాటలాడుదురో అట్టిభాషను గ్రంథములయందు జేర్చి, సర్కారివారిచే విక్రయింపజేసి, పిల్లలకు పఠనార్థ గ్రంథములగ బెట్టుకై ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇది కేవల యపారబాటుకాదా? పేదతోగొడ బెట్టగలమా? జీడుగ బెండుతో న్నజ సంతోషమా? బుడగలతో ముత్యాలవారము గూర్చుటయా? ఇంతకంటే ఉత్తమభాష లేదట. ఈభాషలో ఉత్తమమైన దానిని "ల్యాంగ్జే ఆఫ్ అవ్వర్ క్లాస్" అని వ్రాసియున్నారు.

ఇందులోగూడ తగినా లేదటయ్యా! ఇది కూడ చిక్కవచ్చినదే. ఇంతసాగరికత మించినవచ్చు నేను వ్రాసెదను. మీరు క్రిందివారని తెప్పనలవి యగునా? సంఘమందు దీనివలన ద్వేషములు భేదములు కలిగి యిని వదులుకొని "ల్యాంగ్జే ఆఫ్ ది రిక్తస్ నెవ్ ఆఫ్ ది కమ్యూనిటీ" అని అన్నారు. ఏమి! నీరిని ర్యచనము. ఏల యీసాగరికత? శిశింద్రాబాదునందల మంగలివాడు విద్యావంతు డనుకొనుడు. నీతానగరములో

బ్రాహ్మణుడు గల డనుకొనుడు. బ్రాహ్మణుడు దేవతార్చన పెట్టె కడలి మంగలివాని పొడి గ్రహించునా! గ్రామ్యవాదులు, నాసోదరులు. ఇట్టిపట్టుడల గలవారు. వారియెడల నాకు సదభిప్రాయము గలదు. వారు చేయుచున్న మహోపకారమును నేనుగూడ ఆదరించుదును. వారియభిప్రాయములను నేను తృప్తికరించను. వారిసంభ వారిమార్గమును నేను నిరసించెదను. వీరు గ్రంథరచనకై ప్రయత్నము చేయుమొదగిడిరి. వీరేశలింగం పంతులుగారు వావిలికొలను కుబ్జారావుగారు గ్రంథములు వ్రాసి వారు, మనమేల వ్రాయరాదనిరి. సర్వీయన్నములన సస్యములు గలుగునా! సగుద్దేశముచేత పత్కార్యములగునా! మనగ్రామ్యవాదులు గ్రంథరచనకు బళులుజేరిరి. గ్రంథరచన యెట్ల సామాన్యమా? అబ్బాయి నాయన! వ్యాకరణము చదువనివాడు గ్రంథములెట్లు వ్రాయగలడు? విధి క్రియననేకా! దానియనివాడు గ్రంథరచనకు బానుకొనుట సామాన్యము గానా? ఆంధ్రభాషాపరిచయము ఆంధ్రగ్రంథరచనకు దోష్టమనా? ఈముఖిరిన తరువాత నలవది సంవత్సరములు వాటినిపీడ చదువనగునా? వ్యాకరణము నేర్చుకొనవలె నని అభిలాష యున్నను అవకాశ మేదీ!

ఎంతవరికైనా నేర్చుకొన్నాడు, ఎన్నియినాను లమ్ము కొని నేర్చుకొన్నాను ఆంధ్రభాష ఆంధ్రభాషయే. ఆంధ్రభాష ఆంధ్రభాషయే. పరభాష పరభాషయే? స్వభాష స్వభాషయే.

మీరెంత చదివినా విశిష్ట యొక్క సౌలభ్య మలవజేయ నా? చిత్రలేఖనము మీరు వ్రాయ గలిగినంతమాత్రముచే ఆంధ్ర భాషయందో ప్రాణమును మీరు కని పెట్టగలిగెదారే! ఇతరదేశములనుండి Oriental languages లో పనిచేసిన ఆంగ్లేయులు మన భాషయందు సౌమ్యమును గనిపెట్ట గలిగెదారే!

Tennyson Inmemorium లో ఉన్నదని చెప్పిన music మీకు తెలిసినదా? అక్కడ తెలిసిన దనుకొనుడు. సంవత్సరములు తెలిసినదనుకొనుడు. ప్రధానమైన music మాత్రము తెలియలేదే.

మీ రింతప్రపంచము జనినారా
సౌందర్యల జూచినారా
వారందరు గుఱులై యున్నారా
పిరాగ్రగణ్య నరు నెలుగుదురా

అహో! యీ పద్యములో నెంత music ఉన్నది! ఆంగ్లము జదివినవారి music ను తెలిసికొనలారా! జన్మగ్రంథకు తెలియునా! మీ రింతప్రపంచము జనినారా? అభిప్రాయము లేదుగా నున్నదే! అయ్యో! మీరు హైదరాబాదు వెళ్లినారా? గౌరీకంకరవర్మగారిని జూచినారా? వైదానియందు దీనికంటె విశేష మేమన్నది? మొదటిదానియందు ఆమాటలయొక్క సొగసు, ఆమాటల కూడికలన నొక విధమున ఆనందము విడుటకు చదువుటకు గలుగు చున్నది.

Oriental languages యొక్క Superintendent గారు సంస్కృతశ్లోకము నెట్లు చదివిరో చదువనా?

(అంజనానందం అనశ్లోకమును ఆంగ్లేయ మీటరు ధాటిలో జదివిరి) Iambic penta metre లో చదివినాడయ్యా! ఈలాచదివినాడే? పాపము సంస్కృతభాషలో Iambic Dactyl metre కూడ నున్నవనుచున్నాడు. ఓ! మనకునాలుగు కొట్టమీటరున్నది!

Languages of the refined section of the Community అనునది బాగుగాలేదని ఆలోచించి, మనస్ఫుల చేత తేలిచిల్లని తలంచి నాగకత చేత తేలియే యేమో అనిజిల్లాల భాషయని నెలవిచ్చినారు. గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలభాష గ్రంథముల కర్తృమని అనుకొనిరి. ఓహో! గోదావరిజిల్లాభాష కింతటి ప్రాముఖ్య మియ్యనే! భారతమునందు మూడువర్గాల వ్రాసిన సన్నయభిప్రాయ ఆంధ్రభాషను పోషించిన రాజరాజ్ వరేంద్రు డాజిల్లాలోనివా డగుటచేతనా? అట్లుయిన భారతము నందలి ౧౫ పర్వములు వ్రాసిన మహానుభావులు—తిక్కన యున్న నెల్లూరుభాష యేమిచేసినారు? మహారాజరాజు శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు పాలించి, తమ యాస్థానపండితు లగు—అప్పదిగజములతో—కాక్యతముగా నుండునటువంటి ఉద్దగ్రంథములను వ్రాయించి, తానువ్రాసి, భాషకు మహోపకారము చేసిన బల్లారిజిల్లా భాష నేమి చేసినారు? భాగవతామృతమును గ్రోలి, దేవతాసంఘాతుడై, ఓ, యెల్లపుడు కృష్ణకృష్ణాయని స్మరించుచున్న—భిక్షుడు. కవిశిఖామణి. భాగవతమును వ్రాసి తరించిన పోతనామాత్యు డనతరించిన మోనినామరాజ్యములోని ఓగల్ల జిల్లాభాష నేమి చేసినారు? ఒకజిల్లాభాషను వదలి, వేరొక జిల్లా భాషను గ్రంథార్థమున భాష యని యాపించుట తగునా? ఒకజిల్లావారికి రెండవ జిల్లావారికి పోట్లాటలు గలంకనను

భీతిచే అంత్రోష్ట్రము వికాస సమయమున నిట్టివైమనస్యము లుండునాడవని దీనిని త్రోసిపుచ్చిరి.

తరువాత మండపములమీద, కాననముల మీదనున్న భావ గ్రంథార్థ భావ యని చెప్పిరి. కాననముల మీద భావ యెంత చక్కగా నుండునో గ్రహించితిరా? "అన్యు" అను కల్ప ము వ్రాయవలసి వచ్చినపుడు (అ) తరువాత నున్న పెట్టి (వ) కు మావత్తు నిచ్చెదరు. అన్యు, ఇట్టి వరహాలు, కేకలు, అంశ లు, అంశా-యాపనీ మాలిన భావ గ్రంథార్థ భావ యెటు లగు నయ్యా! దీనిని గూడ వదలి "కాదుకులు రింద్రులతో, తం ద్రులు కొడుకులతో, సోదరుడు సోదరితో, భార్య భర్తతో, మామలు తాతలతో, అత్త కొడవతో, ఆలొబించి మాటలా డు భావ గ్రంథార్థ మగు భావయని తలంచియున్నారు. ఇది యెట్లు గు నయ్యా! అత్త - యేం చేస్తు న్నావు? అగౌరవపరచలేదు? ఎక్కువపచ్చనూ నూది. కడపలో కుచ్చనా? ఇవిగూడ వదలివేసిరి.

దీనిని వదలి యింకా చిత్రవిక్రమైన కల్పనలలో బడ వేసిరి. ఆదిపూడి సోమనాథరావుగా రుపన్యాసమునందు మాట లాడు భావ గ్రంథార్థ మగు భావ. ఇట్లాంధ్రకవితలో ప్రక టించియున్నారు. నాయనలారా! ప్రకటించియున్నారు. ఈ భార మంతయు ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారికిరస్సిన వేసిరి. ఆంధ్రభాషార్థమునకు వారు తెప్పవంటివారైరి. ఓహో! యేమి, ఆంధ్రభాష కేమియవస్థపట్టినది! భావ నీసాహ్య! నా సాహ్య! అందరిసాహ్య. ఇట్టి చిత్రవిక్రమములు పాటించ వకునా! ఇదిగూడ నిలువలేదు.

"పండితులు, భాషాజ్ఞానంశములు, ఆంధ్రభాషాసాం ప్రదాయలు, నిదానముగ మాటలాడుభావ" యని చిట్టచి తకు లేట్టిరి. ఒక బ్రాహ్మణునకు నల్లమందువేసికొని అభ్యా సముగలడు. నల్లమందువేసికొని ఒక నాడు గుట్టుము నెక్కి యితర గ్రామమునకు పోవలయునని పోవుచుండెను. నల్లమందుతక్కి పలన కల్లెము వదలెను. వదలినతోడనే బడిబడివీసెదనుపరి పిల్ల వానివలె గుట్టుము పరుగెత్తెనని మననా! గుట్టుము తిరిగి యిం టికివచ్చినది. దీనినాడు ఇతర గ్రామమునకు వచ్చినాననితలంచి కాలవ తలకైందపెట్టుకొని పడుకొనియున్నాడు. తెల్లవారి తేచి వంటపండుకొనుటకు ప్రారంభించెను. ఈవృత్తాంతమును విని యీ తని భార్య వచ్చి యిది మీ యి లే యని చెప్పెను. నా యిట్లు కాదని ఆతడంటాడు. ఆతని త్యాగసిద్ధికి మనము సంతోషింపవలెను. నాయనలారా! చూచితిరా? ఎంతపారభాటో—చూకునువారికిని ఏమిభేదమో యోచించితిరా? గ్రహించితిరా? ఈ భావయెవరిభావలో వ్రాయవలెనో యంతవరకు తేటపడలేదు. ఉన్న పద్ధతిని యేరి విడిచి పెట్టవలయునో తెలియదు. ఉన్న దీప మార్చుకొనినయె డల ఎదుటి ప్రభము కేరస్సునకు తగులదా? మే మేదియోచిన్ని చిన్నిమాటలతో గ్రంథములు వ్రాయుచుంటే యివిగూడ పనికి రాక మరెచులచారువంటిది యిదిగూడ పనికిరాక ధనియాల చారువంటిది అవి పనికిరాక పులివి ప్రరాకులను నాకుట న్యాయ మా? మరెయొక సంగతి ఎవరినోరువారికి స్థాండర్లు. నోరుకబక మునకు స్థాండ్లుగాని గ్రంథరచనకా! (సభలో నవ్వు) నోటికి వచ్చునది—తిట్టి నోటికి వచ్చినట్లు మాటాడెద వనిన—తిట్టికు అను కావలగునా? ఇట్టి వివేచితులసంకల్పములా? గ్రామ్య నాడులారా! యోచింపుడు యోచింపుడు. ఏదైనకొలకరయూ న్నుయెడల అందులోని సంగతులన్నియు తెలియను.

ఒకడు, ఒకడు, ఒకడు, అని యొకని మారుగా (ఓ) అని గూడ వాడుట న్యాయమా? ఓమనుజుడంటే ఒకమనుజు డని యర్థమా? నోరుగులవని యియల వ్రాయవచ్చునా? భావ ధ్వంసముకాదా? పూర్వకాలములో రాజులు భాషాపోషములై యుండుటచే వారే భాషాజ్ఞానవర్ధి. కాని యిప్పుడు భాషా జ్ఞానము తవ్వరని యంతనిస్పృహ? పోనీ అంగ్లేయభాషవలె modern, ancient అని యెప్పుడుచేసికొనగూడదా? "The intellectual qualities of a literary style are correctness, clearness, and simplicity." ఏదీ ఆ correctness యేదీ! ఆ clearness? ఏదీలేదా?

Literary style must possess grammatical correctness ఏదీ ఆ grammatical correctness ఏదీ? గ్రామ్యశైలి ఆధారభూతమైన వ్యాకరణ మేద? To be written in the wouh of time దానిని కాలగర్భమున సెపుడో వ్రాసెదరట! ఇట్లు పల్కుట న్యాయమా? పిల్లకు వివాహమై, ఆపిల్ల కాపురమునకువచ్చి గర్భముధరించినయెడల, గుఱుముగా ప్రసవించిన, సందుకొట్టి చావకుండిన అట్టిపిల్లవాని కొఱికిపును టాపీ కుట్టించువా డెంత తెలివగువాడై యుం డునో యోచింపు డు.

ఆరోగ్యబలము

మిల్క్ మిక్సీలి ఉష్ణ ప్రదేశమునందు కూడ ఆరోగ్యముగాను, సుఖము గాను ఉండుటకు గ్లాస్కో అననరమైన మంచుబలము నిచ్చును.

గ్లాస్కో పాలచే పెంచబడిన బిడ్డలకు పెరుగుబంధమైన వ్యాధులు, క్షయము మొదలగు భయంకరమైన వ్యాధులు రారు.

గ్లాస్కో కల్తీ లేని పరిశుద్ధమైనపాలు. వేడినీ తోచేర్చి, తక్షణమే బిడ్డలకు ఉపయోగించవలెను. మరేదియు కొన నవసరము లేదు. మిల్క్ బెడ్డని అడుగుడు.

ఇటలీ "THE VITAMIN MILK FOOD" స్వయము రాజగారి క్షేమమైన పాల ఆహారము. రాజగారి ఆచరణను బడసిందే "చిక్కిన బిడ్డలకు బలము నిచ్చును." ఆచరణను బడసిందే

గ్లాస్కోచే నాలుగురాజులకుంబయుల బిడ్డలు మిక్సీలి జంతుప్రదముగా పెంచబడిన టాకుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) లండన్ లోని నెం. కు మద్రాసు

Opinion from the chair అనగా కుర్చీలోనుండి అభిప్రాయమా? Sons of the Locoil అనగా మట్టికొడుకులారా యను, గ్రామ్యభాషలో వ్రాసిన యొకపదము చువననా! బతికి యున్న బాసలోను పద్యాలు వ్రాస్తేను. పలుకుపలుకునకు, బావా లొలుకుతావి.

తోసినట్లువ్రాస్తే, తోసుకపోతే. (అని చదివిరి) సోదరిమామలారా! సోదరులారా! భావవివేకముని వ్రా యవార కేటలలో ఏమయ్యా నీవువ్రాసినపద్యమందేమైన అర్థ మున్నదా? యిదిగో, ఉన్నది, లేకపోవునా? కవి అప్పుడుడై కమలోనుండియే భావములో వ్రాసెనో. ఇట్లా చెప్పుచా రిప్పు టికిగూడ ఉన్నాడు. "భావములు లేని కవిత్వముండునటగూర్క" యనెదరు. వేదాలలోపండెను— వాదాలలో నిండెను— నేనెట్లు లో కోకిలా! యేడ్చు పెందుకు! నేదాలలో పండుటయేమో! వాదాలలో నిండుటయేమో! కోకిలకు సంతోషనయేమో! పరస్పర సంబంధ మేమైనగలదా! దీనిలో నేమైన భావము గలదా? కాలవాలో పాపూడిపులకాడ మామగోడలసంఘన * * * ఇది పద్యము—మామగోడలసంఘననేమో! మేడనెక్కుట యేమో! ఏమైన బోధపడుచున్నదా? వాడవాడవాడ కోడిపుంజుతోడ గూడియాడ

* * * కోడిపుంజంటే వీతాపురములోనుండే కుక్క. కేకృత స్వామియట. దానిలోనుండు భావము వ్రాసిన వాడెల్లప్పుడూ మనవెంటి నుంచునా? చదివినంత మాత్రమున దానిలో నమిడి యున్న భావము తెలియగూడదా? (సభలో— ఇవి ఎవరువ్రాసిన వంటి?) ఎవరువ్రాసిననేమి? "దాని గుంటపాటకని గూడఉన్నది. శక్తి యుండినచో ఆ నాలుగుమాటలుకూడ చెప్పుచును. సోదరిమామలారా! సోదరులారా! మన ఆంధ్రభాష యిన్నిదురవస్థలపొ లనుచున్నది. గ్రామ్యభాషయందు గ్రంథ ములకు వ్రాయించి, పాకకాలలో పకనార్థములగు గ్రంథము లుగా పర్వారీవారిలో పెట్టించవలయునని యెన్నియో తీవ్ర మగు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. చేయగలరు. ఆంధ్ర భాషకొకమారు ఉపద్రవమువచ్చినది. అప్పుడు మారాఠాగారు ఏరాఠాగారు తమకువచ్చు ఆదాములో సగము ఆంధ్రభాషా భాషగా న్యయభూతమగునా? అట్టివీతాపురసంసారా

ధికులు (సభలో కరతాళస్వములు) తొలగించినారు. డిప్యూటీమగ్ ద్వారా ఇట్టి ఉపద్రవమును తొలగించియున్నారు. తిరిగి అట్టి ఉపద్రవమే రాబోవుచున్నది. నాయనలారా! రాబోవు చున్నది. మొన్న సెప్టెంబరులో approximation of the language of life and language of letters. అని యేదో యొకటి యెవరికిబోధపడకుండా మార్పుగలిగించుటకు ప్రయత్నిం చుచున్నారు. ఇట్టి గ్రంథములు పిల్లవాండ్లబోధనకు పెట్టుటలేవ్వు. నేను గ్రాంథిక భాషాభిమానిని. నాకొడుకులకు గ్రామ్యభాష యందు వ్రేచుగలను. ఏది ఎట్లుజరిగినను మనము గ్రాంథిక భాష యందే బోధించవలెను. పిల్లవానికి హిందూమతధర్మములే బా ల్యమునందు మనము నేర్పవలెను. పెద్దవాడై స్వతంత్రుడై అన్య మత మవలంబించినపోనిండు. బాల్యమునుండియే గ్రామ్యభాష నేర్చుట తప్ప అని నొకిక్క వక్కాణించు చున్నాను. భావ గీతిములు మన భాషకు భూషణ ములే కానిండు. పకనార్థములుగ పాకకాలందు నియమింప బడినచో మాపిల్లలయొక్క స్వాతంత్ర్యమును తీసివేసినవారగు దురు. దీనినుండి వారిని రక్షించుటకు ప్రయత్నింపుడు. తిక్కన సోమయాజిభాష, నన్నయ్యగారి భాషయే యుండునట్లు మీరు చేయవలెను. ఏ రసేంద్రకవీంద్రునినంటివాడో భావగీతములవ్రాసి నాడంటే యోగ్యములగును. వాల్మీకి క్రాంతపక్షిని చూచి "మానిషావప్రతిష్ఠంతు" అని కవిత్వమును జెప్పుటకు ఆరంభించె ను. ఇట్టి భావగీతములు ఆదరిణీయములే యగును. కాని పిల్లల కు నేర్పుటకు లేకునా? ఈ ఉపద్రవమునుండి కాపాడుటకు, సోదరులారా, మీరందరూ ప్రయత్నించవలెను. ముందు జరుగ నున్న ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభకు హైద్రాబాదు సెంకద్రా బాదునుండి మీరందరూ రావలెనని నేను ప్రార్థించుచున్నాను. ఆ హైద్రాబాదులోను హైద్రాబాదులోనో సెంకద్రా బాదులో నో, జరుపుటకు ప్రయత్నించిన బాగుగానుండునని నేను నూ చించుచున్నాను. గొప్పపండితులందరిని ఇన్నటికి రప్పించినవా రగుదురు. వారి ఉపన్యాసములను వినుటకు మికవకాశము గలు గును. అప్పుడప్పుడు ఒకరిద్దరిని పిలిపించినచో మీకు తృప్తి గ లుగను. ఈ మహాసభకు అంత ఎక్కువవ్యయములో బనిలేదు. నాలుగైదు వందల రూపాయలు చాలును. గనుక మీ రావ్యవసాయము చేయవలెను. బాలసరస్వతీనిలయ సభ్యులారా! మీఅసంతృప్తి వచ్చిరిని. ఇక రెండుమామగోడలలో నెలపు గైకొనెదను. నమస్కారము.

(స్వగీయ విలేఖరి.)

ఇసనా ఫెలిని (ESANOFELE) వాడి మలేరియా (MALARIA) రాకుండ జాగ్రత్త పడుడు.

ప్రస్తుతమున్న ఔషధము లన్నిటికంటెను మిక్కిలి మంచిగలదు గలిగినట్టియు, రానీయక అటంకపరచు నట్టి దివ్య ఔషధము. రానీయక అటంకపరచుకై సాయంకాలము, ఉదయముందు ఒకమాత్రము పుచ్చుకొనినచాలును. బిడ్డలకు ప్రవరూపకముగానున్న ఇది ౩ ఫెలివాను వాడుడు. ఇదే మాదిరియుండు ఔషధములను ౪. మోసపోతుము. (నెం 4)

అందరి కెమ్మిస్తులవద్ద దొరకును లేక ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుము.

MESSRS GORIO Ltd., P. O. Box No. 159, BOMBAY

శ్రీ తులసీరామాయణము

హిందూదేశమునం దంతటఁ బ్రఖ్యాతిఁ గాంచిన శ్రీ తులసీరామాయణ మార్ధ్రకరింపఁబడినది. ఉత్తరహిందూ స్థానమునం దంతట యీ విజ్ఞానగ్రంథరత్న మెట్లు ప్రకాశించుచున్నదో, యట్లే మన యాంధ్రదేశమునందును ప్రకాశించు నని చాటి చెప్పుచున్నాము. మ॥రా॥రా॥శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి వీరికతో, తులసీదాసుని ఛాయాపటముతో పట్టాభిషేక చిత్రముతో, వృద్ధమధుర శైలితో బాల కాండము సిద్ధముగ నున్నది. చక్కని గ్లజు కాగితము. ముద్దు లాటకు అచ్చు. దిట్టమగు అట్టచైతం. మాచందాదారులకు రూ 1-0-0, ఇతరులకు రూ 1-8-0. ఎల్లరకు పోస్టేజి ప్రత్యేకము. చందావారులు కాగీరువారు ముందుగా 0-4-0 ప్రత్యేకమును చెల్లించవలెను.

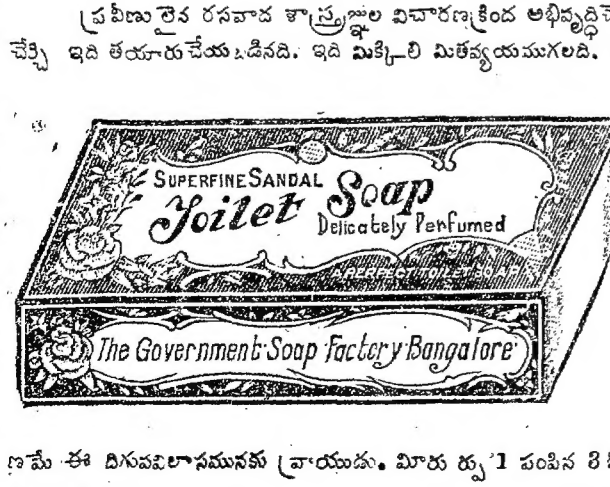
నీతి అభినవభర్తృహరి శృంగారము

భర్తృహరికి ప్రతిబింబము. నీతి, వైరాగ్య, భక్తి, శృంగారములనుకూర్చిన గల పద్యములు, హాస్యములు మృదువాధురత్వై కిది పుట్టినిల్లు. చక్కని అచ్చుతో, అట్టచైతంతో అందముగా నుండును. వల 0-10-0. గమనింపుడు: ఈ రెండు నొకసారి కోరిన, చందావారులకు 1-8-0, ఇతరులకు 1-12-0. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. మా చందావారులకు రాబోవు గ్రంథము "ఉద్ధృతము" అతిథమంకరమైన యొక గొప్పకృత్యమును నుండును. పుస్తకకోర్కెను గలది. వేంగుజుక్క గ్రంథముల, పూడిపెద్దివారిపేర్లు, బరంపురము. (గంజాం) పుస్తకకోర్కెను గలది.

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబిలరావుగారు
కార్యదర్శి:— **యర్రమల్లి మంగయ్యగారు**
గ మ ని ం పు డు
ప్రీమియములు తక్కువ. మితవ్యయము ప్రధానకార్యాలయము
మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టరుగానున్నారు.
భీమాపని చురుకుగా జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావకొను.
వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. 2414

మీరు ఇదివరలో మైసూరు చందనసబ్బును ఉపయోగించితిరా? లేనిచో, నేటిదినమే కొనివాడిచూడుడు.

SUPERFINE SANDAL
Joleet Soap
Delicately Perfumed
The Government Soap Factory Bangalore

ప్రపంచ ప్రసిద్ధ రసవాద శాస్త్రజ్ఞుల విచారణక్రింద అభివృద్ధిచేయబడిన మేనకరిచే మిక్కిలి మేలైన సువ్వులు చేర్చి ఇది తయారుచేయబడినది. ఇది మిక్కిలి మితవ్యయముగలది. దీనియొక్క సువాసన మొదటిదశా వాడినప్పటి నుండి కడవరకు ఒకమాదిరిగా నుండును. అనేక ఇతరసబ్బులవలె పైన మట్టబడియుండు కాగితమువలె మే వాసనగా యుండుటలేదు. బజారునందు మైసూరు చందనసబ్బు మాదిరిని విపరీతము గాగలవు. అయితే ఒక్కటియైనను దీనికి సమానముగాలేదు, గనుక మైసూరు నందు తయారైనసబ్బునే వాడుటకు పట్టు పట్టుడు. మైసూరు అని యుండిన అదియే మీకు పూచి. హిందూదేశమునందు ప్రతివర్త కునియున్నను దొరకును మీకు దొరకనిచో తక్షణమే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. మీరు రూ 1 పంపిన 8 డెక్లెయిగలపెట్టె 1 టి. పోస్టాభియ్య లేక పంపవచ్చును.

Sole Agents:— **Mohamed Musa Hajee Ebrahim & Co., 32, Godown Street Madras.**

కందుకూరు తాలూకా అయిదవ ప్రాథమిక విద్యాయుహాసభ-ఉలవపాడు.

పైసభ కందుకూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులగు మ॥రా॥ శ్రీ దేవరప్పని వెంకట కృష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై గావించబడిన తీర్మానములు:

ఆంధ్రదేశమున కంతయు ఒక విశ్వవిద్యాలయమును ఏర్పరచుటకును అవిశ్వవిద్యాలయము యొక్క ఆదర్శము విద్య, దేశభావల ద్వారా గరపుట యిది నూవించినందులకును వివిధ ప్రాంతములవారి కనుకూల మననముల కేంద్రము లేర్పాటు చేసి నందులకును ఈసభవారు గౌరవనీయులగు విద్యాకాళా మంత్రిగారిని కొనియాడుచు దేశభావల ద్వారా విద్యగరపుట ప్రారంభించవలసినదిగా(శీఘ్రకాలములో) శ్రీ మంత్రివారిని ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రాథమిక విద్యను ఈ తాలూకాలో నిర్బంధము గావించుట ఆదర్శముగా నిడుకొని ప్రస్తుతము కొన్ని గ్రామములలో నైనను నిర్బంధము గావించవలసినదిగా ఈ సభవారు తాలూకా బోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

తాలూకాలోని ప్రతి గ్రామములోను ఒక పాఠశాల యుండునట్లు గాను, అందు 5 వ తరగతి వరకు విద్య గరపు నట్లు చేయవలసినదిగాను, నగర విచారణ సంఘములు యూనియన్లు యున్న ప్రదేశములు తప్ప మిగత గ్రామములన్నిటిలోను బోర్డు పాఠశాలగాని, సహాయము పొందు పాఠశాలగాని, ఏది ముందు యాన్న దానినే యుంచవలసినదిగాను ఈసభ వారు ప్రభుత్వమువారిని తాలూకాబోర్డు వారిని కోరుచు న్నారు.

ఉపాధ్యాయులు సామాన్య జ్ఞానమును అభివృద్ధి పొందించుకొనుటకు.

(1) తామున్న ప్రతి గ్రామములోను పుస్తక భాండాగారములు స్థాపించుటకును, నాటిలోని గ్రంథములను, పాఠశాలలోని పుస్తకములను వివిధగా పరిశీలించవలసినదిగాను, (2) ఆంధ్ర వార పత్రికను ఉచిత ధార్యము మిన్న ప్రతి గ్రామమునకు వచ్చు సమయములు కలుగజేసుకొన జరిపినదిగాను, (3) ఆంధ్రభారతీ తీర్థవారు ఏర్పాటుచేసిన గృహవిద్యా, సాహిత్యోపాధ్యాయుడి పరీక్షలకు కట్టి సత్కారము బడయవలసినదిగాను ఈసభ వారు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయులు, ఉన్నతపరీక్షలకు ప్రయత్నించుటకు జరగు సమయములు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు ఒకసంపుట మైద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారుకూడా కలుగజేయవలసినదని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని విశ్వవిద్యాలయము వారిని కోరుచున్నారు.

ప్రారంభ పాఠశాలోపాధ్యాయుల కిచ్చు శీతములుగాని గ్రాంటుగాని సర్కారువారి జి.ఓ. నెం 14య తే 3-1-23వన ఏర్పాటుచేసిన స్కేలుకు తగ్గకుండునట్లు యిప్పించవలసినదిగా ఈసభవారు స్థానిక సంఘాధ్యక్షులను ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.

1921-28 సంవత్సరమునకు రావలసిన క్యాపిటేషన్ గ్రాంటుకు త్వరలో దయచేయించ వలసినదిగా ప్రభుత్వము వారిని స్థానిక సంఘములవారిని కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుతము ఉపాధ్యాయుల కిచ్చుచున్న లోకల్, కాంపెన్సేటరీ ఉలవెన్సులను జీతములో కలిపి ప్రావిడెంటు ఫండుకు అన్నత గలవానిగా చేయవలసినదని, ఈసభవారు స్థానికసంఘములను ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.

ప్రారంభ పాఠశాలోపాధ్యాయుల పిల్లలకు ఉచిత ఉన్నత విద్యగరపు ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా ఈసభవారు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.

తెలుగుపండితులు ఉద్దుమనిషీలు సంగీత ఉ. / క్రైస్తవులు కృత్రిమబోధకులకు క్యాపిటేషన్ గ్రాంటులేదు గాన వీరికి ప్రత్యేక అలవెన్సు 5-0-0 యిప్పించవలెనని స్థానికాధికారులను ప్రభుత్వమువారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

విద్యబంధ

2084) పలచనివీర్యము గట్టిపరచియున్నామని సన్మతమును విర్యవస్త్రమును తత్వం నిలిపివేయును. వారంలో ముడిమిని నపుంసకత్వమును పోగొట్టి నూతన యౌవనం కీర్తి, యుద్ధియ పలుకల్ల మిచ్చును. అశీర్వము ఒంటిబొప్పలు కాల్చెత్త రూపు మాపును. లండను, సిలోను విదేశములందు గూడ మంచిదేరు పొందిన సిద్ధాంతం. 1 సీసా రూ 8-0-0. అశీర్వత్వ నిరూపనవారికి పేపూతకు తెలుసు రూ 5-0-0. తపాలాభియ్య 0-8-4. అమృతరత్నాకరము 45, బందరుపిథి మైదాన్ 8

చెన్న పురి బజారుధరలు

1920 నా సంవత్సరమున బి ౧౦ శనివారము

సంఖ్యము	సంఖ్య	సంఖ్య
చెన్న పురి బజారు	14 00	15 00
చెన్న పురి బజారు	15 80	16 00
చెన్న పురి బజారు	16 00	17 00
చెన్న పురి బజారు	18 12 0	9 00
చెన్న పురి బజారు	20 00	24 00

ధాన్యము వస్తువులు

చెన్న పురి బజారు	18 80	18 80
చెన్న పురి బజారు	18 00	14 00
చెన్న పురి బజారు	18 80	14 80
చెన్న పురి బజారు	15 80	17 00
చెన్న పురి బజారు	8 80	9 00

నూనెవస్తువులు

చెన్న పురి బజారు	150 00	152 00
చెన్న పురి బజారు	14 00	25 00
చెన్న పురి బజారు	58 00	59 00
చెన్న పురి బజారు	54 00	58 00
చెన్న పురి బజారు	118 00	108 00
చెన్న పురి బజారు	103 00	104 00

చిల్లరవస్తువులు

చెన్న పురి బజారు	90 00	95 00
చెన్న పురి బజారు	55 00	60 00
చెన్న పురి బజారు	140 00	145 00
చెన్న పురి బజారు	45,50	
చెన్న పురి బజారు	50,55	
చెన్న పురి బజారు	40 00	60 00
చెన్న పురి బజారు	60 00	80 00

ఇనుము

చెన్న పురి బజారు	81 00	86 00
చెన్న పురి బజారు	88 00	42 00
చెన్న పురి బజారు	84 00	55 00

లోహములు

చెన్న పురి బజారు	72 00	78 12 0
చెన్న పురి బజారు	21 40	21 8 0
చెన్న పురి బజారు		18 5 6
చెన్న పురి బజారు	250 00	258 00
చెన్న పురి బజారు	275 00	276 00
చెన్న పురి బజారు	81 40	81 8 0

దూది

చెన్న పురి బజారు	800 00	
చెన్న పురి బజారు	215 00	

నూలు

చెన్న పురి బజారు	5 8 0	
చెన్న పురి బజారు	7 4 0	
చెన్న పురి బజారు	8 14 0	
చెన్న పురి బజారు	9 4 0	
చెన్న పురి బజారు	9 12 7	
చెన్న పురి బజారు	7 10 0	
చెన్న పురి బజారు	7 14 0	
చెన్న పురి బజారు	7 2 0	

(శ్రీ) మ ద్వా త్రి కి రా మాయ నా ము
ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము

బాలకాండము, ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము	2 0
అయోధ్యాకాండము	3 0
అరణ్యకాండము	2 0
కిష్కింధాకాండము	2 8
సుందరకాండము	2 0
యుద్ధకాండము	4 0
ఉత్తరకాండము	2 8
మాఘపురాణము, ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితము	0
గరుడపురాణము, నవ్యాఖ్యానాంధ్ర తాత్పర్యసహితము	8
వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,	
1437-547	
292, ఎన్.ఎస్.ఆర్. చిన్నపురి.	

Grnd Clearance Sale for Xmas.

Original Price Rs. 20 Sale Price Rs. 12.

Only 34 Left in Stock

The "Pigmy" Gramophone (British Made). 280

This is fitted with a strong reliable and perfect Mechanism. Workmans ip unrivalled will produce a beautiful and Melodious tune to any member of audience. This Gramophone is ideal for the River, for garden parties and Alfresco Dances; But serves equally for the Salon and Drawing Rooms. Fast and show regulator sound box and metal horn Packed complete in handsome Metal Cabinet case as as illustration price complete with double sided Records well assorted Bands, Ballads. Dances, Musics and needle Box Rs. 12 (Twelve) only. Spare Records Rs. 2 (Two) each.

THE BRITISH TRADING Co., P. B. No. 1223. G. P. O. MADRAS.

శ్రీ వాసు హోటలు

తెలిగ్రాము యెస్సెనేడు మద్రాసు తెలిఫోను 3190
శ్రీ-వాస్ మద్రాసు ఆంధ్రులచే నడుపబడుచున్నది ! ఆంధ్రభోజనము !
ప్రసిద్ధిపడసిన హిందూ బ్రాహ్మణుల భోజన హోటలు
ఫలహారములు గూడ ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడును.
నివాసవనతి !! విద్యుద్దీపములు పంకాలు గలవు. భోజనవనతి !!
నగరమధ్యమున నున్నది !!! ఆరోగ్యమైన భోజనము !!!
ఇతరచోట్లనుండి వచ్చువారికి యోగ్యముగా ఆదర్శక నియమములతో నడుపబడు
హోటలు. హోటలు మార్గమును చూపువాడు ప్రతి రైలుదగ్గరకు వచ్చుచుండును.
అద్భుతమైన యేర్పాట్లు
ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు పెద్ద మనుష్యులకు సమయానుకూలముగ ప్రత్యేక
సౌకర్యములు చేయబడును.
శేట్లు విస్తారముగా తగ్గింపబడినవి.
(2497)

తెనుగు తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్ల భాష నేర్చుకొనవచ్చును.
ఇది 10,000 ప్రజలచే చదువబడి స్పష్టపడి చెందినది.
ఆంగ్లభాషాని చదువగల వాడుకగుణమును గమనించి చూచి పుస్తకమునుకొనుడు. ఈ పుస్తకము
నందు మేము తెలిపిన ప్రకారములేనిచో పైకము వాచసీయబడును.
ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.
60 దినములలోగా ఎవరైనను ఆంగ్ల భాష నేర్చుకొనవచ్చును.
ఆంగ్లభాషను మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్పను. 600 పుటలు గల
పెద్దగ్రంథము ధర కాపీ 1-కి రు 2-0-0 తపాలాబిళ్ళ రు 0-8-0.
టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంగళాలపేథి, మదరాసు.

శ్రీ కృష్ణ వ తార తత్త్వము

సకలపురాణాత్మములనుండియు, మహాభారత పారినంతములనుండియు శ్రీకృష్ణార్థమును సంగ్రహించి వరుసగా
సూక్ష్మమున వచనరూపమున నిందువ్రాయబడును. సకల సంకయములు తొలగునట్లు ఆంధ్రులు కాత్రియసమాధాన
ములు వ్రాయబడును. విశేషాంశములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పాఠాంతమున కను
కుగించి స్తోత్రములను గ్రంథవంతక పాండుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయుటకే యీ
ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల దెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లేచరిత్రమును జదివిన సమూ
లము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదేవము లిందుండవు. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము చక్కగా
ముద్రించి 320 పుటలకు దక్కపగాకయుండ జైంహదేయించి మాడుకలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా
వంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి కేరలు పొమ్మని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటలకు దక్కపగాదు.
1-0-0 అధ్యాత్మతో జంబాదాములు తమ సమృద్ధిని వెల్లడించును. ఈసత్కర్మము వాంఛదేశీయులగు సజ్జనులు
నాచేతేయించి కృత్యక్షులు గావలయునని ప్రార్థించుముగాను.
ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్రాసు ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. కి సంపుటములు ధర రు 12-0-0.
2203 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. (1223)
జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

"హన్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామఫోనులు
ధర రు 75 అంతకు హెచ్చుగలలోగలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృ
తము, కన్నడము, హిందూస్తానీ మొదలుగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను
రికార్డులు ఎప్పుడును మార్చినట్టివలెగా నున్నవి.
వ్రాసిన క్యాటలాగు ధావముగా పంపబడును.
Homer & Co,
175 Broadway, Madras.
2885

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జననము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జననం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

తో కామయహర కస్తూరి మాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

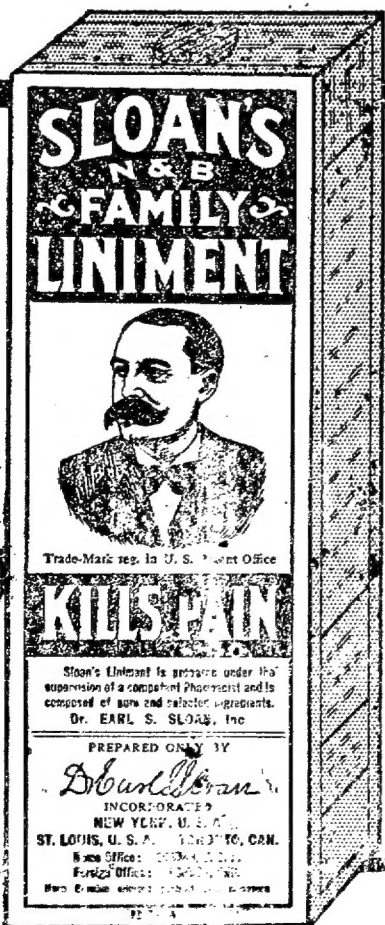
మహాబాగా 25 సం.ల నుండి నేను తోకానేవ చేయుచునున్నది తమకు తెలియింపవచ్చును. ప్రతి సం.లము లక్షలకొలది మటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రము గాక బర్మా, సిలీస్, మలయా, స్ట్రేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేయుచున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (తోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుపు చాచి, ముసలివారు, వారు తీరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. శమస్తకీరణములు, పకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రకృతలయ్యాపు. ఆలరిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన క్షేమము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్లవోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్ష్వాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానకృతికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక సుఖముగను. నాలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనవేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 పొట్టుఖర్చు కరు. 6 బుడ్ల వెల పొట్టుఖర్చుతో ర్పు. 1-8 0. 12 బుడ్ల ర్పు. 1-12-0. 25 బుడ్ల ర్పు. 5-2-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల మైసూరు.

న క ల నొ వ్వు ల కు, బా ధ ల కు

SLOAN'S LINIMENT

వా డు డు.

దాద్రుల ప్రానుగారి బొమ్మను చూచిరిరాదు. బాధననివారించుటకు ఒకబాడ్డిని హాజరులోనుంచుకొనుడు. తిమరుకాయుల్ని కెలుములు, గాయములు, వీచ్రనొప్పి, నాడి నొప్పి మొదలగువాటికి దివ్యవృధము. అన్ని బాధధరుకాయములందు దొరకును.

ఓరియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ
జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములుగ
కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:
లాభములు రూ 51,00,000
జీవ భీమాలపై రూ
1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి
రూ 22½ చొప్పునను
యెంజా మెంటు భీమాలపై రూ
1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి
రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.
అభ్యంతరభీముఖమునం దుండు ప్రజాభిమాన
మును కంపెనీ బడసినందులకు నిరూపణము.
నూతన భీమాలు { 1923 - రూ 1,74,00,000
1924 - రూ 2,37,00,000
ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నది.
ఆదాయకరముగ జీవ భీమాలయందు
ధన ముంచుట కిదియేతరుణము.
వివరముల కీక్రింది విలాసములకు వ్రాయుడు:-
ప్రాంచిసెక్రటరీ
ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు
తపాల పెట్టె 8, మదరాసు
బెంగుళూరు ప్రాంచి: 672
నెం 3, సాత్ పెరేడు, బెంగుళూరు
టివండ్రం ప్రాంచి: ట్రివండ్రం.

అచక భస్మము

శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా
300 పుటములు వేయబడినది. దయచిటిన్ అనే బహు మూత్ర
వ్యాధిని బోగొట్టిఅందుకు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును.
కేడిని, దగ్గును, క్షయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును.
అనుపానవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులను గురుర్చును.
సూక్ష్మపుట్రాళకమున కంటె పెన్నుగుణియిచ్చును.
ఉపయోగించు విధము పండుకో పంపబడును.
2125 వెల రులం 1 కి ర్పు 5-0-0 లు. 2
మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల,
1264 మద్రాసు. (కృష్ణాబిల్డింగ్).